

Tőkés László európai parlamenti képviselő sajtóirodájának értesítője

Szerkeszti: **Dénes László**

Lapterv és tördelés: **Mohácsi László Árpád**

E-mail: press@tokeslaszlo.eu

AZ UNIÓNAK LÉPNI KELL AZ ŐSHONOS NEMZETI KÖZÖSSÉGEK ÜGYÉBEN!

2015. április 22-én, az Európai Parlament brüsszeli székhelyén az európai kisebbségek védelmének tárgyában került sor nagy érdeklődés övezte közmeghallgatásra, az Európai Néppárti Frakció szervezésében. Nyitóbeszédében **Monika Hohlmeier** bajor néppárti képviselőnő, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság (LIBE) koordinátora a nagyszámú résztvevőre való tekintettel kijelentette: a kisebbségi kérdéskörrel föltétlenül foglalkozni kell. Egyben örömmel üdvözölte, hogy a magyar képviselők kezdeményezésére, végre beindulni látszik az erről a kényes kérdéstről szóló parlamenti vita.

Nagy József felvidéki néppárti képviselő egy uniós kisebbségvédelmi normarendszer felállítása mellett érvet, elrettentő példaként emlegetve a jogfosztó szlovákiai nyelvtörvényt. **Michael Gahler** német képviselő a tagállamok valós értékeinek nevezte kisebbségeiket – éppen ezért egy olyan rendszert kell kialakítani, amely mindenki számára előnyös. **Sógor Csaba** erdélyi RMDSZ-es EP-képviselő szerint az Unió nem nézheti tétlenül, hogy – példának okáért – Romániában a nagyobb helyi autonómia követelését a belügyminisztérium bűncselekménynek akarja nyilvánítani.

A bécsi székhelyű **Európai Alapjogi Ügynökség** képviselőjében felszólaló **Gabriel Toggenburg** előadásában azt taglalta, hogy az Unió intézményei között milyen megosztott feladatkörök és munkamegosztás létezik az integráció érdekében, valamint az etnikai identitás védelme területén. **Sándor-Szalay Erzsébet**, Magyarország kisebbségeikért is felelős ombudsman-helyettese azt hangsúlyozta, hogy az EU-ban élő, mintegy 45 millió főt számláló kisebbségiek az Unió lakosságának mintegy 9-10%-át teszik ki, éppen ezért azt javasolta, hogy az Unió hozza létre az európai **kisebbségi ombudsman** intézményét.

Tőkés László erdélyi EP-képviselő felszólalásában a Kárpát-medencében tapasztalható, növekvő magyarellenességre hívta fel a figyelmet. Az idegengyűlölet, az antiszemitizmus, a cigányellenesség és az iszlamofóbia mellett sajnos **a magyarellenességet, a hungarofóbiát** is fel kell vennünk a xenofóbia nemzetközi szakkifejezéseinek sorába – mondotta. A Kárpát-medencében a magyarság krónikus fogyása figyelhető meg. Huszonöt év alatt több mint egymillióval apadt nemzeti közösségünk, ami egy valóságos **humánkatasztrófavál** ér fel. Riasztó példaként említette az erdélyi helyze- ➤

dEPutáció

- ▶ tet, ahol az elmúlt közel száz esztendőben 45%-ról 20% alá csökkent a nemzeti kisebbségek, nevezetesen a magyarok és a németek arányszáma – szemben a 80%-ra emelkedett románsággal. A moldvai csángómagyarok és a szerbiai vlachok is végveszélyben vannak – hogy ne csak magyar példákat említsünk. Ha az

Unió védi a veszélyeztetett állatokat, ennél is inkább indokolt, hogy a veszélyeztetett kultúrákat és nyelveket is védelmezze, éppen ezért az Európa Tanács vonatkozó egyezményei mellett – példának okáért – **Andreas Gross** 2003-ban elfogadott, az autonómiák pozitív tapasztalatáról szóló jelentésének a joganyagát is át kellene vennie.

A dél-tiroli autonómiát bemutató grazi (Ausztria) professzor, **Emma Lantschner** szerint a megegyezéses alapon álló, a német, az olasz és a ladin közösség számára egyaránt önálló intézményeket és arányos részvételt biztosító autonómia példa lehet egész Európa számára. **Hans Heinrich Hansen**, az **Európai Népcsoportok Föderatív Uniójának** (FUEN) elnöke Franciaország negatív példáját hozta fel, ahol mind az elzásziakat, mind pedig a bretonokat két-két közigazgatási régióba osztották szét, ezáltal is megtörni próbálván közösségeik erejét. Nem szabad kizárólag tagállami hatáskörként kezelni a kisebbségi ügyet – zárta beszédét a dániai német elnök.

Szilágyi Zsolt, az **Erdélyi Magyar Néppárt** elnökeként a konferencia záródokumentumának tartalmára vonatkozóan tett konkrét kiegészítő javaslatokat. Az Európai Néppárt frakciója kérje fel az Európai Bizottságot, hogy készítsenek átfogó elemzést a pozitív, előremutató tagállami gyakorlatokról. Kötelező uniós jogszabály hiányában ezek követését ajánlhatná a Bizottság a különböző tagállamoknak. Ezzel párhuzamosan azt is meg kellene vizsgálni, melyek azok a negatív gyakorlatok és politikák, amelyek egy közösség, egy kultúra eltűnéséhez, asszimilációjához vezetnek. Ezeket nyilván tilalom alá kellene vetni. Erre annál is inkább

szükség van, mivel az UNESCO kimutatása szerint az EU-ban mintegy 200 veszélyeztetett nyelv van, ebből körülbelül 100 súlyosan veszélyeztetett, tehát el fog tűnni. Másrészt az Európai Bizottságon belül egy önálló biztos felelősségi körébe kellene utalni az őshonos közösségek ügyét. Az európai kisebbségi ombudsman intézményének felállítása is jó megoldásnak kínálkozik, különösképpen abból kiindulva, hogy ez az intézmény már több tagállamban létezik. Végetetül azt javasolta, hogy az Európa Tanács nyelvi chartája és a kisebbségi keretegyezmény mellett az autonómiák pozitív tapasztalatairól szóló **2003-as ET-jelentést**, valamint az ennek a szellemiségét folytató **Kalmár-jelentést** is be kellene emelni az irányadó uniós dokumentumok sorába. Ezek monitoringját pedig a bécsi székhelyű Európai Alapjogi Ügynökség hatáskörébe lehetne utalni, amely már létezik és működik – zárta felszólalását Szilágyi Zsolt.

A meghallgatás összegző felszólalását a fideszes néppárti képviselő, **Gál Kinga** tartotta, aki az elmúlt tíz évre visszatekintve megállapította, hogy míg 2003–2004-ben az EU számon kérte a kisebbségi jogokat, addig a 2004-es és a 2007-es tagfelvételeket követően alábbhagyott ez a lendület, úgyhogy ma már egyre nehezebb felvetni a kérdést. Az Európai Bizottság azzal hárítja el a megkereséseket, hogy nincs jogalap a fellépésre. 2009-ben üdvözlöttük az európai polgári kezdeményezés intézményének megalkotását, de utóbb sajnálattal kell megállapítani, hogy az iránta támasztott elvárásokat nem váltotta be. A képviselő végül felolvasta a találkozó **záródokumentumának** szánt levelet, amelyet az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság néppárti koordinátorához intéztek, és amelyben azt kérik, hogy az Európai Néppárt lépjen fel annak érdekében, hogy az őshonos nemzeti közösségek ügyében **uniós kerettörvény** szülessen.

ÁPRILISI ESEMÉNYNAPTÁR

Április 1. • Nagyvárad, Partiumi Keresztény Egyetem székháza

Sajtóértekezlet

A romániai magyar felsőoktatás, a szellemi építkezés, illetve a közösség- és régiófejlesztés vonatkozásában **Tőkés László**, a PKE Alapítók Tanácsának elnöke, **Pálfi József**, a Szenátus elnöke és **János Szabolcs** rektor tájékoztatta a média képviselőit: megkezdődött az egyetem új főépületének építése, a református püspöki székház mögött, illetve javában zajlik az az egyetemi reformfolyamat, amely a hagyomány és modernitás kettőssége jegyében nemcsak az oktatásra, a kutatásra és az adminisztrációra, de a kollégiumi rendszerre is kiterjed.

• Nagyvárad, Szent Erzsébet Öregotthon. Ünnepköszöntés

Tőkés László európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke húsvét közeledtén a Caritas Catolica által működtetett időotthonba látogatott el. Igehirdetése, a közös imádkozás és éneklés után kötetlen beszélgetést alakult ki az otthon lakóival, akik húsvéti ajándékképpen több ládányi gyümölcsöt kaptak a jeles látogatótól.

• Bihardiószeg, Általános Iskola

Ünnepköszöntés a romák elemi iskolai osztályaiban. Ugyanaznap **Tőkés László** Bihardiószegen kereste fel az ottani cigány közösség kisiskoláit. A két osztály tanítói a gyermekekért érkező szülők társaságában köszöntötték a vendéget, akit **Nagy József Barna** szociális munkás, az EMNT régióelnöke mutatott be az ünnepi énekeket gyakorló elemistáknak. A húsvéti ajándékcsomagok kiosztása közben EP-képviselőnk a felnőttekkel beszélgetve tájékozódott a helyi cigány és magyar közösség helyzetéről.

Április 5. • Nagyvárad, olasz református templom
Húsvéti ünnepi istentisztelet és úrvacsoraosztás

Április 6. • Nagyvárad
Házi úrvacsoraosztás húsvét alkalmából

Április 7. • Budapest. Magyar Nemzeti Bank
Látogatás Naszvadi Györgynél, az MNB főtanácsadójánál

Április 8. • Nagyvárad, KREK székházának díszterme

Nyílt Nap a Partiumi Keresztény Egyetemen. Nyitóbeszéd

Találkozás Kató Béla püspökkel, a Sapientia Alapítvány kuratóriumi elnökével

Április 9. • Nagyvárad, EP-iroda
Fogadónap
A PKE Alapítók Tanácsának ülése

Április 10. • Budapest, EP-iroda
Fogadónap
Gereben Ágnes történész temetése

Április 11. • Nagyvárad, PKE Elnöki Hivatala
PKE alapítók tanácsi megbeszélés

Április 13–16. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

Április 17. • Csenger
Partiumi konferencia. Az O'sváth Gyűjtemény felavatása

A Partium szerepe a magyar és a szomszédos népek kultúrájában és történelmében címmel tartottak konferenciát a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Csengeren, a Nyíregyházi Főiskola, a Kölcsey Társaság, a nagyváradai Partiumi Keresztény Egyetem és az O'sváth Alapítvány rendezésében. A konferencia után felavatták az O'sváth Gyűjteményre épülő kutatóbázist. Az O'sváth Ház a Nyíregyházi Főiskola és a Partiumi Keresztény Egyetem közös kutatóhelyeként is fog működni. **Forján Zsolt** polgármester köszöntője után **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a PKE Alapítók Tanácsának elnöke **O'sváth György** rendkívüli és meghatalmazott (utazó) nagykövet érdemeit méltatta, aki értékes könyvtári gyűjteményét 2008-ban adományozta Csenger városának.

• Budapest

Kolozsvár bemutatkozása a Polgárok Házában. Alkalmi beszéd

2015. április 17. (péntek) 18 óra

Bemutazzuk „Kincses Kolozsvár”, Erdély fővárosa

Kiállítás nyílik: **János Andras** képfelvételek illusztrációjából, **László Miklós** és **Miklóssy Gyula** fotóművészek munkáiból

Díszvendégek: **Tőkés László** EP-képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, **Szűcs Géza** Kosuth-díjas költő, író, miniszterelnöki főtanácsadó, kormánybiztos

A műsorban közreműködnek: **Geregy Balázs**, a Kincses Kolozsvár Egyesület elnöke, a Kolozsvári Magyar Napok főszervezője, **Dr. Lupescu Radu** történész, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem adjunktusa, **Nagy Péter**, az Ica Könyvtár – Erdélyi Magyar Könyvek Bolyai Ötletgazdája, igazgatója, a **Classis Quartet** és a **Tokos zenekar**

Az estet **Kiss-Budai Tibor** mesterszakács gasztronómiai bemutatója zárja.

A helyszínen Kolozsvár témájú könyvek is megvásárolhatók a budapesti Tanácsok – Ica Könyvtár könyvesboltjában.

Kolozsvár, Erdély kulturális története a századok folyamán eleven képi és szöveges emlékek kedves földrajzi felvételeinek köszönhetően, hiszen annak is, hogy itt alakult ki az erdélyi magyar művelődési és kulturális élet legjelentősebb központja. Az Erdélyi Fejlesztésmegkezdési jelentős célpontjai közé tartozik a „Kincses” jelző minden bizonnyal teljes övismesterének köszönhetően. A reformációs idején az egyházszervezői körökben, az unitárius vallás szóltathatóság magyar közösségeiben egyik központi helye. A 18. század végétől az 1848-as forradalomig a történeti Erdély fővárosa, országgyűlések helyszíne. A létezés korában a Ferenc József Tudományegyetem mellett számos művelődési és kulturális intézmény létezett a városban. A századoktól kezdve pedig elkészült az a nagy ívű városrendelési terv, amely a mai napig meghatározza a város arcát, és amelynek a fővárosi főteret a Mátyás-szoborcsoport felállítását követően. A 20. század első felében a fejlődés a trianoni békeszerződés következtében, az új román berendezkedésnek köszönhetően. A főváros magyarok és nemek lakta város, szomszédos népekkel, különösen a románokkal együtt élve. Kolozsvár ma is az erdélyi magyar kultúra és művelődési központja és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, további három történelmi magyar egyházi püspöki székhely, valamint több mint száz magyar civil szervezet központja.

► **Április 18.** • Hódmezővásárhely, református ótemplom

Bálint Péter gyermekorvos, johannita lovag temetése. Gyászbeszéd

- Nagyvárad, KREK székházának díszterme
A Vura Vinotéka Borbálja

Április 20. • Nagyvárad, KREK székházának díszterme

A Partiumi Egyetemi Napok megnyitója

A Partiumi Keresztény Egyetem Diákszervezetének hagyományos közösségépítő rendezvénye a **Partiumi Egyetemi Napok**, amelyet idén hatodik alkalommal szerveztek meg. A **Hétfőtől péntek** fantázianevű esemény ünnepélyes megnyitóján **Tőkés Tamás**, a diák-

szervezet elnöke, majd **Ráksi Lajos** egyetemi lelkész, kollégiumigazgató köszöntötte a megjelenteket. **Tőkés László** EP-képviselő az egyetem Alapítók Tanácsának elnökeként szólt az egybegyűlt diáksághoz és tanárikhoz.

Április 20–23. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

Április 24. • Nagyvárad, EP-iroda
Fogadónap

Április 27–30. • Strasbourg
Európai parlamenti munkahét

TÁJÉKOZTATÁS A PARTIUMI MAGYAR FELSŐOKTATÁSRÓL

Nem véletlenül időzítette **húsvét hetére** a Partiumi Keresztény Egyetem vezetősége azt a sajtóértekezletet, amelyen örvendetes fejleményekről számolhatott be a romániai magyar felsőoktatás, a szellemi építkezés, illetve a közösség- és régiófejlesztés vonatkozásában. Április elsején **Tőkés László**, a PKE Alapítók Tanácsának elnöke, Pálfi József, a szenátus elnöke és **János Szabolcs** rektor tájékoztatta a média képviselőit.

Erdélyi európai parlamenti képviselőnk, aki a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspökeként magvetője volt a rendszerváltás utáni magyar nyelvű felsőoktatásnak Nagyváradon s ezáltal az egész Partiumban, felidézte az elmúlt negyedszázad főbb eseményeit, történéseit, stációit az egyetemépítés tekintetében. A Váradi Biblia (1661) tudós kiadójának, Köleséri Sámuelnek egy oldalszéli feljegyzésében ez áll: „A hitnek által erőt veszünk a háborúságokon, ha Isten segíti a mi hitünket.” Tőkés László rámutatott: huszonöt éve ezzel a hittel indultunk el az isteni szabadítás útján, negyed század elteltével pedig ugyanezzel, a feltámadott Krisztusban vetett hittel állunk meg számba venni eredményeinket és jövőbeni feladatainkat. Ezen emberöltőnyi időben sikerült megvetni a váradi akadémiai élet alapjait, kezdve a 25 éve megalapított **Sulyok István Református Iskolával**, amelyből kinőtte magát másfél évtizeddel ezelőtt az egyházi alapítású, alapítványi hátterű **Partiumi Keresztény Egyetem**, amely azóta szüntelen fejlődésen ment át. Az alapító püspök utalt a megtett rögzös útra, amely időnként kálváriává változott, vázolta az akkreditációhoz elengedhetetlen infrastruktúraépítés nehézségeit és méltatta a **magyar kormány** kezdeti és azóta folyamatos támogatását, megjegyezve: a román főhatalom nemcsak az állami magyar egyetem visszaállítására nem mutatott hajlandóságot, de egyetlen garast sem áldozott a romániai magyar adófizetők pénzéből az időközben nagy erőfeszítésekkel létrehozott és fenntartott magyar magánegyetemeinkre.

Tőkés László elégtétellel jelentette be: már megkezdődött az egyetem új szárnyának építése a jelenlegi

főépület – a református püspöki palota – mögött, illetve teljében van az az egyetemi **reformfolyamat**, amely a hagyomány és modernitás kettőségében nemcsak az oktatásra, a kutatásra, az adminisztrációra terjed ki, hanem még a kollégium rendszerre is, hiszen minden fejlesztésnek alapvetően a tanuló ifjúság, a diákság és a tudásalapú társadalomban boldogulni kívánó értelmiség érdekeit kell szolgálnia.

Pálfi József, az egyetemi tanács elnöke az említett reform irányát, szélességét és mélységét körvonalazta, jelezve: július végéig tart ez a tavaly megkezdett folyamat, ami bár átfogó, hiszen az intézmény minden szegmensét érinti, mégsem zárul le végleg ekkor. Hiszen az egyetemnek folyamatosan lépést kell tartania a korrall, ►

▶ reagálnia kell a fejleményekre, kihívásokra. Utalt rá, hogy a felsőfokú képzés már a 16. században elkezdett kibontakozni Váradon, a 17. század közepére intézményesült, de a történelem viharai számos megtorpanást, sőt szünetet iktattak be. Legutóbb 2006-ban volt egy ilyen momentum, amikor bár sikerült letenni a most épülő szárny alapkövét, az ínséges évek és bürokratikus akadályok miatt nem volt mód a munkálatok beindítására. Röviden szólt a **reformbizottság** törekvéseiről, feladatairól is.

János Szabolcs rektor bejelentette: a magyar kormány konkrét pénzbeli támogatásával épülő új szárny gyakorlatilag az egyetem **központi épületeként** fog szolgálni, majd vázolta annak tervezett rendeltetését, beosztását. Kitért a művészeti kar számára végzett beruházásra, amelynek hamarosan **kiállítóterme** is nyílik. Az egyetem oktatási stratégiájának fő eleme a testvérintézményekkel folytatott **együtműködés**, az Eu-

rópai Felsőoktatási Térség területén tanuló hallgatók más országok társintézményeiben való tanulmányait segítő Erasmus ösztöndíjprogram kihasználása, a **mesterképzés** és a **felnoottoktatás** kiterjesztése és fejlesztése. Ez utóbbi téren Szatmár megyében (Szatmárnémetiben és Nagykárolyban) terveznek **kihelyezett** oktatási formákat meghonosítani. A Nyíregyházi Főiskolával kiteljesedett kooperáció keretében, a Kőlcsey Társaság közreműködésével, napokon belül megnyitják a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei **Csengeren** azt a **kutatási központot**, amely a Partiumnak mint történelmi régióknak a tudományos vizsgálatával foglalkozik akadémiai szinten – jelentette be a rektor, megemlítve azt is: a 2015-16-os tanévben vélhetően sikerül beindítani a turisztikai mesterképzést a PKE-n.

A tájékoztatót követően az egyetemi vezetők és a média képviselői felkeresték az új egyetemi székház építőtelepét.

ERKÖLCSI ÉS POLITIKAI VÉDELMEZT AZ AUTONÓMIATÖREKVVÉSEKNEK!

Március végi nyilatkozatában **Tőkés László** európai képviselő kilátásba helyezte, hogy mihamarabb az Európai Parlamentnek is tudomására hozza a román belügyminisztérium azon közbiztonsági stratégiai tervzetét, mely által **kriminalizálni** próbálja az erdélyi magyar autonómiatörekvéseket, megsértve ezáltal a jogállamiság és a kisebbségi önrendelkezés európai elveit, és burkoltan megfenyegetve azokat a közösségeket és önkormányzatokat, szervezeteket és közszereplőket, amelyek és akik az autonómia mellett kiállnak.

Az európai törvényhozás 2015. április 15-i miniplenárisán nyílt alkalom erre a felszólalásra, melyben erdélyi képviselőnk felhívta a figyelmet a román **belügyi hatóságok** újabb antidemokratikus és kisebbségellenes megnyilatkozására, rámutatva egyben a hírhedt **Szekuritáté** és a jelenlegi **Román Hírszerző Szolgálat** (SRI) közötti anakronisztikus folytonosságra.

Tudnivaló, hogy hatósági eljárások tucatjai vannak folyamatban azon székelyföldi önkormányzatokkal vagy autonómiabarát szervezetekkel szemben, melyek a székely, illetve erdélyi magyar önrendelkezés érdekében lépnek fel. Ugyanezen okok miatt számos magyar közéleti vezetőnket hurcolják meg, élükön **Izsák Balázssal**, a Székely Nemzeti Tanács elnökével. **Tőkés László**, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács vezetőjeként szintén mindennapos céltáblája ugyanezeknek a nemtelen támadásoknak, illetve felperese megannyi becsületsértési pernek.

Mindezeket figyelembe véve, erdélyi képviselőnk mind szervezeti, mind személyi szinten az Európai Parlament **erkölcsi és politikai védelmét** kérte a kisebbségi önrendelkezésért folytatott demokratikus és békés küzdelmükben.

FELSZÓLALÁS A ROMÁNIAI KISEBBSÉGI AUTONÓMIAJOGOK VÉDELMÉBEN

Tavaly ősszel ezen a fórumon hívtam fel a figyelmet arra, hogy a **Román Hírszerző Szolgálat** (SRI), teljesen illetéktelen módon, a megfélemlítés szándékával, miként üzent hadat az erdélyi magyarok, illetve a székelyföldi magyar régió autonómiatörekvéseinek.

Idén tavasszal a román belügyminisztérium közbiztonsági stratégiatervezete oly módon **kriminalizálta** a magyar kisebbségi autonómiát, hogy a polgárok biztonságát fenyegető, első számú veszélyforrásként jelölte meg „a rasszizmust, a xenofóbiát,

az extrémizmust és az intolerancia minden formáját, amely etnikai autonómia elérését célozza” (sic!).

Ezennel ismételten az Európai Parlament erkölcsi és politikai **védelmét** kérem a Ceauşescu-féle hírhedt **Szekuritáté** hagyományait folytató román titkosszolgálattal szemben – a demokratikus kisebbségi önrendelkezésért folytatott jogos és békés küzdelmünkben.

Brüsszel, 2015. április 15.

Tőkés László
EP-képviselő

AZ ÖRMÉNY NÉPIRTÁSRÓL AZ EURÓPAI PARLAMENTBEN

Áprilisi ún. miniplenáris ülésén az Európai Parlament is példás formában emlékezett meg az **örmény népirtásról** annak 100. évfordulóján. Megelőzőleg az Európai Unió keleti partnerségi csúcsszerve, az **Euronest** Parlamenti Közgyűlése mondott ítéletet a törökországi örmények tömeges legyilkolása fölött, utóbb pedig **Ferenc pápa** szolgáltatott igazságot a múlt évszázad első népirtása ártatlan áldozatainak.

Tudnivaló, hogy a pogromszerű **örményüldözések** már száz esztendővel ezelőtt több évtizedes múlta nyúltak vissza. A századforduló Oszmán Birodalmában „az örmény kérdés legjobb megoldásának az örmények fizikai megsemmisítését tartották”. Az ifjútörök (jöntürkler) mozgalom bevallott célja „egy tisztán török állam megteremtése volt, mely azon a rasszista elven alapult, hogy a török nép felsőbbrendű”.

Az örmény népirtás parlamenti vitájában elhangzott hozzászólásában **Tőkés László** európai képviselő a **holokauszt** és a **kommunizmus** bűneinek tagadásával állította párhuzamba a törökországi örmények teljes megsemmisítésére irányuló tömeggyilkosságokat, melyek oszmán-ifjútörök ideológiája kísérteties módon egybees a hitleri „**Endlösung**” („végső megoldás”) ördögi koncepciójával, ezáltal mintegy „megelőlegezve” a XX. század nemzetiszocialista és „osztályharcos” népirtásait. Erdélyi képviselőnk határozottan visszautasította az emberiség elleni bűntettek **kettős mérce** szerinti osztályozását, az örmények és a törökök közötti **nemzeti megbékélés** érdekében is sürgetve a történelmi igazságosság és a társadalmi jogosság érvényesítését.

Megelőzőleg, az örmény kérdés néppárti vitájában,

Cristian Preda külügyi koordinátor a népirtás történelmi tényének a – kései – elismerése és kimondása mellett azt is előremutató kompromisszumos eredményként értékelte, hogy a parlamenti frakciók közös dokumentumtervezete nyitva hagyta a török nyitás, valamint a török–örmény történelmi megbékélés útját.

Az április 15-i esti szavazás alkalmával az európai törvényhozás minősített többséggel fogadta el a centenáriumi állásfoglalást.

H O Z Z Á S Z Ó L Á S

AZ ÖRMÉNY NÉPIRTÁS CENTENÁRIUMÁNAK VITÁJÁHOZ

A szülőföldjükről elüldözött örmények magyarországi és romániai közösségei iránti testvéri szolidaritással adózom a száz évvel ezelőtti törökországi népirtás áldozatainak emléke előtt.

A **holokauszt** tagadását számos országban törvény bünteti. Ezzel szemben a **kommunista diktatúra** rémtetteit sokan tagadják, minimalizálják vagy relativizálni próbálják, az **örmény genocídium** történelmi tényét pedig maguk az elkövetők sem hajlandók elismerni.

Ezeknek az emberiség ellen elkövetett bűnöknek az esetében megengedhetetlen a **kettős mérce** alkalmazása. Az igazságosság és a jogosság szellemében, va-

lamint a törökök és az örmények közötti **történelmi megbékélés** érdekében: nevén kell neveznünk és határozottan el kell ítélnünk a törökországi örmények teljes megsemmisítésére irányuló „**Endlösung**” borzalmát.

Az Iszlám Állam keresztényirtó tömeggyilkosságai vonatkozásában is legyen ez **mementó** az utókor számára!

Brüsszel, 2015. április 15.

Tőkés László
EP-képviselő

KUTATÓKÖZPONTOT AVATTAK A PARTIUMI CSENGEREN

Nem véletlenül időzítette **húsvét hetére** a Partiumi Keresztény Egyetem vezetősége azt a sajtóértekezletet, amelyen öröndetes fejleményekről számolhatott be a romániai magyar felsőoktatás, a szellemi építkezés, illetve a közösség- és régiófejlesztés vonatkozásában. Április elsején **Tőkés László**, a PKE Alapítók Tanácsának elnöke, Pálfi József, a szenátus elnöke és **János Szabolcs** rektor tájékoztatta a média képviselőit.

Erdélyi európai parlamenti képviselőnk, aki a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspökeként magvetője volt a rendszerváltás utáni magyar nyelvű felsőoktatásnak Nagyváradon s ezáltal az egész Partiumban, felidézte az elmúlt negyedszázad főbb eseményeit, történéseit, stációit az egyetemépítés tekintetében. A Váradai Biblia (1661) tudós kiadójának, Köleséri Sámuelnek egy oldalszéli feljegyzésében ez áll: „A hitnek által erőt veszünk a háborúságokon, ha Isten segíti a mi hitünket.” Tőkés László rámutatott: huszonöt éve ezzel a hittel indultunk el az isteni szabadítás útján, negyed század elteltével pedig ugyanezzel, a feltámadott Krisztusban vetett hittel állunk meg számba venni eredményeinket és jövőbeni feladatainkat. Ezen emberöltőnyi időben sikerült megvetni a váradai akadémiai élet alapjait, kezdve a 25 éve megalapított **Sulyok István Református Iskolával**, amelyből kinőtte magát másfél évtizeddel ezelőtt az egyházi alapítású, alapítványi hátterű **Partiumi Keresztény Egyetem**, amely azóta szüntelen fejlődésen ment át. Az alapító püspök utalt a megtett rögös útra, amely időnként kálváriává változott, vázolta az akkreditációhoz elengedhetetlen infrastruktúraépítés nehézségeit és méltatta a **magyar kormány** kezdeti és azóta folyamatos támogatását, megjegyezve: a román főhatalom nemcsak az állami magyar egyetem visszaállítására nem mutatott hajlandóságot, de egyetlen garast sem áldozott a romániai magyar adófizetők pénzéből az időközben nagy erőfeszítésekkel létrehozott és fenntartott magyar magánegyetemeinkre.

Tőkés László elégtétellel jelentette be: már megkezdődött az egyetem új szárnyának építése a jelenlegi főépület – a református püspöki palota – mögött, illetve teljében van az az egyetemi **reformfolyamat**, amely a hagyomány és modernitás kettőségében nemcsak az oktatásra, a kutatásra, az adminisztrációra terjed ki, hanem még a kollégium rendszerre is, hiszen minden fejlesztésnek alapvetően a tanuló ifjúság, a diákság és a tudásalapú társadalomban boldogulni kívánó értelmiség érdekeit kell szolgálnia.

Pálfi József, az egyetemi tanács elnöke az említett reform irányát, szélességét és mélységét körvonalazta, jelezve: július végéig tart ez a tavaly megkezdett folyamat, ami bár átfogó, hiszen az intézmény minden szegmensét érinti, mégsem zárul le végleg ekkor. Hiszen az egyetemnek folyamatosan lépést kell tartania a korrallal, reagálnia kell a fejleményekre, kihívásokra. Utalt rá,

hogy a felsőfokú képzés már a 16. században elkezdett kibontakozni Váradon, a 17. század közepére intézményesült, de a történelem viharai számos megtorpanást, sőt szünetet iktattak be. Legutóbb 2006-ban volt egy ilyen momentum, amikor bár sikerült letenni a most épülő szárny alapkövét, az ínséges évek és bürokratikus akadályok miatt nem volt mód a munkálatok beindítására. Röviden szolt a **reformbizottság** törekvéseiről, feladatairól is.

János Szabolcs rektor bejelentette: a magyar kormány konkrét pénzbeli támogatásával épülő új szárny gyakorlatilag az egyetem **központi épületeként** fog szolgálni, majd vázolta annak tervezett rendeltetését, beosztását. Kitért a művészeti kar számára végzett beruházásra, amelynek hamarosan **kiállítóterme** is nyílik. Az egyetem oktatási stratégiájának fő eleme a testvérintézményekkel folytatott **együttműködés**, az Európai Felsőoktatási Térség területén tanuló hallgatók más országok társintézményeiben való tanulmányait segítő Erasmus ösztöndíjprogram kihasználása, a **mesterképzés** és a **felnoottoktatás** kiterjesztése és fejlesztése. Ez utóbbi téren Szatmár megyében (Szatmárnémetiben és Nagykárolyban) terveznek **kihelyezett** oktatási formákat meghonosítani. A Nyíregyházi Főiskolával kiteljesedett kooperáció keretében, a Kölcsey Társaság közreműködésével, napokon belül megnyitják a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei **Csengeren** azt a **kutatási központot**, amely a Partiumnak mint történelmi régióknak a tudományos vizsgálatával foglalkozik akadémiai szinten – jelentette be a rektor, megemlítve azt is: a 2015-16-os tanévben vélhetően sikerül beindítani a turisztikai mesterképzést a PKE-n.

A tájékoztatót követően az egyetemi vezetők és a média képviselői felkeresték az új egyetemi székház építőtelepét.

PARTIUMI EGYETEMI NAPOK

Nem véletlenül időzítette **húsvét hetére** a Partiumi Keresztény Egyetem vezetősége azt a sajtóértekezletet, amelyen örvendetes fejleményekről számolhatott be a romániai magyar felsőoktatás, a szellemi építkezés, illetve a közösség- és régiófejlesztés vonatkozásában. Április elsején **Tőkés László**, a PKE Alapítók Tanácsának elnöke, Pálfi József, a szenátus elnöke és **János Szabolcs** rektor tájékoztatta a média képviselőit.

Erdélyi európai parlamenti képviselőnk, aki a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspökeként magvetője volt a rendszerváltás utáni magyar nyelvű felsőoktatásnak Nagyváradon s ezáltal az egész Partiumban, felidézte az elmúlt negyedszázad főbb eseményeit, történéseit, stációit az egyetemépítés tekintetében. A Váradi Biblia (1661) tudós kiadójának, Köleséri Sámuelnek egy oldalszéli feljegyzésében ez áll: „A hitnek által erőt veszünk a háborúságokon, ha Isten segíti a mi hitünket.” Tőkés László rámutatott: huszonöt éve ezzel a hittel indultunk el az isteni szabadítás útján, negyed század elteltével pedig ugyanezzel, a feltámadott Krisztusban vetett hittel állunk meg számba venni eredményeinket és jövőbeni feladatainkat. Ezen emberöltőnyi időben sikerült megvetni a váradi akadémiai élet alapjait, kezdve a 25 éve megalapított **Sulyok István Református Iskolával**, amelyből kinötte magát másfél évtizeddel ezelőtt az egyházi alapítású, alapítványi hátterű **Partiumi Keresztény Egyetem**, amely azóta szüntelen fejlődésen ment át. Az alapító püspök utalt a megtett rögső útra, amely időnként kálváriává

változott, vázolta az akkreditációhoz elengedhetetlen infrastruktúraépítés nehézségeit és méltatta a **magyar kormány** kezdeti és azóta folyamatos támogatását, megjegyezve: a román főhatalom nemcsak az állami magyar egyetem visszaállítására nem mutatott hajlandóságot, de egyetlen garast sem áldozott a romániai magyar adófizetők pénzéből az időközben nagy erőfeszítésekkel létrehozott és fenntartott magyar magánegyetemeinkre.

KIOSZTOTTÁK A WAGNER NÁNDOR-DÍJAKAT

A nagyváradi születésű **Wagner Nándor** szobrászművész (1922–1997) szellemi örökségét ápoló és továbbörökítő Academia Humana Alapítvány a Pro Universitate Partium Alapítvánnyal (PUPA) közösen hirdeti meg évről évre a József Attila-pályázatot a Partiumi Keresztény Egyetem diákjai számára. A díjat a világhírű szobrász japán nemzetiségű özvegye, **Wagner Chiyo** alapította, a pályázat elnevezése arra emlékeztet, hogy Wagner Nándor egyik legnívósabb alkotását, József Attilát megmintázó egész alakos szobrát szülővárosának adományozta és ott állították fel 2005-ben. Akkor döntötték el az alkotói pályázat meghirdetését,

először 2006-ban adták át a százezer forint összértékű pénzdíjakat a PKE képzőművészet szakos diákjainak grafikai és audiovizuális művek kategóriában. Kerek évfordulókon az adományozók megduplázzák az összeget, tegnap pedig bejelentették, hogy újabb tíz évre meghosszabbítják a pályázatot. Rendszerint a diákszervezet által szervezett egyetemi napok keretében zsűrizik és díjaznak a műveket, így történt 2015-ben is. Április 23-án délután éppen tizedjére adták át a három-három díjat a nyertes pályázóknak az egyetem dísztermében, ahol levetítették az audiovizuális pályamunkákat, az aulában pedig megnyitották a grafikus művek tárlatát. Az Academia Humanát **Kiss Sándor** elnök és **Szundy László** kurátor képviselték, a PUPA elnöke, **Tőkés László** EP-képviselő köszöntését és üdvözlését **Pintér István** ügyvezető adta át a hallgatóknak, jelenlévőknek. A pályázat idei témája egyébként szintén egy kerek évfordulóhoz kötődött: Temesvár 1989–2015. Mivel a pályázók nagyrészt úgy értelmezték ezt, hogy az általuk meg nem élt kommunista diktatúrára és az ellene kitört forradalomra kell reflektálniuk valamilyen módon, a diákok a szülők és nagyszülők elbeszélése vagy olvasmányaik és más közvetlen információk alapján alakították ki a maguk képét a letűnt világról.

NYILATKOZAT TÓÁSÓ ELŐD SZABADULÁSA ÉS HAZATÉRÉSE ÜGYÉBEN

Immár hatodik éve annak, hogy 2009 áprilisában **Tóásó Előd** erdélyi atyánkiát a bolíviai politikai cselzövések gyanútlan áldozataként ártatlanul börtönbe vetették.

A Gondviselés ereje és sokak segítsége kellett ahhoz, hogy a mostoha börtönviszonyok megpróbáltatásait nagy emberi állhatatossággal és kitartással túlélve megélje – megéljük – azt a napot, hogy a nagyrészt vádemelés nélkül, közel hat évig fogva tartott honfitársunk végre szerettei körébe és szülőhazájába, mindnyájunk örömeire hazatérhessen.

Bízunk benne, hogy előbb vagy utóbb fény fog derülni arra a sötét összeesküvésre, amelynek nyomán többeket legyilkoltak, illetve ártatlanul éveket börtön-

ben tartottak. Az eset sajnos híven jellemzi a bolíviai közállapotokat és az emberi jogok ottani helyzetét.

Testvéri szolidaritásunk kifejezésképpen, és azért, hogy Tóásó Előd élete a rendes kerékvágásba mihamarabb visszakerülhessen, ezúton is tisztelettel és szeretettel meghívom Öt egy brüsszeli látogatásra, az Európai Parlamentbe, valamint a helybéli magyar közösséggel való találkozásra.

Isten hozott itthon!

Strasbourg, 2015. április. 27.

Tőkés László
EP-képviselő

HELYESBÍTÉS ÉS KIEGÉSZÍTÉS

Az Európai Parlament néppárti frakciója szervezésében Brüsszelben sorra került múlt heti kisebbségvédelmi közmeghallgatásról szóló tudósítások szinte kivétel nélkül azt adják **Tőkés László** európai képviselő szájába, hogy: „szerinte **Székelyföldön** valóságos humánkatasztrófa fenyeget”. Ezen félrehallással szemben a valóság az, hogy erdélyi képviselőnk az egész Kárpát-medencei, kiváltképpen pedig a külhoni magyar közösségek vonatkozásában tette ezt a drámai kijelentést, konkrét statisztikai adatokkal támasztva alá állítását. Ez április 23-i, Az Uniónak lépnie kell az őshonos nemzeti közösségek

ügyében! című közleményünkéből is kiolvasható volt.

Ezek szerint **Kárpát-medencei magyarságunk** lélekszáma az utóbbi negyed században több mint egymillióval csökkent, ami – békeidőben – meghaladja nemzetünk II. világháborús veresztéséget.

Másik riasztó adat drasztikus **erdélyi** megfogyatkozásunk, ahol csupán az utóbbi 25 esztendőben több mint 400 ezres veszteséget könyvelhettünk el.

A **Trianon** óta eltelt közel száz év alatt az erdélyi magyarok és németek aránya az egykori 45%-ról mostanra 20% alá apadt, a románoké – ezzel szemben – az akkori 55 %-ról 80%-ra növekedett.

Erdélyi nagyvárosaink magyar lakosságának meredek zuhanása hasonlóképpen vészjósló. Az 1989 után reánk köszöntött „eredeti román demokrácia” időszakában Marosvásárhelyen 50% alá, Szatmáron 40% alá, Nagyváradon 30% alá, Kolozsvárott pedig 20% alá esett lélekszámunk.

A sokkoló adatok sorjázását kedvünkre folytathatnánk. A felsoroltakból is egyértelműen kitűnik azonban, hogy kongresszusi fennhéjázásra és üdvrivalgásra semmi okunk nincsen.

Tőkés László meglátása szerint ama bizonyos **kisebbségi humánkatasztrófa** tehát a legkevésbé sem Székelyföldet, hanem egész erdélyi magyarságunkat fenyegeti. A neki tulajdonított megfogalmazással ellentétben pedig hiszi azt, hogy amennyiben saját kezébe veszi sorsát és kivívja önrendelkezését: a **székely nép** egész nemzetünk és erdélyi közösségünk megújulásának és felemelkedésének a kovásza és példája lehet.

Strasbourg, 2015. április 29.

Tőkés László
EP-képviselő
Sajtóirodája

MEGVITATTÁK AZ EP-BEN AZ ALBÁNIÁRÓL SZÓLÓ ORSZÁGJELENTÉST

Az integráció útjára lépett országok teljesítményéről az Európai Bizottság évi rendszerességgel ún. **eredményjelentést** (progress report) készít. Ezeket a jelentéseket a maga rendjén az Európai Parlament is véleményezi.

A csatlakozási folyamat kezdeti fázisában lévő **Albániáról** szóló országjelentés vitájára április 29-én délután került sor az EP strasbourggi plenáris ülésén. Mind **Johannes Hahn** csatlakozási biztos képviselője, mind a lett EU-Elnökség illetékes szakpolitikusa kedvező elbírálásban részesítette a balkáni országot. **Knut Fleckenstein** német parlamenti jelentéstevő és a felszólalók többsége az Unió által megkívánt reformfolyamat folytatására helyezte a hangsúlyt. A kritikusabb képviselők az állandó politikai válságot gerjesztő ellenséges pártviszonyokat bírálták, rámutatva arra, hogy a kormányzati és az ellenzéki pártok között állandósult viszály nagymértékben hátráltatja az ország uniós tagjelöltté válását. Egyesek részéről éles támadást váltott ki **Edi Rama** miniszterelnök **Albánia** és **Koszovó** egyesülésére vonatkozó legutóbbi nyilatkozata.

A Néppárt részéről felszólaló **Tőkés László** európai képviselő **a kommunista visszarendeződésben** jelölte meg a sokrétű albániai válság legfőbb okát. A demokrácia építése egyet jelent az ország visszahúzó kommunista múltjának a lebontásával – jelentette ki erdélyi

képviselőnk. Hozzászólásában szintén hangsúlyos módon tért ki **a kisebbségi kérdés** fontosságára, ugyanis a rendszerváltozás, valamint a közelmúlt – háborús – tapasztalatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy a balkáni térség népei, valamint Albánia és a határain kívül élő albánok számára a kisebbségi viszonyok rendezése megkerülhetetlen.

A jelentés zárószavazására az EP mai plenáris ülésén fog sor kerülni.

H O Z Z Á S Z Ó L Á S

ALBÁNIA ORSZÁGJELENTÉSÉNEK VITÁJÁHOZ

Albánia egyike volt a bukott kommunista tömb legsötétebb és legutolsó diktatúráinak. A politikai restauráció körülményei között a demokrácia építése egyet jelent számára saját visszahúzó **kommunista múltjának** a lebontásával. Térségünk más országaihoz hasonlóan folyamatosan meg kell küzdenie a hatalomba visszatérő egykori kommunista nómenklátúra és titkosszolgálat erőivel, melyek a korrupció kiterjedt hálózatát működtetik. **A demokrácia erőt** ebben a harcukban föltétel nélkül támogatnunk kell.

Örülök annak, hogy a jelentés külön hangsúlyt fektet a hagyományos **kisebbségi közösségek** védelmére. Ez nyilvánvalóan stabilitási kérdés a Balkánon és Kelet-Közép-Európában. Az etnikai, nyelvi és vallási kisebbségek alapvető jogainak és

esélyegyenlőségének a biztosítása mellett az uniós alapok hozzáférhetősége révén is támogatnunk kell őket s velük együtt az egész civil társadalmat.

A jelentés **kisebbségi törvény** elfogadására szólítja fel Albániát. Megjegyzem, hogy számos tagország és maga az Unió is mindmáig adós ezzel. És ne felejtsük el, hogy a délszláv válság összes, Nyugat által támogatott rendezési terve az etnikai és regionális autonómiák rendszerére épül.

Strasbourg, 2015. április 29.

Tőkés László
EP-képviselő

AZ UNIÓ LÉPJEN FEL A KERESZTÉNYEK VÉDELMEBEN!

Elmondható, hogy az **Al-Shabab** muzulmán erőszakszervezet legutóbbi, **kenyai keresztény egyetemisták** ellen elkövetett, irgalmatlan terrorakciója „kiverte a biztosítékot” az Európai Unióban. Ha lehet, az **Iszlám Állam** keresztényellenes rémtetteit is felülmúló afrikai merénylet végre az Európai Parlament ingerküszöbét is elérte.

E heti, strasbourg-i ülészakán az európai törvényhozás sürgősségi jelleggel tűzte napirendjére az **Európai Külügyi Szolgálat** főképviselőjének a világszerte üldözött keresztényekről szóló, valamint a kenyai vérengzés tárgyában kibocsátott állásfoglalását. Ennek, illetve az európai képviselőház határozati állásfoglalásának a vitájára került sor az EP április 29-i plenáris ülésén.

A keresztények iránti érzékenységben nemigen jeleskedő Parlament vitája rendjén a felszólalók egyöntetű felháborodással ítélték el a legutóbbi véres keresztényellenes cselekményeket, illetve brutális elkövetőket. Egyesek keserű iróniával mutattak rá, hogy a **Charlie Hebdo** francia satirikus lap szerkesztői ellen elkövetett gyilkos terrorakció után éppen ideje volt, hogy a kettős mércét félretéve a „keresztény Európa” saját hitestvérei **krisztusi kálváriájának** is méltó figyelmet és együttérzést szenteljen. Mindennapi társadalmi, politikai tény ugyanis, hogy az Úr születésének 2010–2014-es esztendeiben a mindenkor üldözött keresztények mértéke „történelmi csúcst” ért el. Gondoljunk csak arra, hogy Krisztus követői a **Közel-Kelet, Ázsia és Afrika** mintegy ötven országában szenvednek halálos üldözést, vagy arra, hogy évente világszerte mintegy 100 ezer keresztény esik áldozatul a többnyire muzulmán gyökerű vakgyűlöletnek.

Hozzászólásában **Tőkés László** európai képviselő a keresztényüldözések egyedi voltára mutatott rá, lévén hogy a világon vallásuk miatt üldözöttek mintegy 80%-a keresztény. „Európa keresztény gyökerei megkövetelik tőlünk, hogy vállaljuk a felelősséget a nagyvilág keresztényei iránt” – mondotta erdélyi képviselőnk, síkra szállva amellet, hogy minden liberális vallási relativizmust félretéve a Parlament, a Külügyi Szolgálat és a tagországok nyilvánítsák **uniós prioritásnak** a keresztényüldözés kérdését, és ennek megfelelően lépjenek fel ellene.

A vita lezárultával a határozati dokumentum tárgyában április 30-án szavazott a Parlament.

H O Z Z Á S Z Ó L Á S A KERESZTÉNYÜLDÖZÉSEK TÁRGYÁBAN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A LEGUTÓBBI KENYAI VÉRENGZÉSRE

Napirenden szereplő határozatunkban egyöntetűen elítéljük a **keresztények** üldözését és a világszerte ellenük irányuló támadásokat, ezzel együtt pedig a kenyai egyetemi hallgatók brutális lemészárlását. Úgy ítélem, ugyanebben a szellemben kell fellépniük a lelkiismereti és vallásszabadság bármely sérelme esetében, hiszen az emberi alapjognak számít.

Európa keresztény gyökerei megkövetelik tőlünk, hogy vállaljuk a felelősséget a nagyvilág keresztényei iránt. Világviszonylatban ők a leginkább üldözött vallási közösség. Az **Al-Shabab** muzulmán terrorista szervezet nyilvánosan hadat üzent a kereszténységnek.

Az ebben az ügyben kialakuló konszenzusra alapozva, kötelezzük el magunkat amellet, hogy a **keresztényüldözés kérdése** ebben a Házban, valamint a Külügyi Szolgálat és a tagországok számára **uniós prioritás** marad. Az emberi méltóság és az emberi élet védelme szent kötelességünk.

Strasbourg, 2015. április 29.

Tőkés László
EP-képviselő

MÁJUSI ESEMÉNYNAPTÁR

Május 4. • Nagyvárad, EP-iroda
Munkaülés. Fogadónap

Május 5–6. • Budapest, Országház
Az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformjának nemzetközi konferenciája

A prágai székhelyű Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformja és a budapesti Nemzeti Emlékezet Bizottsága által szervezett konferenciát a II. világháború európai befejezésének 70. évfordulója alkalmából rendezték meg a magyar fővárosban. **Tőkés László** erdélyi EP-képviselő, aki a platform védnöki testületének is tagja, *Szabadulás a vasfüggöny fogságából* címmel tartott előadást. **Szilágyi Zsolt**, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke egyrészt szervezőként, másrészt az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformja vezetőségének tagjaként vett részt a tanácskozáson. Jelen volt és felszólalt továbbá **Takács Szabolcs**, a Miniszterelnökség európai uniós ügyekért felelős államtitkára. A platform idei díját egy orosz testvérpárnak ítelték oda a demokrácia melletti kiállásuk és a korrupciót leplező tevékenységük elismeréseképpen. Az eseményen beszédet mondott **Göran Lindblad**, a platform elnöke, valamint **Németh Zsolt**, az Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke.

Május 7. • Budapest, EP-iroda
EMNT-vezetőségi megbeszélés

Május 8. • Budapest, EP-iroda
Fogadónap
• Budapest, Kerepesi temető
Antall István rádiós szerkesztő temetése
• Budapest, EP-iroda
A Partiumi Keresztény Egyetemért Alapítvány kuratóriumi ülése

• Budai Szent György Szálló
A Globális Kerekasztal megnyitója
A rangos rendezvénysorozat, amelynek fővédnöke **Butrosz Butrosz-Gáli** egykori ENSZ-főtitkár, rendre a XXI. század nagy kihívásait tűzi napirendre. *Erkölc a politikában* címmel tartották meg az idei konferenciájukat, mely Tőkés László EP-képviselő vitaindítójával kezdődött. A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen folytatódó másnapi megbeszélésnek rangos részvevői voltak: **Yves Leterme**, Belgium leköszönt miniszterelnöke, **Vaira Vike-Freiberga**, Észtország egykori elnöke, **Ivo Josipovic**, Horvátország volt elnöke, **Martonyi János**, aki nyolc évig volt magyar külügyminiszter, **Daniel Dăianu** volt román gazdasági miniszter, valamint **Varga Zs. András** nemrég megválasztott magyar alkotmánybíró. A találkozón **Szilágyi Zsolt**, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke is felszólalt.

Május 9. • Nagyvárad, PKE Elnöki Hivatal
PKE-vezetőségi ülés

Május 10. • Nyáráddemeterfalva
Vasárnapi istentisztelet. Keresztelés

Május 11–13. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

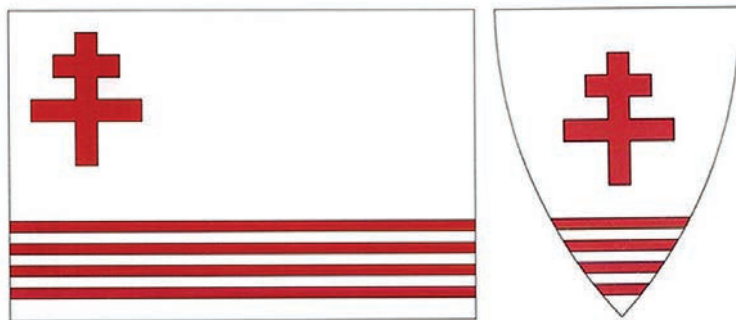
Május 14. • Nagyvárad, KREK díszterme
Partiumi Egyetemi Csendesnap
Minden évben áldozócsütörtökön, Jézus Krisztus mennybemenetelének ünnepén **csendesnapot** tartanak a Partiumi Keresztény Egyetemen. Idén a szervezők a 70. évvel ezelőtti **zsidó** és **roma holokauszthoz**, illetve az egy évszázada kezdődött **örmény genocídiumhoz** kötötték az alkalmat. Ezt követően az egyetem aulájában a **Falak, jelek, sorsok – magyar zsidók deportálása Auschwitzba** című kiállítást Tőkés László, a PKE Alapítók tanácsának elnöke nyitotta meg

Május 15. • Nagyvárad, KREK székháza
A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága 13. anyanyelvi konferenciájának megnyitása

A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága Nagyváradon, a Partiumi Keresztény Egyetemen rendezte meg a XIII. Anyanyelvi Konferenciát, **Pomogáts Béla** előző és **Balázs Géza** jelenlegi elnökök részvételével. **Tőkés László** EP-képviselő, a házigazda egyetem elnöke mondott ünnepélyes köszöntőbeszédet. **Hoppál Péter**, az Emberi Erőforrások Minisztériumának művelődési államtitkára tartott nyitóbeszédet, majd **János Szabolcs** rektor szólott az egybegyűltekhez. Alkalmi beszédek, előadások és szekcióülések következtek, másnap nagyváradai művelődéstörténeti városnéző sétával és dél-bihari autóbuzos körúttal folytatódott és zárult a program.

• Arad
Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökségi ülése

Május 16. • Nagyvárad, Állami Filharmónia Enescu-Bartók koncertterme
A Partiumi Autonómiatanács küldöttgyűlése

Egy korábban meghirdetett pályázat eredményeként a PAT nagyváradai ülésén bemutatták a Partium zászlaját és címerét. A tanácskozáson részt vett és beszédet mondott **Tőkés László**, az Erdélyi Magyar

Nemzeti Tanács elnöke, **Szili Katalin**, miniszterelnöki megbízott és **Toró T. Tibor**, az Erdélyi Magyar Néppárt Stratégiai Bizottságának elnöke is. A küldöttgyűlés elfogadta a zászlót és címet, **ifj. Szilágyi Ferenc** személyében pedig új PAT-elnököt választott.

Május 18–21. • Strasbourg
Európai parlamenti munkahét

Május 22. • Nagyvárad, pályaúdvár
A Csíksomlyói Expressz – Székely Gyors fogadóünnepélye

Az utóbbi évek hagyományához híven Nagyvárad idén is állomása volt a pünkösdi zarándoklatnak, mégpedig az itt áthaladó **Csíksomlyó Expressz–Székely Gyors** szerelvénynek. Az egybegyűlt váradiai élén **Tőkés László** előző királyhágómelléki püspök, európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke köszöntötte az érkezőket és vezetőiket: **Szabó Sándor** amerikai református püspököt és **Bognár Attila András** mohácsi plébánost, püspöki biztost. A csíksomlyói zarándokok átvették a Partium nemrég elfogadott lobogóját, hogy az autonómiaküzdő új jelképeként elvigyék a Székelyföldre.

Május 23. • Tarpa
Kuruc Nap

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, a magyar–ukrán határ közelében található Tarpán rendezték meg a XIV. Tarpai Kuruc Napot. **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, előző királyhágómelléki püspök **Seszták Miklós** nemzeti fejlesztési miniszterrel együtt kapott felkérést a rendezvény fővédnökségére. Igét hirdetett **Németh Péter** helybéli református lelképásztor, az egybegyűlteket pedig **Szécsi Szabolcs** polgármester köszöntötte. Ünnepi beszédet **Tilki Attila** beregvidéki országgyűlési képviselő tartott.

Május 25. • Békéscsaba, dánfoki kikötő
V. Körösök Völgye Határtalan Vándortúra és Fesztivál

Pünkösöd vasárnapján, a Békés–Dánfoki Üdülőközpontnál, a Kettős-Körös kikötőjébe futottak be a Körösök Völgye Határtalan Vándortúra résztvevői. A szervezők nevében **Zanócz Róbert**, a Körösök Völgyéért Alapítvány elnöke köszöntötte az egybegyűlteket, köztük is a rendezvénysorozat fővédnökeit: **Tőkés László**,

lót, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület előző püspökét és **Ruszinkó Ádám** turizmusért felelős helyettes államtitkárt. **Katona Gyula** békési református esperes igei köszöntője után **Tőkés László** EP-képviselő mondott alkalmi beszédet, Isten áldását kérve a Körös menti vándortúra lelkes csapatára, valamint a Körösök Völgye határ menti kistérség lakóira.

Május 26–28. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

Május 27. • Brüsszel, Európai Parlament
Az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformjának konferenciája

Május 28. • Vonyarcvashegy (Balaton-felvidék)
A Fidesz külügyi kabinetjének kihelyezett ülése

Május 30. • Nagyvárad, KREK székháza
Kétnapos konferencia és hálaadó emlékünnepe az egyházi rendszerváltozás kezdetének 25. évfordulója alkalmából

A Sulyok István Teológiai Tudományok Intézete a Partiumi Keresztény Egyetem égisze alatt **Szabadulás az Egyház „babiloni fogságából” – 1989** címmel konferenciát és hálaadó emlékünnepelet tartott Nagyváradon. A **Rendszerváltozás az egyházban** című 30-i, négy ülészakkból álló konferenciát retrospektív fotótárlattal, az elődök előtti tisztelgés, két könyv bemutatója, több verses és zenés momentum, valamint a **Janus** című magyar tévéfilm ősbemutatója tagolta és színesítette.

Május 31. • Nagyvárad, olasz református templom
Hálaadó istentisztelet. Templomi ünnepély
A **Szabadulás az Egyház „babiloni fogságából” – 1989** rendezvény zárónapján **Erdélyi Géza** felvidéki ny. püspök hirdetett igét. **Nemes Csaba** miniszteri főtanácsadó felolvasta **Balog Zoltán** lelképásztornak, az Emberi Erőforrások Minisztériumát vezető miniszternek az üzenetét. A továbbiakban Erdélyi Géza püspök, **Tolnay István** egyházkerületi világi főjegyző és **Szabó László** unitárius lelkész szóltak a gyülekezethez. Az emlékünnepelet Lorántffy Zsuzsanna szobrának megkoszorúzásával ért véget. A fejedelemszöveg életéről és művéről **Hermán M. János** egyháztörténész tartott alkalmi előadást.

BE KELL TILTANI A CIÁNALAPÚ BÁNYÁSZATOT EURÓPÁBAN!

Immár öt éve annak, hogy az Európai Parlament elsőprő többséggel megszavazta azt a határozatot, amely Áder János és **Tőkés László** néppárti képviselők kezdeményezésére a ciánotechnológián alapuló bányászat európai betiltását indítványozta. A **2010. május 5-én** elfogadott határozatban a parlament arra szólította fel az Európai Bizottságtól, hogy 2011 végéig tiltsák be a cianidos bányászatot. Ez

azonban mind a mai napig nem történt meg.

A ciánlúgzás (vagy cianidos lúgzás) olyan kohászati technológiának minősülő kémiai eljárás, melyet fémtartalmú ásványok feldolgozása során – elsősorban alacsony fémtartalmú ércekből – arany kinyerésére alkalmaznak. Hideg kohászati technológia, melyet a nagymennyiségű nyersanyagszállítás csökkentése érdekében általában a bányászat helyszínén vesznek igénybe. A

➤ cian minden biológiai szervezet számára erős mérgező. Az emberi szervezetbe jutva 60-80 milligramm már 2-3 órán belül fulladást és halált okoz. A veszélyesség legnagyobb mértékben a zagyatózók üzemeltetésénél jelentkezik elszivárgás, átömlés vagy gátszakadás formájában. A zagyatózóknál esetenként millió köbméteres nagyságrendben halmozódnak fel a mérgek, amelyek mindig tartalmaznak a technológiából visszamaradó cianvegyületeket. Ezek egy része a napfény hatására az idő előrehaladtával kevésbé toxikus anyagokká bomlik le, de teljes eltűnésükkel nem lehet számolni. Éppen ezért környezetvédelmi szempontból beláthatatlanok az esetleges negatív következmények.

Európában a legnagyobb cian- és nehézfém-szenyezés 2000. január 30-án következett be, amikor a romániai **Nagybánya** közelében az arany kioldásával foglalkozó üzem zagyatózó gátja átszakadt, a mérge pedig a **Tisza** folyóba került, elpusztítva annak szinte

az egész élővilágát. 2009. december 8-án a **Magyar Országgyűlés** kimondta a cianidos bányászati technológia tilalmát Magyarországon. Viszont az Európai Unió 2006-ban csupán a ciant használó technológiák környezetvédelmi előírásait szigorította meg. Az utóbbi években ugyancsak Romániában, mégpedig az Erdélyi-szigethegységben, **Verespatakon** történtek próbálkozások egy nagyszabású kitermelés beindítására.

A hivatkozott EP-határozat **5. évfordulója** alkalmából Tőkés László erdélyi képviselő több kollégájával együtt közös folyamodványban fordul az Európai Bizottság környezetvédelmi biztosához, **Karmenu Vellához**, azt kérve, hogy az európai bizottság minél hamarabb szerezzen érvényt a parlament határozatának. Nyomatékosan felhívták a biztos figyelmét arra, hogy az európai törvényhozás egyértelmű felszólítása ellenére a Bizottság mint végrehajtó szerv mindmáig adós a végrehajtással.

LEVÉL A KÖRNYEZETVÉDELMI BIZTOSNAK

Európai Bizottság

Karmenu Vella

környezetpolitikáért, tengerügyekért és halászati politikáért felelős biztosnak

Tárgy: **A cianalapú bányászati technológiák betiltása az Európai Unió területén**

Tisztelt Biztos úr!

Annak érdekében, hogy a bányászat ne jelenthessen veszélyt az ökoszisztéma egyensúlyára és fejlődésére, illetve ne jelentsen fenyegetést a biológiai sokféleségre és az emberi életre, akadályozni és korlátozni szükséges a kockázatos és ártalmas bányászati eljárásokat. Ilyen veszélyes bányászati eljárás például az aranybányászatban meghonosított cianalapú technológia, melynek során hatalmas mennyiségű ciant használ fel a nemesfém kinyeréséhez, egy súlyosan mérgező vegyület formájában, amely a vízpolitika területén a közösségi cselekvés kereteinek meghatározásáról szóló, **2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv VIII. számú melléklete** értelmében „fő szennyező anyagnak” minősül, melynek katasztrofális és visszafordíthatatlan hatása lehet az emberi egészségre és a környezetre, ekképpen a biológiai sokféleségre is.

A cianalapú bányászat jelenleg Európa legszebb védett tájait – például Lappföldet, a spanyolországi Galiciát, a Chalkidiki-félszigetet vagy Erdélyt – veszélyezteti. Tudnia kell, hogy a vehemens bel- és külföldi tiltakozás ellenére, a legnagyobb ciant technológiás bányát a romániai **Verespatakon** akarják megnyitni. Görögország, Románia, Franciaország, Spanyolország, Törökország, Macedónia, Szlovákia, Csehország, Bulgária és Finnország sokmillió polgárának ivóvízkészleteit veszélyezteti a cianos aranybányászati technológia. Európa egy hajszálnyira áll attól, hogy a világ legfenyegetettebb aranybányászati helyszínévé váljék.

Az elmúlt 25 évben világszerte több mint 30 nagyobb cianid-szivárgással járó baleset fordult elő, és

nincs biztosíték arra, hogy a jövőben nem történnek hasonló szerencsétlenségek, figyelembe véve az egyre sűrűbben bekövetkező szélsőséges időjárási körülményeket, többek között a gyakori erősen csapadékos időszakokat, amint azt az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport negyedik értékelő jelentése is előrevetíti. Már a 2000 októberében kiadott **Berli-**

► **ni Nyilatkozat** is felhívta a közvélemény figyelmét az arany cianidos kinyerésének fokozott veszélyeire.

Tekintettel arra, hogy léteznek alternatív módszerek a cianidos technológiát alkalmazó bányászat helyettesítésére, az **Európai Parlament 2010. május 5-i Határozata** arra szólította fel az Európai Bizottságot, hogy „kezdemenyezze a cianidos bányászati technológiák teljes betiltását az Európai Unióban 2011 vége előtt, mivel ez az egyetlen biztonságos módja vízkészleteink és ökoszisztémáink bányászati tevékenységekből fakadó cianidos szennyeződéstől való védelmének”. Az európai parlamenti határozat nyomán Németország, Magyarország és Csehország már betiltotta a cianidos bányászati eljárást. A határozat elsöprő többséggel való megszavazásának **5. évfordulóján** viszont tisztelettel emlékeztetjük arra, hogy a benne felvetett aggodalmakra és követelésekre a mai napig sem született európai szintű megoldás.

Továbbra is úgy véljük, hogy a **vízügyi keretirányelv** hatálya alá tartozó uniós célok – nevezetesen a vízkészletek jó kémiai állapotának elérése és a vízkészletek, valamint a biológiai sokféleség megőrzése – tiszteletben tartását csak úgy lehet megvalósítani, hogyha egyszer s mindenkorra betiltják a cianidos bányászati technológiákat. Alulírott európai parlamenti képviselők és európai politikai csoportok képviselői ezért **felszó-**

lítjuk az Európai Bizottságot, hogy mielőbb tiltsa be a ciántechnológia alkalmazását az Európai Unióban.

Köszönjük, hogy fontolóra veszi aggodalmainkat, és annak megfelelően cselekszik.

Brüsszel, 2015. május 5.

TŐKÉS László, EPP, **GYÜRK András**, EPP, **SZÁJER József**, EPP, **GÁL Kinga**, EPP, **ERDŐS Norbert**, EPP, **KÓSA Ádám**, EPP, **BOCSKOR Andrea**, EPP, **DEUTSCH Tamás**, EPP, **HÖLVÉNYI György**, EPP, **DELI Andor**, EPP, **SÓGOR Csaba**, EPP, **WINKLER Gyula**, EPP, **CSÁKY Pál**, EPP, **Patricia SULIN**, EPP, **Nessa CHILDERS**, S&D, **Hugues BAYET**, S&D, **Ricardo SERRAO SANTOS**, S&D, **Jose Inacio FARIA**, ALDE, **Pavel TELICKA**, ALDE, **Marian HARKIN**, ALDE, **JÁVOR Benedek**, Greens/EFA, **Bart STAES**, Greens/EFA, **Claude TURMES**, Greens/EFA, **Molly SCOTT CATO**, Greens/EFA, **Paloma LOPEZ BERMEJO**, GUE/NGL, **Lidia SENRA RODRÍGUEZ**, GUE/NGL, **Anja HAZEKAMP**, GUE/NGL, **Eleonora EVI**, EFDD, **BALCZÓ Zoltán**, NI, **Ana MIRANDA**, Former MEP, GREENS/EFA, **SCHÖPFLIN György**, EPP, **PELCZNÉ GÁLL Ildikó**, EPP

A VASFÜGGÖNY – A II. VILÁGHÁBORÚ KÖVETKEZMÉNYEI

A prágai székhelyű **Európai Emlékezet és Lelkismeret Platformja** és a **Nemzeti Emlékezet Bizottsága** által szervezett budapesti konferenciát a II. világháború európai befejezésének 70. évfordulója alkalmából rendezték meg **május 5-6-án**. Arra kívánták felhívni a figyelmet, hogy a világháború vége a kommunista diktatúra kiépítésének kezdetét is jelentette térségünkben.

A Magyar Országgyűlés delegációs termében megrendezett konferenciát **Gulyás Gergő**, az Országgyűlés elnöke nyitotta meg, majd a külföldi és magyar előadók Európa megosztottságának megtervezését, a vasfüggöny kiépítésének módozatait és tragikus következményeit elemezték.

A második napon **Tőkés László** erdélyi EP-képviselő, aki a platform védnöki testületének is tagja, beszédében kitért rá: „A második világháborúra emlékezve ezúttal az I. világháború kitörésének centenáriumától sem lehet eltekinteni. Sommás leegyszerűsítéssel fogalmazva: alig két évtized múltán a „nagy háború” egyenes következményeként robbant ki a II. világháború – ennek viszont szintén fájdalmas folytatása- és következményeképpen épült fel a berlini fal, és tört reánk a hidegháború. Cseberből vederbe estünk: alighogy megszabadultunk a náci nemzetiszocializmustól, Kelt-Közép-Európában az internacionalista, kommunista szocializmus vette át az uralmat, vitte tovább dicstelen elődje totalitárius örökségét, és tartotta fenn évtizedekig annak megosztó politikáját.” Emlékeztetett: „Ben-

A VASFÜGGÖNY- A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ KÖVETKEZMÉNYEI

nünket, romániai magyarokat – példának okáért – a berlini falhoz hasonló határfalak választottak el magyarországi testvéreinktől. De ugyanez mondható el a csehszlovákiai, jugoszláviai vagy szovjetunióbeli kisebbségi magyar nemzeti közösségeinkről.” Le kell bontani az intolerancia és a félelemből épült hallgatás falát, s akkor remény van rá, hogy a totalitarizmus berlini falai úgy omlanak le, mint egykoron Jerikó falai, zárta szavait Tőkés László.

Szilágyi Zsolt, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke, aki egyrészt szervezőként, de az Európai Emlékezet és ►

- ▶ Lelkiismeret Platformja vezetőségének tagjaként vett részt a tanácskozáson, felszólalásában arra hívta fel a figyelmet, hogy az Európai Bizottság eddigi támogatási gyakorlata a nácizmus és a sztálinizmus korszakának kutatását kedvezményezte. „Márpedig ha az Unió hiteles akar lenni, akkor nem tehet úgy, mintha Sztálin halála után a kommunista országokban nem öletek és kínoztak volna meg több ezer embert. Olyan Európát akarunk, amely azonos mércével kezeli a fasizmus és a kommunizmus rémtetteit” – zárta szavait az erdélyi politikus.

A konferencia zárszavaként **Takács Szabolcs**, a Miniszterelnökség európai uniós ügyekért felelős államtitkára köszönetét fejezte ki a konferencia megszervezéséért, és biztosította a résztvevőket arról, hogy a magyar kormány továbbra is egyformán fontosnak tartja a kommunizmus és a fasizmus rémtetteinek feltárását, éppen ezért a jövőben is partnernek tekintik az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformot.

Ezután került sor a budapesti Duna Palotában a platform idei díjának átadására. A demokrácia mellett kiállásuk és a korrupciót leleplező tevékenységük nyomán egy orosz testvérpárnak, **Oleg és Alekszej Navalnijnak** ítelték oda a 2015-ös díjat. Mivel egyikük börtönben van, másikuk pedig házi őrizetben, a díjátadón megbízottjuk jelent meg. Az eseményen **Göran**

Lindblad a díjat odaítélő szervezet elnökéként a testvérek merész és bátor kiállását hangsúlyozta, **Németh Zsolt**, az Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke pedig azon reményét fejezte ki, hogy Oroszországban felismerik: nem az Európától való elszigetelődés, hanem sokkal inkább a demokrácia és a jogállamiság szabályainak betartása és az unióhoz való közeledés jelentheti a jövőt.

SZABADULÁS A VASFÜGGÖNY FOGSÁGÁBÓL

Hat kerek esztendő telt el azóta, hogy az **Európai Parlament** – egyebek mellett – határozatban mondta ki az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformjának a létrehozását. Húsz évvel a hírhedt Ceausescu-rezsim bukása után, valamint az ebben az időszakban lejátszódott, többrendbeli kommunista visszarendeződést követően, rendkívüli élményt és megtiszteltetést jelentett számomra, hogy egyik kezdeményezője lehettem annak **az európai határozatnak**, amely végre a hagyományos „kettős mércével” szakítva, egyértelműen ítéletet mondott a letűnt XX. század mindkét totalitárius rendszere fölött, és megkésve bár, de legalább verbális szinten igazságot szolgáltatott a kommunista diktatúra több milliárdnyi ártatlan áldozatának.

A történelminek nevezhető európai állásfoglalás egyenes folytatásaképpen, utóbb az így létrejött **Európai Platform** Védnöki Testületének tagjaként is tovább folytathattam az akkor elkezdett munkát, és közvetlen tanúja lehettem annak, hogy azóta is milyen göröngyös utat kellett bejárnia a **Göran Lindblad** alapító elnök által vezetett európai intézményünknek. Szinte hihetetlen, hogy negyed századdal a totalitárius vörös hatalom, illetve a **berlini fal** összeomlása után, lépten-nyomon még mindig falakba ütközünk, vagy legalábbis a régen ledőlt falrendszer eltakarítatlan romjai között kell botorkálnunk...

Eppen ezért, külön is őszinte elismerésemet fejezem ki a **platform** kellő eszközök hiányában működő, kitarító vezetőinek és lelkes csapatának, hogy a tevékenység-

üket övező keleti ellenséges vagy nyugati értetlenkedő magatartás ellenére, a megkezdett úton szívósan és következetesen tovább haladnak. Mostani tanácskozásunk is ennek az állhatatos munkának az ékes bizonyítéka és egyik fontos állomása.

Úgy gondolom, hogy konferenciánk társszervezőjeként hasonló elismerésre méltó a magyarországi Nemzeti Emlékezet Bizottsága – élén **Földváryné Kiss Réka** elnök asszonnyal. Velük együtt illesse elismerés a Magyar Kormányt, amelynek hathatós támogatása mind a mostani nemzetközi rendezvény, mind a platform további működése szempontjából meghatározó fontosságú.

▶ A **II. világháború** befejezésének idei kerek évfordulójáról **Oroszország** fényes ünnepekkel emlékezik meg. Hosszú évtizedekig ezen az évfordulón az egész világ is – egyoldalú módon – csak a „**győzelem napját**” ünnepelte. Ez a kérdés még ma is súlyos mértékben megosztja országainkat és politikusainkat, mind az egykori vasfüggöny mentén, mind kelet-közép-európai régiókban. Ennek legfőbb oka pedig éppen **Európa** előző, közel fél évszázados megosztottsága, melynek örökségeként továbbra is egy **virtuális vasfüggöny** választja ketté Keletet és Nyugatot, mely ott húzódik emlékezetünkben, évtizedes beidegződéseinkben, nehezen átalakuló történelmi tudatunkban. Tulajdonképpen ezt fogalmazza meg konferenciánk címe: A vasfüggöny – a II. világháború következményei. A kontinensünket hatalmi érdekek és előnyök alapján felosztó **jaltai egyezmény** hosszú és sötét árnyéka vetül nemcsak a felemás „győzelem” kétes értékű ünnepére, hanem ezzel együtt annak kínkeservesen megszenvedett, korszakos utókorára.

Ezekben az években évforduló évfordulót követ. A második világháborúra emlékezve ezúttal az **I. világháború** kitörésének centenáriumától sem lehet eltekintnünk. Sommás leegyszerűsítéssel fogalmazva: alig két évtized múltán „a nagy háború” egyenes következményeként robbant ki a II. világháború – ennek viszont szintén fájdalmas folytatása- és következményeképpen épült fel a berlini fal, és tört reánk a hidegháború. Cseberből vederbe estünk: alighogy megszabadultunk **a náci nemzetiszocializmustól**, Kelet-Közép-Európában **az internacionalista kommunista szocializmus** vette át az uralmat, vitte tovább dicstelen elődje totalitárius örökségét, és tartotta fenn évtizedekig annak megosztó politikáját.

A történelmi tények ismereteseek. Amiképpen maga **Winston Churchill** fogalmazott: „vasfüggöny ereszkedett le arcvonalkunk mentén”. Ezzel szemben **Putyin** elnök még ma is „az elmúlt évszázad legnagyobb geopolitikai tragédiájaként” fájlalja a Szovjetunió szétesését. Ezen összefüggésben a szovjet expanziós hagyományokat folytató Oroszország és a demokratikus Európa **ukrajnai szembenállása** nem mást, mint a megosztó múlt jelenkori továbbélését jelenti. Csak annyi történt, hogy **a vasfüggöny** keletebbre költözött. Éppen ezért ma is égetően fontos, hogy az egyesült Európa ne csupán a birodalmi Oroszországgal nézzen farkasszemet, hanem saját totalitárius múltjával is őszintén szembenézzen, és az Európai Parlament hivatkozott határozatát életbe ültetve, a kontinensünket, országainkat, népeinket és társadalmainkat továbbra is megosztó választófalakat végérvényesen lebontsa. Amint maga a dokumentum fogalmaz: **az európai integráció** – egyenes – **válasz** a két világháborút és a totalitárius diktatúrákat megszenvedett közös múltunkra. Amennyiben ezt a „választ” nem vagyunk képesek helyesen és hitelesen megadni, az egyesült Európa korszakos béketerve is kudarcra van ítélve – állapíthatjuk meg az idézett határozat értelmében.

„Hogyan épült meg a vasfüggöny?” – fogalmazza meg a kérdést munkacsoportunk témamegjelölése. „Milyen volt az élet a vasfüggöny mögött?” – olvas-

hatjuk a kérdést a másik témakörben.

Ezekre a kérdésekre igazából csak mi, kelet- és közép-európaiak tudunk hiteles választ adni, akik a vasfüggöny mögül évtizedeken át sóvárogva tekintettünk **a börtönfal** szinonimáját jelentő Berlini fal túloldalán lévő „szabad világra”, és akik a kommunizmus „**börtönvilágának**” „rab népeiként” nem csupán Európa másik felétől voltunk elrekesztve, hanem saját elnyomó társadalmaink diktatórikus rendszereiben is egy módszeresen kiépített, szövevényes falrendszer labirintusának fogságában éltünk és vergődünk.

„Vasfüggöny ereszkedett le arcvonalkunk mentén. Hogy mögötte mi történik, arról mit sem tudunk” – írta volt Churchill már a legelején. A brit miniszterelnök vélhetően lelkiismeret-furdalásban halt volna meg, ha megéri, hogy újabb nagyhatalmi békerendszerük hová vezetett...

És itt engedjék meg, hogy a konferencia partikulá-

ris megfogalmazása értelmében, kiemelt módon arról a „**másodlagos vasfüggönyről**” szóljak, amely mindkét világháborút követően a Kárpát-medencei magyarságot sújtotta.

Ma már evidenciának számít, hogy az első világháborút követő párizsi békeszerződések, ezek részeként pedig a **trianoni békediktátum** igazságtalan határmódosításai sorscsapást jelentettek a féltucatnyi országba szétszakított magyar nemzet számára. A második világháború végeztével a győztes hatalmak – nem tanulva a múltból – még csak megerősítették az előzőleg megvont mesterséges határvonalakat, a nemzetellenes kommunista internacionalizmus kényére-kedvére szolgáltatva ki a Magyarországtól elcsatolt többmillió magyarságot. Bennünket, romániai magyarokat – példának okáért – a berlini falhoz hasonló **határfalak** választottak el magyarországi testvéreinktől. De ugyanez mondható el a csehszlovákiai, jugoszláviai vagy szovjetunióbeli kisebbségi magyar nemzeti közösségeinkről. Nálunk, **Erdélyben** ráadásul a román diktátor ördögi **falurombolási terve** megsemmisüléssel fenyegette településeinket, egész magyar kultúránkat és közösségünket. Kelet-Közép-Európa egyik legsötétebb nacionalkommunista diktatúrájaként a Ceaușescu-rezsim már korábban keményvalutáért árusította ki **német** és ▶

➤ **zsidó** kisebbségének százezreit – akkorra pedig elérkezettnek látta az időt, hogy utolsó számottevő kisebbségtől, a kétmilliónyi erdélyi **magyar** közösségtől is megszabaduljon.

Ezen viszonyok között számunkra, erdélyi magyarok számára az Európát kettéosztó és megnyomorító Vasfüggöny már-már a **trianoni határokkal** volt egyenlő. Egyebek mellett ezzel is magyarázható, hogy a diktatúra bukásához vezető romániai népfelkelés nem az ország fővárosából, Bukarestből indult, hanem **Erdélyben**, a soknemzetiségű és sokvallású **Temesváron** vette kezdetét, éspedig egy kétszeresen kisebbségi, magyar református gyülekezetben. Egy olyan városban, ahol az időközben megváltozott etnikai arányok ellenére többség és kisebbség le tudta győzni a nacionalkommunista uszító propaganda által gerjesztett, kölcsönös bizalmatlanságot, és össze tudott fogni közös ellenségük: az elnyomó és megosztó kommunista diktatúra ellenében. A toleráns „**Temesvár szellemét**” azóta is

közmondásos értelemben szokás emlegetni.

Ez a szellemiség néhány nap leforgása alatt láncreakciószerűen vezetett el a Ceaușescu-rezsim bukásához, szervesen beleilleszkedve a szovjet kommunizmus országokénti összeomlásának 1989-es láncolatába.

Azt is mondhatjuk, hogy a vasfüggöny részeként, illetve a berlini fallal többé-kevésbé egy időben omlottak le a keleti tábor országait egymástól elválasztó, szinte hermetikusan zárt **keleti határok**, s hogy ennek eredményeképpen a magyar közösségeket egymástól többszörösen elválasztó trianoni határok is – gyakorlatilag – megszűntek.

Ebben a folyamatban rendkívüli jelentőséggel bírt a **páneurópai piknik** néven ismeretes, 1989. augusztus 19-i határátörés, amikor is a meggyengült magyar hatóságok hallgatólagos engedelmével, a magyar-osztrák **határzár** lebontva, a keletnémet menekültek százai, majd ezrei távozhattak Németországba.

Engedjék meg, hogy befejezésképpen ezt a történelmi pillanatot idézzem, pontosabban azt az üzenetemet, melyet – a szervezők kívánságára – a piknik résztvevőikhez azokban a válságos időkben, titokban juttattam el. A félelemből épült „**hallgatás falát**” áttörve, akkor ezeket írtam: „Nálunk a vasfüggöny helyett falvakat akar lerombolni a téboly: **falak** helyett **falvakat**. Hisszük, hogy nem fog sikerülni. Rajtatok is múlik, hogy ne történhessék meg... És akkor nem kell többé féltenuünk sem falvaink népét, sem Európa kis népeit és nemzetiségeit, mert minden más berlini mintájú fal **Jerikó falai** gyanánt fog összedőlni, egy csapásra. És akkor végre mi is ott leszünk az **Európai Nagytalálkozón...**”

Budapest, 2015. május 6.

Tőkés László

GLOBALIS KEREKASZTAL: ERKÖLCS A POLITIKÁBAN

Május 8-án és 9-én Budapesten került sor a **Globalis Kerekasztal** (Global Round Table) 2015. évi rendezvényére, amelynek Tőkés László EP-képviselő vitaindítójával kezdődött. Az idei kerekasztal-tanácskozást **Erkölc a politikában** címmel tartották.

A rangos rendezvénysorozat, melynek védnöki tisztségében állami vezetők és nemzetközi szervezetek magas rangú tisztségviselői vesznek részt, és amelynek fővédnöke **Butrosz Butrosz-Gáli** egykori ENSZ-főtitkár, rendre a XXI. század nagy kihívásait tűzi napirendre.

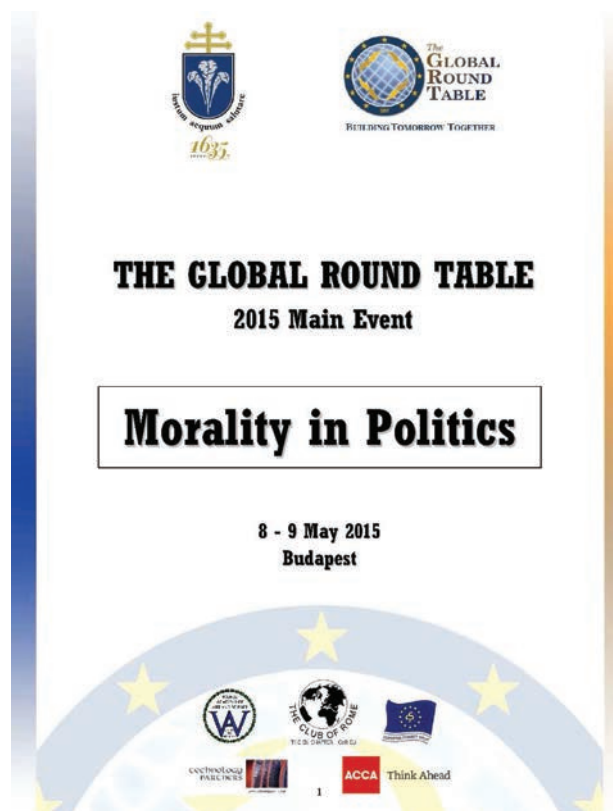
Tőkés László vitaindító előadásában arra hívta fel a figyelmet, hogy világunk és kontinensünk, országaink és népeink életében és történelmében milyen sorsdöntő szerepe van az erkölcsnek, illetve hiányának. A magunk mögött hagyott XX. század két **totalitárius rendszerének** – a náci és a kommunista diktatúrának – az emberiség ellen elkövetett és háborús bűnei nem csupán jogi értelemben, hanem kihatásaikban és következményeik-

ben is elévülhetetlenek. „Hogyha a glóbusz elsőbbséget élvező, legégetőbb kérdéseire gondolunk – mint amilyenek az általános gazdasági válság és a totális pénzuralom, a környezetvédelem, illetve a széndioxid-kibocsátás és a klímaváltozás kérdése, a terrorizmus és a keresztényüldözések, az emberi és a kisebbségi jogok, a demográfiai válság, valamint a menekültek ügye –, ezek rendezése és megoldása a politika, illetve a politikusok erkölcsi felelősségvállalása nélkül eleve kudarcra van ítélve.” Erdélyi EP-képviselőnk szerint ma már nem csupán „politikacsinálókra”, hanem valódi **államférfiakra** van szüksége a világnak. „Homo politicusok helyett a homo moralis minőségével bíró vezetőkre és politikai osztályra, akik az önző részérdekeken felülemelkedve valóban az értékek Európáját és világát építik, és akiket sem a mindenen eluralkodó gazdasági érdek, sem partikuláris geopolitikai megfontolások nem képesek a lábukról leszedni vagy újtjukról eltéríteni” – mondotta Tőkés László, emlékeztetve: a kerekasztal-tanácskozás

▶ feltett szándéka, hogy **erkölcs és politika eredendő egységének** a helyreállításán fáradozzék, melynek keretében az erkölcsiség visszanyeri szabályozó szerepét a politikában, ez utóbbi pedig megvédi és érvényre juttatja az erkölcsöt a társadalomban. Mert csakis ezúton lehet feloldanunk azt a tudathasadásos, ősi ellentétet, amely a politikát eleve és szükségszerűen „szennyesnek” tartja. Ami pedig Európát illeti: hitbéli-lelki-erkölcsi megújulásra van szüksége az egész földrésznek.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen tartott másnapi megbeszélnek rangos résztvevői voltak, így például **Yves Leterme**, Belgium nemrég leköszönt miniszterelnöke, **Vaira Vike-Freiberga**, aki nyolc évig volt Észtország elnöke, **Ivo Josipovic**, aki néhány héttel ezelőtt adta át Horvátország elnöki tisztét megválasztott utódjának, **Martonyi János**, aki nyolc évig volt magyar külügyminiszter. Előadásaikba filozófiai és társadalmi szempontok mentén elemezték erkölcs és politikai viszonyát. **Daniel Dăianu** volt román gazdasági miniszter arra hívta fel a figyelmet, hogy a fiatalok nem lelkesednek az EU iránt úgy, mint az idősebb nemzedékek, nekik ugyanis nincsenek már emlékeik a világháborúkról, diktatúrákról, a határok átjárhatatlanságáról. **Varga Zs. András** nemrég megválasztott magyar alkotmánybíró pedig arra hívta fel a figyelmet, hogy a tagállamok újkori joga és az európai közösség joganyaga nemcsak jogokat rögzít, de felelősséget is ró az egyénekre, mégpedig igen sokrétűeket.

A találkozón felszólalt **Szilágyi Zsolt**, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke is, aki immár harmadszor vett részt a kerekasztal munkálatain. Arra hívta fel a figyelmet, hogy mind a tagállamokban, mind pedig az unióban annak a politikának van jövője, amely nem csak hatékony, de etikus is. Habár a politikusoktól elsősorban a hatékonyságot várja a választó, hosszú távon a

közéletben nem tud megmaradni az a politika, illetve az a szereplő, amely nem tartja tiszteletben az erkölcs normáit. A **fenntartható fejlődés** sem lehet környezet-, egészség- és erkölcsromboló, mondotta.

Mint minden évben, idén is elfogadnak egy záródokumentumot a résztvevők, amelyet elküldenek mind az unió, mind pedig a tagállamok vezetőinek.

NYITÓBESZÉD

Ebben, a **Szent Györgyről** elnevezett patinás szalodában jó helyen és jó ügyben gyülekeztünk össze. A katonák és lovagok patrónusának jelképes védnökségét kérve tanácskozásainkhoz, bajtársi szeretettel köszöntöm a Globális Kerekasztal „lovagjait”.

Európa Napjának előestéjén – erkölcs és politika összefüggésében – gondolataim az **Európai Parlamentbe** vezetnek. Közelebbről pedig arra a **nemzetközi konferenciára**, melyre éppen ezekben a napokban az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformjának, valamint a magyarországi Nemzeti Emlékezet Bizottságának a közös szervezésében került sor a magyar Országházban.

A dolgok közepébe vágva, már csak az említett tanácskozás központi tárgyát képező vasfüggöny, valamint Európa megosztottságának kérdésköréből is világosan kiténik, hogy világunk és kontinensünk, országaink és népeink életében és történelmében milyen sorsdöntő szerepe van **az erkölcsnek**, illetve hiányának. A magunk mögött hagyott XX. század két **totalitárius rendszerének** – a náci és a kommunista diktatúrának – az emberiség ellen elkövetett és háborús bűnei nem

csupán jogi értelemben, hanem kihatásaikban és következményeikben is elévülhetetlenek. A két világégés egymást követő évfordulóin sommás leegyszerűsítéssel állapíthatjuk meg, hogy a „**nagy háború**” egyenes következményeként kirobbant **II. világháború** szintén egyenes úton vezetett Európa jaltai megosztásához, a szovjet-kommunista birodalom közel fél évszázados kelet-közép-európai uralmához és a **hidegháborúhoz** – sőt, mindennek egyenes folytatásaképpen a mostani **ukrajnai válság**, általában pedig az európai közösségünkre nehezedő, megoldatlan válságproblémák súlyosan veszélyeztetik **az egyesült Európa** korszakos békeprojektjét.

Az említett ügyekben és viszonylatokban és Európa, valamint a nagyvilág jövőjét illetően, megkérdőjelezhetetlen módon vetődik fel a nagyhatalmak, a volt békecsinálók, az **Egyesült Államok** – mint egyedüli világhatalom – és a birodalmi **Oroszország**, továbbá az **Európai Unió**, vagy akár a **G-8-ak** és a **V-4-ek**, egyszóval valamennyi ország és politikai hatalom, illetve ezek vezető és mértékadó politikusainak **erkölcsi felelőssége**.

- ▶ Hogyha a glóbusz elsőbbséget élvező, legégetőbb kérdéseire gondolunk – mint amilyenek az általános gazdasági válság és a totális pénzuralom, a környezetvédelem, illetve a széndioxid-kibocsátás és a klímavál-

tozás kérdése, a terrorizmus és a keresztényüldözések, az emberi és a kisebbségi jogok, a demográfiai válság, valamint a menekültek ügye –, ezek rendezése és megoldása a politika, illetve a politikusok **erkölcsi felelősségvállalása** nélkül eleve kudarcra van ítélve.

Ebben az értelemben ma már nem csupán „politikasínálókra”, hanem valódi államférfiakra van szüksége a világnak. **Homo politicusok** helyett a **homo moralis** minőségével bíró vezetőkre és politikai osztályra, akik az önző részérdekeken felülemelkedve valóban az „értékek Európáját” és világát építik, és akiket sem a mindenben eluralkodó gazdasági érdek, sem partikuláris geopolitikai megfontolások nem képesek a lábukról leszedni vagy útjukról eltéríteni.

A vallási erkölcs egykori világában, noha borzalmas dolgok mentek végbe, de legalább rendelkezésünkre állott az isteni erkölcsi mérce, melynek alapján különbséget tudtunk tenni igaz és hamis, jó és rossz között, és ítéletet tudtunk mondani az utóbbiak fölött.

Azonban a vallási erkölcs helyébe lépő **szekuláris világszemlélet** éppenséggel erkölcsi dimenziójától fosztja meg a közgondolkozást, a biztos erkölcsi mércét **az erkölcsi relativizmus** bizonytalanságára cserélve fel. Ilyenformán mai világunkat nem is annyira az **erkölcs-telenség** – az immoralitás –, hanem mindinkább az

erkölcsnélküliség – az amoralitás – veszélye fenyegeti, ami minden bizonnyal a klasszikus machiavellista politikai célszerűség erkölcsi gátlástalanságánál is károsabb.

Kerekasztalunk feltett szándéka, hogy **erkölcs és politika** eredendő egységének a helyreállításán fáradozzék, melynek keretében az erkölcsiség visszanyeri szabályozó szerepét a politikában, ez utóbbi pedig megvédi és érvényre juttatja az erkölcsöt a társadalomban. Való igaz: csakis ezúton lehet feloldanunk azt a tudathasadásos, ősi ellentétet, amely a politikát eleve és szükségszerűen „szennyesnek” tartja.

Castis omnia casta, azaz a tisztáknak minden tiszta – tartja az Írás (Tit. 1,15). Az erkölcstelen politikától és politikusoktól nem irtózni kell – hanem inkább be kell vinni az erkölcsöt a közéletbe, és tiszta embereket kell beválasztani a politikába. Erre nézve világoló, korszakos példa az ateista kommunizmus emberellenességével szembeszálló **II. János Pál** pápa világraszóló „erkölcspolitikája”.

A gonoszt jóval győzd meg! – ez az isteni parancs (Rm. 12,21) életünk egyik erkölcsi arany szabálya, mely a társadalmi életben és a politikában is egyaránt érvényes. Az igaz Egyháznak nem a világhoz kell mindenáron alkalmazkodnia, hanem akár a világ ellenében is – **az emberek és a közjó szolgálatában** – ezt a parancsot kell teljesítenie, és a közéletben is érvényre juttatnia.

Az isten- és embertelen, az igazságtalan és a rossz politikát semmilyen érdek, „demokratikus” opció vagy kompromisszum, végső soron pedig még az elsöprő szavazati többség sem igazolhatja. Ebben az értelemben az erkölcsiség a „polisz” – a közösség – szolgálatként felfogott, jó politikának **categoria imperativa**.

Ennek megvalósítása érdekében **hitbeli-lelki-erkölcsi megújulásra** van szüksége egész Európának. Még globális kitekintésű külpolitikája is csak ezáltal válhat hitelessé és hatékonyá. Csak úgy és akkor, hogyha az Európai Közösség törvényeinek könyvtáryi rengetegét Isten törvényével „harmonizálja”. És hogyha nem csupán **Charlie-val** tud azonosulni, hanem **Mohamed** híveinek példájára **Krisztus** követői is vállalják identitásukat, és el tudják mondani: „Je suis chrétien!”

Budapest, 2015. május 8.

Tőkés László

CSENDES NAP AZ EMLÉKEZÉS JEGYÉBEN

Május 14-én, áldozcsütörtökön, Jézus Krisztus mennybemenetelének ünnepén **csendesnapot** tartottak a **Partiumi Keresztény Egyetemen**. A nagyváradi székhelyű felsőoktatási intézetben megalakulása óta megrendezik a lelki gyakorlatos közösségi napot. Idén három tragikus történelmi esemény kerek évfordulójához kötötték a szervezők: a 70. évvel ezelőtti **zsidó és roma holokauszthoz**, illetve az egy évszázada kezdődött örmény **genocidiumhoz**.

Ráksi Lajos egyetemi lelkész, főszervező köszöntötte a meghívottak és érdeklődőket az egyetemi székházként szolgáló református püspöki palota dísztermében, majd **Szontágh Szabolcs** lelkipásztor, a Magyar

Református Egyház Zsinatának ifjúsági irodavezetője hirdetett igét. **János Szabolcs** rektor üdvözlő, gondolatébresztő beszéde után **Weisz Péter**, a Barankovics István Alapítvány Izraelita Műhelyének vezetője, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének elnöki tanácsadója, a gyöngyösi hitközség elnöke tartott előadást *Közösen együtt – zsidók és keresztények együttélése Magyarországon* címmel, ennek a több évszázados együttélésnek főként a pozitív oldalait domborította ki.

Kathy-Horváth Lajos, a budapesti Roma Oktatási és Kulturális Központ igazgatója a *Cigányok a Holokausztban és a magyar kultúrában* címmel tartott ér-

▶ dekuszító előadást, **Issekutz Sarolta**, a magyarországi Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület vezetője adatgazdag, drámai vetített képekkel illusztrált vissza-tekintésében a törökök által végrehajtott örmény népirtást ismertette meg a hallgatósággal.

Ezt követően **tárlat** nyílt az aulában. A *Falak, jelek, sorsok – magyar zsidók deportálása Auschwitzba* cím alatt létrejött, tucatnyi pannóból álló, szöveges-képes szemléltető összeállítást a budapesti Holokauszt Emlékközpont bocsátotta a szervezők rendelkezésére, Nagyvárad pedig első határon túli állomása lett e vándorkiállításnak. **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, a PKE Alapítók Tanácsának elnöke nagyívű tárlatnyitó beszédében nemcsak a fentebb említett történelmi évfordulók kapcsán domborította ki a népek együttélésének tragikus vetületeit, hanem a jelen kihívásaira is bőven kitért, kijelentve: nem szabad menteni a menthetetlent. A tárlat is demonstrálja: Auschwitz a magyarság legnagyobb temetője, még úgy is, hogy ilyen tömegsírok sajnos végigkísérik egész történelmünket, Mohácstól Doberdón át a Don-kanyarig. **Nemzeti sorstragédiánk** sorába illeszthetők azok a pótolhatatlan szellemi veszteségek is, amelyek a magyar zsidó kiválóságok kiirtásával értek minket – mutatott rá a

szembe kell szállni, ezért hála és tisztesség illeti azokat, akik megtették, miközben a mindenfajta szélsőség (rasszizmus, antiszemitizmus, keresztényellenesség, iszlamofóbia, hungarofóbia stb.) szószólóit és székértelítőit el kell ítélni. A mennybemenetel ünnepén az intolerancia földhözragadtságát kell elutasítanunk, önvizsgálatot tartva és megvetve a bűn rabszolgáit, mert a zsidó, cigány, örmény, magyar sorsnak a **nácizmus** és **kommunizmus** ugyanolyan végkimenetelt szánt egykoron, mint az iszlám fundamentalizmus a keresztényeknek napjainkban. Közös a gyászunk, közös kell legyen a vigasztalásunk – mondotta Tőkés László.

A csendesnapi megemlékezést és a vándortárlatot a nagyváradi zsidó hitközség képviselőjében **Freundlich Ádám** üdvözölte és méltatta, a Tikvah Egyesület nevében pedig **Teszler Emília** szólt, aki arra is rámutatott: a tragikus, megmásíthatatlan és megbocsáthatatlan múlt mellett az élő jelen gondjaival és örömeivel is foglalkozniuk kell a mai zsidó érdekképviseleteknek.

Kathy-Horváth Lajos hegedűművészként is közreműködött a nap során, előadva *Holokausztzimfónia* című saját szerzeményének egy-egy részletét, **Thurzó Sándor József** brácsaművész egy örmény kompozíciót játszott, dalt adott elő az egyetem néhány diákja is, orgonaszolgálatot **Kristófi János Zsigmond** végzett.

A rendezvény a délutáni órákban a **Csillagpont Református Ifjúsági Fesztiválról** szóló kedvcsináló bemutatóval és a **Haver Informális Zsidó Oktatási Közhasznú Alapítvány** interaktív csoportfoglalkozásával zárult.

Királyhágó-mellék előző püspöke, Radnóti Miklós költőnk golgotajárását hozva fel példaként. Sebastian Haffner német író-történésszel egyetértésben jelentett ki: Auschwitz után kultúrember nem lehet antiszemita. Kitért a polgári és egyházi vezetők akkori és mai felelősségére, kijelentve: bármelyik totalitárius rendszerrel

NAGYVÁRADON RENDEZTÉK A 13. ANYANYELVI KONFERENCIÁT

A **Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága (Anyanyelvi Konferencia)** Nagyváradon, a Partiumi Keresztény Egyetemen rendezi meg ezekben a napokban a XIII. Anyanyelvi Konferenciát.

Az elsőt még 1970-ban tartották meg Budapesten és Debrecenben, egy kéthetes nyári időintervallumban, a legutóbbit Kárpátalján, a Beregszász mellett Makkosjánosiban, 2010-ben. A rendszerváltás előtti

konferenciák helyszínei Szombathely, Budapest, Pécs, Veszprém, Kecskemét voltak, azután Esztergom, Eger, Marosvásárhely, Révkomárom, Budapest, hogy a tizenharmadiknak a Szent László király alapította ezeréves város adjon helyet, a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.

A május 14-17. közötti változatos program gerincét a mai, 15-i **konferencianap** adja, amelynek keretében ▶

▶ délelőtti plenáris, délután szekcióülésekre került sor. Ünnepeles köszöntőt **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, a házigazda egyetem Alapítók Tanácsának elnöke mondott, így üdvözölve a megjelenteket: „Anyanyelvünk családias közösségében, mondhatni: fészekmelegében sok szeretettel köszöntöm az Anyanyelvi Konferencia elnökségét és résztvevőit.” Röviden szólt a **Partiumról** mint régióról, az ennek nevét hordozó egyetemről és az azt övező szakrális erőterről, elmúlt idők tanulságairól és üzeneteiről, a határok fölötti nemzetegyesítés kulturális és anyanyelvi kihívásairól. Megállapította: a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága, az Anyanyelvi Konferencia valóságos kulturális missziót teljesít, amikor is Kazinczy Ferenc példáját és zárandókútjának eszmei nyomvonalát követve következetesen megkeresi idegenbe szakadt magyar közösségeinket, és ezáltal szolgálja a **határo-**

kat meghaladó nemzeti önismeret ügyét. „Teszi ezt és tennünk kell ezt annak tudatában, hogy valós és egészséges önismeret és önbecsülés híján az önfeladás és az önvészeltetés zsákutcájában tévedünk. Isten óvjon ettől!” – zárta köszöntését Tőkés László.

Nyitóbeszédet **Hoppál Péter**, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kultúráért felelős államtitkára mondott, rámutatva legfontosabb identitásképző- és őrző értékeink, köztük az anyanyelv ápolásának és továbbadásának fontosságára és az ehhez kötődő feladatokra. A külvilágnak is meg kell mutatnunk a magyar kultúra és nyelv ősiségét, jelentőségét, gazdagságát, erejét – vélte, kitérve arra is, hogy a magyar állam és kormányzat mit tud és mit köteles tenni bel- és külföldön az **anyanyelvi környezet** megtartása, tágítása és fejlesztése érdekében, a nyelvi agresszió és környezet-szennyezés ellen. Károli, Geleji Katona, Kazinczy, Kölcsey, Arany, Ady és más szellemi nagyságaink vidékén, Erdélyben és a Partiumban különösen fontos hangsúlyozni az elődök példamutatását, de minden öntudatos magyar embernek fejet kell hajtania az utódok nemzet-szolgálata előtt is – mondotta az államtitkár.

János Szabolcs rektor azzal üdvözölte a hallgatóságot, hogy az Anyanyelvi Konferencia otthon van Nagyváradon és a Partiumi Keresztény Egyetemen, amely nem csupán nyelvünk és kultúránk védőbástyája, hanem a magyar tudományosság műhelye is egyben, értelemszerűen. Mivel a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága elsősorban kulturális és pedagógiai tevékenységet folytat, e tekintetben minden magyar felsőoktatási intézménynek nyilvánvaló partnere.

Holnap nagyváradi művelődéstörténeti városnéző sétával és dél-bihari-zarándi autóbuzos körúttal folytatódik a XIII. Anyanyelvi Konferencia programja.

NYILATKOZAT

Az elmúlt héten azzal a kéréssel ostromolt a **Magyar Nemzet** című budapesti napilap, hogy bővebben nyilatkozzam a magyar nemzetpolitikáról az említett lapban 2015. május 9-én megjelent, **Tőkés László: Már én sem értem Orbánt** című tudósítás kapcsán, amelyet aztán – többnyire megcsonkítva – más sajtóorgánuk is átvettek, illetve kényük-kedvük szerint tálaltak és kommentáltak.

Amit mondtam, megmondtam – fölöslegesnek és a sajtógyakorlattal ellentétesnek tartom azt, hogy sajtó megnyilatkozásaimra reflektáljak. Ráadásul nyilvánvaló volt számomra, hogy a tudósítás szerzője szelektív és célzatos módon túlreagálta a **Borbély Zsolt Attila** könyvének bemutatóján részt vevők sorából érkezett kérdésekre adott, a nemzetpolitikára vonatkozó válaszaimat, éspedig azzal a szándékkal, hogy **Tőkés Lászlóval** üttessék **Orbán Viktor** miniszterelnököt. Következésképpen újabb nyilatkozatokkal nem kívántam esetleges provokatív kérdéseknek felülni, és ezzel is tovább „habosítani” a balliberális sajtó által túllihegett kritikusszöveget, illetve helyzetet.

Menet közben azonban a Magyar Nemzet – az elmondottak ellenére – nem tett le eredeti szándékáról, hanem május 15-i számában „vezető határon túli

Magyar Nemzet

magyar politikusok” megszólaltatása által igyekezett kiélezni, sőt „eszkalálni” a kényes témát, **megosztást gerjesztve** immár nem csupán Orbán Viktor és Tőkés László, hanem – ha lehetséges – valamennyi Kárpát-medencei nemzetpolitikai közszereplő között. Ezen összefüggésben talán senki számára nem kérdéses, hogy az érintett felek megszólaltatásának demokratikus álcája alatt jeles országos napilapunk illetékesei elsősorban és mindenekelőtt szintén **Orbán Viktort**, „a nemzet Miniszterelnökét” akarják üttetni – szerény személyemmel egy kalap alatt.

Elégtétellel állapíthatjuk meg, hogy erre az alantas törekvésre végül is kizárólag a **Romániai Magyar De-** ▶

► **mokrata Szövetség** és partnere, az erdélyi **Magyar Polgári Párt** voltak „vevők”. Vezetőik nyilatkozataikkal magukat és szervezeteiket minősítik.

Velük szemben elismeréssel állapíthatjuk meg, hogy a szintén megszólaltatott **felvidéki, délvidéki és kárpátaljai** magyar vezetők, valamint az **Erdélyi Magyar Néppárt** elnöke nem ültek fel a jól csomagolt provokációnak.

Mindent egybevetve, őszinte sajnálatomat fejezem ki, hogy a Magyar Nemzet és más sajtóorgánumok az idők folyamán közelről sem tanúsítottak ekkora érdeklődést az Orbán Viktor oldalán való mindenkori kiállásom, mint mostani – jócskán interpretált – bírálataim iránt. Jómagam és a mellettem álló erdélyi nemzeti, polgári oldal még akkor is elvű módon kitartottunk

Miniszterelnökünk mellett, amikor az RMDSZ minden további nélkül **Gyurcsányékhoz** csatlakozott le, elnöke, **Markó Béla** pedig a Fidesz határon túli „politikai ciánszennyezéséről” vizionált.

Végezetre, a megalapozott, jobbító szándékú kritika jogát fenntartva: ezúton utasítom vissza azt az egyetemes szintre dagasztott nemtelen politikai kampányhadjáratot, melynek – Bukaresttől Brüsszelig terjedően – a legfőbb célpontja: **Orbán Viktor**. Igazából ettől kell féltenuünk **nemzetpolitikánkat!**

Nagyvárad, 2015. május 16.

Tőkés László
európai parlamenti képviselő
az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke

RENDKÍVÜLI VITA STRASBOURGBAN

Az Európai Parlament 2015. május 19-i, strasbourgri plenáris ülésén, a liberálisok és a zöldek frakciójának kezdeményezésére, rendkívüli vitára került sor **a magyarországi helyzetről**. Az előítéletes Tavares-jelentésre emlékeztető újabb parlamenti fellépést tulajdonképpen a halálbüntetés **Orbán Viktor** miniszterelnök által javasolt „napirenden tartása”, valamint a magyar menekültügyi probléma váltotta ki.

Manfred Weber, az Európai Néppárt parlamenti frakcióvezetője találoán mutatott rá, hogy míg a tavalyi botrányos romániai választásokkal a balliberális oldal egyáltalán nem kívánt foglalkozni, ezzel szemben Magyarország ügye viszonylag rövid időn belül immár ötödször kerül terítékre.

Rebecca Harms és **Philippe Lamberts**, a zöldpárti frakció társelnökei megelőző hangulatkeltő közleményükben nem kevesebbet állítottak, mint azt, hogy „Orbán Viktor magyar miniszterelnök egyre inkább eltávolodik a közös európai értékektől... és olyan referendumot hirdet meg a menekültpolitika terén, amely a rasszizmust és az idegengyűlöletet szítja”.

A pártpolitikai konfrontáció szintjére alacsonyodó vita során az európai liberálisok notórius képviselői, úgymint **Guy Verhofstadt** frakcióelnök és **Sophie in 't Veld** alelnök **Ujhelyi István** és **Niedermüller Péter** magyar szocialista képviselőkkel karöltve rendeztek kirohanást Orbán Viktor és kormánya ellen.

Miként máskor, a **miniszterelnök** ez alkalommal is személyesen vett részt a Magyarországról szóló vitában, és válaszolta meg a jobbra megalapozatlan kritikákat és vádakokat. Egyebek mellett annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a menekültügy nem kizárólag magyar, hanem egyetemes európai kérdés. „Európa legyen az európaiaké, Magyarország pedig legyen magyar ország” – fejtette ki álláspontját, kiállva egyben amellett, hogy a menekültügy kerüljön vissza a tagországok nemzeti hatáskörébe. „Magyarország maga akar dönteni saját bevándorló ügyében – mondotta –, ugyanakkor viszont tiszteletben tartja, hogyha más országok bevándorlókat akarnak betelepíteni”. Ezzel együtt a miniszterelnök éles különbséget tett a gazdasági bevándorlók és a politikai üldözöttek között, és az őket megillető eltérő bánásmódot hangsúlyozva

szolidaritását fejezte ki valamennyiük iránt.

A magyar álláspont védelmében – többek között – **Szájer József** és **Gál Kinga** néppárti képviselők szólaltak fel. Írásbeli hozzászólásában **Tőkés László** erdélyi képviselőnk határozottan elítélte azt a **pártos magyarellenességet**, melyet a hazai volt kommunisták és álliberálisok nyugati „elvtársaik” hathatós közreműködésével saját hazájuk ellenében tanúsítanak.

H O Z Z Á S Z Ó L Á S

AZ EP MAGYARORSZÁGRÓL SZÓLÓ VITÁJÁHOZ

Némelyek demagóg módon idézik a Bibliát és az európai elveket, és ennek alapján ítélik meg. **Jézus** ellenben arra tanít: „**Ne ítéljétek, hogy ne ítéltessetek!**” (Mt. 7,1)

Jobbára alantas pártpolitikai érdekből a balliberális pártok militáns hangadói évek óta, ismételten **Európa szégyenpadjára** próbálják ültetni **Magyarországot**. A mostani vitát – példának okáért – azokkal a hamis vádakkal és rágalomokkal provokálták ki, miszerint a magyar kormány, személy szerint **Orbán Viktor** miniszterelnök rasszista és idegengyűlölő menekültügyi politikát folytat, „le akarja zárni” a menekültek előtt a határt, és „munkatáborba” akarja terelni őket.

Mondhatni, erre az **általános magyarellenesség** mértékét öltö **politikai boszorkányüldözésre** a hazai nemzetidegen ellenzéki pártok cinkos közreműködése nélkül nem kerülhetne sor. A politikai és a gazdasági

hatalmukat elvesztett volt kommunisták és álliberálisok számára azonban zsákmányszerző és kormánybuktató törekvésükben semmi sem drága. Saját gyengeségük és esélytelenségük tudatában ezért hívják segítségül rossz szándékú vagy félrevezetett nyugati elvtársaik „felmentő seregeit”.

Bizton állíthatjuk, hogy a vitában elhangzott vádak valótlanok, célzatosak és torzok. Nem a bevándorlókra kell megvédeni a magyaroktól, hanem sokkal inkább Magyarországot – és egész Európát – a gazdasági menekültek áradatától. Magyarország nem megbélyegzést, hanem épp ellenkezőleg: **szolidaritást** és **támogatást** érdemelne az Uniótól.

Strasbourg, 2015. május 19.

Tőkés László
európai képviselő

STRASBOURGBAN TÖRÖKORSZÁGRÓL ÉS A KELETI PARTNERSÉGRŐL

Strasbourgi ülészakának **május 20-i** ülésnapján – egyebek mellett – a Törökországról szóló eredményjelentés (progress report), valamint a Keleti Partnerországok küszöbön álló rigai csúcstalálkozásjáról szóló vita szerepelt az Európai Parlament napirendjén.

A **Kati Piri** magyar származású hollandiai szocialista jelentéstévő által jegyzett **török országjelentés** éles vitát és megoszlást váltott ki a képviselők sorában, illetve az egyes frakciók tagjai között. A Törökország csatlakozását túlzott engedékenységgel támogatóktól az ország felvételét egyenesen elutasító felszólalásokig terjedően széles körben megoszlottak az álláspontok. A tárgyban közvetlenül érintett **Ciprus** és **Görögország** képviselői élen jártak a muszlim török állam kíméletlen bírálatában. A **Johannes Hahn** bővítési biztost helyettesítő **Hhrisztosz Sztilianidesz**, a humanitárius segítségnyújtásért és válságkezelésért felelős biztos a Törökországgal folytatott együttműködés fokozása és a jó ideje megszakadt csatlakozási tárgyalások folytatása mellett foglalt állást.

Kritikus hangvételű hozzászólásában **Tőkés László** képviselőnk – egyebek mellett – szomszédügyi kapcsolatai rendezésére, valamint az éppen száz éve elkövetett örmény genocídium összefüggésében az **Örményországhoz** fűződő kapcsolatai normalizálására hívta fel Törökországot.

Az éppen ezekben a napokban ülésező **rigai csúcstalálkozó** az ún. **Keleti Partnerség** országainak a jövőbeli európai útja és tájékozódása szempontjából bír nagy jelentőséggel. Az Európai Parlament erre nézve

fogalmazta meg a keleti szomszédáspolitiká eddigi teljesítményével kapcsolatos kritikáját és a jövőre szóló üzenetét.

A felszólalók többsége egyetértett abban, hogy olyan **igazi partneri viszonyra** van szükség, amely gyakorlati téren is lényegesen többet nyújt az eddigieknél, és a hat partnerország esetében ellensúlyozni képes az orosz befolyás és a közvetlen orosz birodalmi fenyegetés túlerejét. „Oroszország ki akarja siklatni a Keleti Partnerséget – állapította meg **Jacek Saryusz-Wolski**, a Külügyi Bizottság néppárti lengyel elnöke –, az EU-nak viszont közös szomszédainknál is meg kell védenie a szabadságot és a demokráciát az orosz agresszióval szemben.”

Angela Merkel német kancellár állásfoglalására visszautalva Tőkés László néppárti képviselő az orosz–ukrán, illetve orosz–európai válság, valamint a krími helyzet **politikai és diplomáciai úton való megoldását** sürgette, ezzel együtt pedig a partnerországok, köztük is kiváltképpen **Ukrajna, Moldova** és **Grúzia** fokozott és hathatós támogatása mellett szállt síkra.

A két dokumentum zárószavazását az EP 21-i plenáris ülésére időzítették.

H O Z Z Á S Z Ó L Á S

A TÖRÖKORSZÁGRÓL SZÓLÓ ORSZÁGJELENTÉSHEZ

Törökországnak feltett szándéka az Unióhoz való csatlakozás, és hajlandóságot mutat hatékony reformok bevezetésére, jó szomszédsági viszonyok kialakítására és a szükséges nemzetközi normák elfogadására. Mindazáltal az országban még mindig elmulasztják a szólás- és a sajtószabadság biztosítását, hiányoznak a korrupció elleni küzdelem törvényes keretei, a hatalmi ágak elválasztása és az igazságszolgáltatás függetlensége komoly kívánnivalókat hagy maga után, a török szomszédsági kapcsolatok pedig igen feszültek.

Törökországnak stratégiai fontosságú szerepe van a keleti és a déli európai szomszédságpolitika viszonylatában, kiváltképpen is **a szíriai és az iraki terrorizmus** elleni harcban. Hasonlóképpen fontos szerepet tölt be **az európai energiabiztonság** vonatkozásában. Ezeket

szem előtt tartva, a vele fenntartott együttműködést folytatnunk kell.

Mindazonáltal az európai–török párbeszédnek az értékek alapján kell megmaradnia. Joggal várhatjuk el, hogy Törökország teljesítse saját vállalásait az alapvető emberi jogok biztosítása tekintetében, tartózkodjon minden olyan cselekménytől, mely káros kihatással van a szomszédsági kapcsolatokra, rendezze **Görögországhoz** és **Ciprushoz** fűződő viszonyát, és **Örményországgal** való kapcsolatát normalizálja. Egy évszázaddal az örmény genocídium után ez a lépés immár nem tűr további halasztást.

Strasbourg, 2015. május 20.

Tőkés László
EP-képviselő

H O Z Z Á S Z Ó L Á S

A KELETI PARTNERSÉG RIGAI CSÚCSTALÁLKOZÓJÁRÓL SZÓLÓ VITÁHOZ

A Krím-félsziget elcsatolása és az orosz–ukrán háborús válság nyomán egészen **új geopolitikai helyzet** alakult ki a Keleti Partnerség országainak viszonylatában.

A keleti partnerországok **rigai csúcstalálkozója**ra immár ebben a kihívásokkal teli, rendkívül komplex viszonyrendszerben kerül sor – éppen ezért a találkozóknak eme gyökeresen megváltozott, kedvezőtlen körülmények között kell bátorító és megerősítő üzenetet intéznie egymás között is megosztott partnereihez, kiváltképpen pedig az európai társulási egyezményt taly aláíró **Ukrajnához, Moldovához** és **Grúziához**.

A háború elkerülése és a térség biztonsága érdekében az Uniónak mindenekelőtt **politikai megoldást** kell találnia az orosz–ukrán, orosz–európai válságra. Keleti partnereit viszont biztosítani kell további elkötelezett támogatása felől, megbízható útitervet és jövőképet kínálva számukra **európai csatlakozásuk** folytatásához.

Strasbourg, 2015. május 20.

Tőkés László
EP-képviselő

ZARÁNDOKVONAT

FOGADÁSA NAGYVÁRADON

Az idei csíksomlyói pünkösdi búcsúra három **zarándokvonat** indult el Magyarországról. A Boldogasszony nevű a budapesti Nyugati pályaudvarról gördült ki több száz utassal, a Csíksomlyó Expressz Szombathelyről indult, hozzája csatlakozott a fővárosi Keleti pályaudvaron a Székely Gyors. Az utóbbi két, összekapcsolt vonat egy tizenhat kocsiból álló, csaknem fél kilométer hosszú szerelvényként szeli át Erdélyt. Az egyik mozdonyt idén **II. Rákóczi Ferenc** tiszteletére díszítették fel, halálának 280. évfordulója alkalmából, rajta az erdélyi fejedelem arcképe és jelmondata, „Istennel a hazáért

és a szabadságért” látható. A négynapos zarándoklat legfontosabb állomásai: a csíksomlyói Mária-ünnep, a pünkösdi búcsú, valamint egy zarándoklat a Gyimesekbe, a történelmi Magyarország ezeréves határához.

Az utóbbi évek hagyományához híven **Nagyvárad** idén is fogadta a zarándokokat, mégpedig a **Csíksomlyó Expressz–Székely Gyors** szerelvényvel átutazókat. Május 22-én délben több száz helybéli várta a Magyarországról és világ minden részéből érkező utasokat a pályaudvaron, ahol jó hangulatú, zenés-dalos, kölcsönös üdvözlésekkel és fotózással körített spontán népün-

► nepélyre került sor. Lobogtak a nemzeti, történelmi és közösségi zászlók, hazafias és egyházi énekek csendültek fel, bepárasodtak a szemek. A váradiak élén **Tőkés László** előző királyhágómelléki püspök, európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke köszöntötte az érkezőket, köztük a zarándokvonat két lelki vezetőjét, **Szabó Sándor** amerikai református püspököt és **Bognár Attila András** mohácsi plébánost, püspöki biztost, a pécsi egyházmegye társadalmi és kulturális kapcsolatokért felelős referensét.

Tőkés László rövid üdvözlőbeszédében emlékeztetett: éppen negyedszázada iktatták be tisztségébe a rendszerváltozás utáni első szabadon választott magyar miniszterelnököt, **Antall Józsefet**, aki Magna Hungaria eszmei közösségében látta együtt a világ magyarságát, és államfőként lélekben vállalta tizenöt millió magyar szolgálatát határokon belül és kívül. Az össznemzeti zarándoklat annak az eszményét fejezi ki, hogy Krisztusban valamennyien egyek vagyunk a föld kerekén, pünkösöd ünnepének előestéjén pedig Krisztus urunk búcsúbeszédének szavai visszhangoznak bennünk: „nem hagyalak titeket árvakul, eljövök tihozzátok” (Jn 14,18). Trianon utáni árvaságunkban ez a krisztusi ígéret ad nekünk erőt a jövőre nézve: az Úr valóban nem hagyott minket árván, és elküldte hozzánk szent lelkét – mondotta Tőkés László.

Az eredetileg húszpercesre tervezett, de műszaki okokból végül egyórára bővült nagyváradi vendégfogadás azzal ért véget, hogy a csíksomlyói zarándokok átvették a **Partium** nemrég elfogadott **lobogóját**, hogy az **autonómiaküzdelem** új jelképeként elvigyék a Székelyföldre.

A XIV. TARPAI KURUC NAPON

Az eredetileg Szatmár vármegyéhez tartozott, ma Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, a magyar-ukrán határ közelében található **Tarpán** május 23-án rendezték meg a **XIV. Tarpai Kuruc Napot**. A mai nagyközség, Esze Tamás brigadéros szülőhelye a magyarság szabadságszeretetének és évszázados szabadságharcainak jelképe, emlék- és zarándokhelye.

1703-ban a lengyelországi száműzetésben élő **II. Rákóczi Ferenc** fejedelem fogadta az **Esze Tamás** vezette küldötteket, átadva nekik azt a **kiáltványt**,

amely hadba szólította az elnyomó Habsburg-uralom ellen a magyarságot, átnyújtva vele együtt a szabadságharc feliratos **zászlaját**. Ezt a történelmi jelentőségű találkozást örökíti meg az az **emlékmű**, melyet az idei Kuruc Nap alkalmából avattak fel az alkotó, **Bíró Lajos** szobrászművész jelenlétében. Az említett zászlót 1703. május 21-én bontotta ki Tarpa főterén Esze Tamás, felolvasva a **Breznai Kiáltványt** is – ennek nyomán indult útjára a szabadságharc.

Tőkés László európai parlamenti képviselő, előző Királyhágó-melléki püspök **Seszták Miklós** nemzeti fejlesztési miniszterrel együtt kapott felkérést a rendezvény fővédnökségére. A Kuruc Nap ünnepi református istentisztelettel kezdődött a II. Rákóczi Ferenc Emlékparkban, ígét hirdetett **Németh Péter** helybéli lelképásztor. Az egybegyűlteket **Szécsi Szabolcs** polgármester köszöntötte, külön is **Salánk** kárpátaljai testvértelepülés, valamint a székelyföldi **Zágon** önkormányzatának képviselőit. **Mikes Kelemen** szülőfalujával éppen ez alkalommal kötöttek megegyezést a testvér-települési kapcsolat létrehozásáról.

A felszólalók sorában **Tilki Attila** beregvidéki országgyűlési képviselő a határ menti együttműködés és a határokon átívelő nemzetegyesítés ékes példájaként méltatta a Tarpai Kuruc Napot és általában a szabadságharcos kuruc hagyományok éltetését és ápolását.

Tőkés László az éppen ezen a napon, pünkösöd szombatján zajló **csíksomlyói zarándoklat** nemzeti összetartó erejéről szólott, hálaadással hangsúlyozva ki, hogy a Kárpát-medencei magyarság együtt van a szükség idején kárpátaljai nemzettársaival, és hitük ►

► közösségében a székelyföldi testvérek százezreivel is együtt ünnepel, mint ahogyan szabadságharcát is mindenkor együtt kell megvívnia az idegen elnyomással szemben – azokban az országokban, ahol a többségi nacionalizmus pusztá létében és önazonosságának megtartásában fenyegeti.

Egy negyedszázaddal ezelőtt egyik napról a másikra a berlini fallal együtt omlottak le a trianoni választófalak, utóbb azonban bebizonyosodott, hogy ezáltal még távolról sem valósult meg a teljes szabadság

– mondotta európai képvislőnk, az apostoli igével buzdítva arra, hogy „a szabadságban, melyre Krisztus megszabadított, álljunk meg, és ne kötelezzük meg ismét magunkat a szolgaságnak igájával” (Gal 5,1). Erre indítson bennünket a Rákóczi-zászlók örök érvényű felirata, mely a székelyföldi össznemzeti zárandokvonal mozdonyán is olvasható volt: **„Cum Deo pro Patria et Libertate”**, azaz Istennel a Hazáért és a Szabadságért – utalt Tőkés László a vonatnak a nagyváradi állomáson való előző napi áthaladására és ünnepi fogadására.

A KÖRÖSÖK VÖLGYE HATÁRTALAN VÁNDORTÚRÁRÓL

Egy határon átnyúló, alulról jövő, öt éves kezdeményezés komoly fesztivállá érett annak köszönhetően, hogy a Körösök völgye mint határon átívelő turisztikai célterület társadalmi összefogás eredményeképpen egyre ismertebbé válik. A **Körösök Völgye Fesztivál** három napja alatt közösségi, pihentető és szórakoztató programok várták az ismeretszerző élmények iránt is érdeklődőket a **Békés-Dánfoki Üdülőközpontban** május 23-25. között.

Pünkösöd vasárnapján a Kettős-Körös itteni kikötőjébe futottak be a **Körösök Völgye Határtalan Vándortúra** résztvevői, akik vízi és kétkerekű egységeikkel május 19-én kezdték el hatnapos útjukat a Bihar-hegység lábánál, hogy a Szentháromság-vízeséstől, a Fekete-Körös forrásától eljussanak Békés városáig, mintegy a Körösök vidékének kistáji egységét helyreállítva. A példaértékű, határon átívelő turisztikai rendezvény nem más, mint egy **Körös menti zárandoklat**, amely egyedülálló lehetőséget nyújt a vízi túrázóknak és kerékpárosoknak betekinteni a Körösök világába és a folyók mentén található magyar falvaknak és lakóiknak mindennapjaiba, kultúrájába, közösségi életébe.

A **pünkösöd** és a **határtalanság** üzenetével a zöldhatáron átkelő túrázókat tegnap délután a fesztivál népes közönsége fogadta az említett kikötőben, ahol egy kötetlen fogadóünnepélyre és az érkezők megvendégelésére kerítettek sort. A szervezők nevében **Zanócz Róbert**, a Körösök Völgyéért Alapítvány elnöke

köszöntötte az egybegyűlteket, köztük is kiemelt módon **Tőkés Lászlót**, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület előző püspökét, európai parlamenti képviselőt és **Ruszinkó Ádám** turizmusért felelős helyettes államtitkárt, a rendezvénysorozat fővédnökeit.

Elsőként **Katona Gyula** békési református esperes tartott igei beszédet a jeles alkalomból, pünkösöd ünnepének szellemében méltatva a határ két oldalán élők egymásra találását és jövőépítő kezdeményezését, Isten áldását kérve a Körös menti vándortúra lelkes csapatára.

Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke felidézte a Körösök Völgye kistérség újjaalakítására indított mozgalom öt évvel ezelőtti kezdeteit, amikor első ízben nyílt alkalma részt venni a zárófesztiválon. Elismeréssel szólt arról a törekvésről, hogy a trianoni határok által mesterségesen kettészakított térség a határok fölötti **nemzetegyesítés**, valamint a magyar–román **együttműködés** és az európai **regionalizmus** szellemében újból egységesüljön, közös értékeit mutatva fel a világnak. Köszöntőbeszédében a babiloni fogságból való szabadulásról szóló **126. zsolttárt** idézte, mely azoknak az örömét is híven jellemzi, akik egy negyedszázaddal ezelőtt szabadultak meg a kommunizmus uralmától. „Akkor megtelt a szánk nevetéssel” – írja a zsolttáros. Megtelt a szánk nevetéssel – mondotta az egykori temesvári lelkipásztor –, és most is „megtelik a nyelvünk vigadozással”, amikor a határ két oldalán élő testvérek egymásra találnak, és román testvéreinkkel együtt keressük a közös jövőt.

FOGSÁGBAN HITÜKÉRT ÉS MEGGYŐZŐDÉSÜKÉRT

Tökés László európai képviselő és az **Emberi Jogok Határok Nélkül** (Human Rights Without Frontiers – HRWF) elnevezésű civilszervezet közös rendezésében került sor május 26-án, Brüsszelben a **Fogságban hitükért és meggyőződésükért** címet viselő nyilvános közmeghallgatásra, melynek keretében a szervezetnek a **vallási és hitbéli szabadság 2014. évi helyzetéről szóló jelentését** mutatták be. Az egész világra kiterjedő dokumentum célja azon országok jogsértő gyakorlatát számba venni, ahol vallási hovatartozásuk és hitbéli meggyőződésük miatt szenvednek üldöztetést, börtönt és halált emberek és egész közösségek. A jelentés javaslatokat fogalmaz meg az EU-intézmények, illetve az illetékes nemzetközi szervezetek számára a lelkiismereti- és vallásszabadság megvédésére nézve, nevezetesen az elmarasztalt országokkal szembeni fellépés, az üldözöttek hatékony védelme, valamint a jogvédő civilszervezetek munkájának támogatása tekintetében. A minikonferencia moderálását EP-képviselőnk brüsszeli munkatársa, **Ferenczy Zsuzsa** végezte.

Megnyitó beszédében erdélyi képviselőnk – egyebek mellett – az **örmények**, a **zsidók**, a **romák** egykori kollektív megsemmisítésével állította párhuzamba a **kereszténység** ellen napjainkban elkövetett valóságos népiirtást, határozottan elítélve és visszautasítva azt, hogy a világon bárki, bármely közösség vagy nép vallási hovatartozása miatt szenvedjen üldöztetést.

Willy Fautré, a HRWF elnöke arra emlékeztetett, hogy az **ENSZ** Egyetemes Emberi Jogok Nyilatkozatának 18. cikkelye szerint „mindenkinek joga van a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadsághoz; ez a jog magában foglalja a vallás vagy meggyőződés megváltoztatásának a szabadságát, valamint a vallásnak vagy meggyőződésnek mind egyénileg, mind közösségben, mind nyilvánosan, mind a magánéletben, tanítás, életmód, istentisztelet és szertartások végzése útján való kifejezésre juttatásának jogát”. Ezzel szemben **Kínában, Iránban és Észak-Koreában** a lehető legdurvábban megsértik a vallásszabadságot. A kutatók rendjén megállapították, hogy ezen országok kormányai kegyetlen módon lépnek fel állampolgáraikkal szemben, börtönbe vetik és megsemmisítő munkatáborokba zárják mindazokat, akik vallásukat szabadon gyakorolják és hitükhöz ragaszkodnak. A dokumentum hatszáz olyan esetről számol be a világ húsz országából, ahol az áldozatok hitük pusztá vállalása miatt börtönben sínylődnek.

A lista kapcsán **Mark Barwick**, a szervezet munkatársa azt hangsúlyozta, hogy az adatok és statisztikák mögött **emberi sorsok** állnak. Óróluk nem szabad megfeledkeznünk, kiszabadításukért a nemzetközi közösségnek kitartóan küzdenie kell. „A vallási üldözés alapvető oka a vallási identitás. Az áldozatok nem azért kerülnek fogságba, mert valamely bűncselekményt követtek volna el, hanem „csupán” azért, mivel

olyan közösséghez tartoznak, amely – a hatalom torz felfogása szerint – önmagában veszélyt jelent számára. Totalitárius kormányok szemében a vallási hovatartozás közösségi jellegében, nem pedig ideológiája miatt veszélyes. Éppen ezért oda kell figyelnünk, hogy a vallásszabadságért való kiállásunkban a problémát ebben az összetett formájában kezeljük – mutatott rá az előadó.

Alfiaz Vaiya, a HRWF projektfelelőse elmondta, hogy az Európai Uniónak ezen a téren való fellépése és hatékonysága továbbra is felemás marad, annak ellenére, hogy a **Lisszaboni Szerződés** hatályba lépte óta komoly erőfeszítéseket tett a helyes irányba. Emlékeztetett, hogy 2012 júniusában az Európai Tanács elfogadta az emberi jogokra és demokráciára vonatkozó **Stratégiai Keretet** és a hozzá kapcsolódó **cselekvési tervet**. A dokumentum ugyan helytálló elveket, célkitűzéseket és prioritásokat fogalmaz meg, mindazonáltal a végrehajtás és a megvalósítás terén még hosszú utat kell megtenni célkitűzései elérése érdekében.

Az **Európai Külügyi Szolgálat** (EKSZ) képviselőjében felszólaló **Jean-Bernard Bolvin** rámutatott, hogy a 2013-ban elfogadott, a lelkiismereti és vallásszabadságra vonatkozó **uniós iránymutató** éppen ezt a célt hivatott szolgálni. „Való igaz, hogy az EU – sajnálatos módon – gyakran nem tesz eleget az elvárásoknak. Viszont a politikai akarat megvan erre, és az Unió elkötelezett az iránt, hogy az eddignél hatékonyabban lépjen fel a világszerte egyre nagyobb méreteket öltő **vallási intolerancia**, elsősorban is a keresztények ellen irányuló **vallásüldözés** ellen” – zárta beszédét a külügyi szakértő.

MEGNYITÓBESZÉD

Őszinte elismerésemet fejezem ki az **Emberi Jogok Határok Nélkül** szervezet vallásszabadságáról szóló 2014. évi jelentése, nevezetesen pedig **Willy Fautré** elnök és odaadó munkatársai teljesítménye iránt. Nagy megtiszteltetés számomra, hogy nemzetközi fontosságú dolgotatuk közzétételében én magam is részt vállalhatok.

Ezelőtt két héttel a nagyváradi **Partiumi Keresztény Egyetem** (Románia) ifjúsága egy tematikus nap keretében ismerkedhetett meg a magyarországi **zsidók** és **romák** hetven évvel ezelőtti deportálásának és megsemmisítésének, valamint a kereken száz esztendővel ezelőtt végbement örmény genocídiumnak a történetével. Az áldozatok millióinak egyetlen „vétkük” az volt, hogy zsidónak, cigánynak és örménynek születtek...

Az ő emléküket idézem fel most, amikor – ez esetben – világszerte többnyire **a keresztényeknek** kell üldöztetést és halált szenvedniük vallási hovatartozásuk miatt. Az Európai Uniónak és civil szövetségeseinek – nekünk mindannyiunknak – azért kell összefognunk, hogy a világon soha többé és sehol ne fordulhasson elő emberek és közösségek etnikai és/vagy vallási hovatartozásuk miatti üldözése vagy éppen kiirtása. Keresztény emberként „a szeretet vallása”, **Krisztus** nevében is visszautasítom az alapvető emberi jognak számító lelkiismereti- és vallásszabadság bárminemű megsértését.

A **vallásszabadság** az EU egyik legfőbb alapértéke, mely iránt az ún. harmadik országokkal fenntartott viszonyában föltétlen elkötelezettséget tanúsít. Ezen túlmenően az Unió a vallási kizárólagosság elleni nemzetközi küzdelemnek is az élén jár. Meggyőző bizonyossága ennek, hogy 2013-ban, a civil társadalommal, az egyházakkal és felekezeti közösségekkel való átfogó egyeztetés nyomán, az EU Külügyi Szolgálata a vallási és lelkiismereti szabadságra vonatkozó **uniós iránymutatót** fogadott el és léptetett életbe.

Az **Európai Parlamentben** szoroson nyomon követjük, hogy az EU miképpen teljesíti sajátvállalásait. Őszintén meg kell mondanunk, hogy az eredmény sajnálatos módon felemás. Noha saját állítása szerint az emberi jogok védelmében minden lehetőet megtesz, ezzel szemben a valóság az, hogy a stratégiai és gazdasági megfontolások gyakran háttérbe szorítják azokat. Gyakran előfordul, hogy belső ellentéteinken sem sikerül

túllépnünk, amikor a vallásszabadság érdekében közös fellépésre volna szükség. Noha az eszközeink megválnának hozzá, a kellő egyeztetés hiányában a hatékony fellépés – sajnos – rendre elmarad.

Napjainkban a kihívások egyre nagyobbak, a vallási üldözés növekvő méreteket ölt. Az EBESZ kimutatása szerint a vallási üldözöttek 80%-a keresztény – ők tehát a világ leginkább üldözött vallása. A **keresztény koptok** Egyiptomban, a **jezidiek** Irakban, az **alaviták** pedig Szíriában mind erőszakos üldözés áldozatai, de **Nigériában, Vietnamban, Észak-Koreában és Pakisztánban** sem jobb a helyzet. Hozzájuk hasonlóan Kínában a **tibetiek**, az **ujgur muzulmánok** és a **Falun Kung követői** szenvednek kíméletlen üldöztetést.

Amint a **HRWF jelentése** megállapítja, a vallási és hitbéli szabadság egy olyan többszörös ügy, melynek biztonságpolitikai, társadalmi, kulturális, egyben pedig a polgárháború és a terrorizmus irányába mutató vetületei is vannak. Az EP-ben elfogadott határozatok esetében mindezeket következetesen szem előtt kell tartanunk. Frakcióüléseinken, bizottsági munkánkban, tematikus munkacsoportjainkban és a törvényhozás plenárisán – nyilvános vitáinkban és felszólalásaikban – egyaránt érvényesítenünk kell a vallásszabadság ügyét, és az Unió külügyi főképviseletével összhangban ebbe az irányba kell továbbfejlesztenünk emberi jogvédő politikánkat. Egyéni törekvéseink és erőfeszítéseink az összehangolt közös fellépés híján aligha vezetnek eredményre.

Mindezek tudatában örömmel köszöntöm mai tanácskozásunk résztvevőit. A közösségi felelősséget vállaló civil társadalommal való európai összefogás, valamint a közös cselekvés kiváló példája az Emberi Jogok Határok Nélkül szervezetével való európai parlamenti együttműködésünk.

Brüsszel, 2015. május 26.

Tőkés László
EP-képviselő

A RENDSZERVÁLTÁS AZ EGYHÁZBAN NEM FEJEZŐDÖTT BE

Az egykori szovjet érdekszféra európai országaiban negyed évszázaddal ezelőtt lezajlott társadalmi-politikai fordulat, a kommunista rezsimnek bukása olyan történelmi esemény volt, ami többé-kevésbé mélyreható változásokat indított el a régió egyházaiban is. A két romániai magyar református egyházkerületben például tisztújítás jelezte a rendszerváltozás kezdetét, a Királyhágó-melléken ekkor választották püspökké a volt temesvári református lelképásztort, az 1989-es népfelkelés emblematikus alakját.

Ezen évfordulóhoz kapcsolódva rendezte meg a Sulyok István Teológiai Tudományok Intézete a Partiumi Keresztény Egyetem egésze alatt május utolsó hétvégéjén a **Szabadulás az Egyház „babiloni fogságából” – 1989** című konferenciát és hálaadó emlékünnepélyt Nagyvárádon.

Május 30-án egész napos tanácskozás és eszmecsere zajlott az egyetem székhelyéül szolgáló református püspöki palotában, jeles teológusok, közéleti szereplők, egyháztörténészek részvételével, a Szentírásból vett mottó jegyében: „... kihoztalak Egyiptomnak földjéről, a szolgaság házából” (2Móz 20,2). A **Rendszerváltozás az egyházban** című konferenciát **Tőkés László** volt püspök, európai parlamenti képviselő, a PKE Alapítók Tanácsának elnöke nyitotta meg. Igei alapú bevezetőjét a „tűzön-vízen át mentett” Váradi Biblia (1661) hasonmás kiadásának felmutatásával kezdte, majd a régmúlt, illetve a közelmúlt történéseivel illusztrálta „fogságunk naplóját”, amely naplónak a végére mindmáig nem sikerült pontot tenni. „Pusztai vándorlásunk” nem ért véget, de a rendszerváltozás egy hosszabb folyamat, s a krisztusi szeretet számunkra kijelölt útján haladva az is fő célunk, hogy „kiszolgáló egyházból” ismét „szolgáló egyházzá” váljunk. Szem-

be kell nézni a múlttal, elő kell venni a Törvényt, és folyvást szem előtt kell tartani, hogy „ecclesia semper reformanda debet”, azaz az egyháznak mindig meg kell újulnia – mondotta Tőkés László.

Pálfi József teológiai tanár, szenátusi elnök a Partiumi Keresztény Egyetem nevében üdvözölt a konferenciát. **Németh Zsolt**, a budapesti Erdélyi Gyülekezet tiszteletbeli főgondnoka, az Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke Robert Schuman közismert, Európára vonatkozó mondásának parafrázisával kezdte beszédét: a magyar nemzet vagy keresztény lesz, vagy egyáltalán nem lesz. Majd úgy értékelte, hogy a határon túli magyar egyházakat jobb állapotban találták az 1989-es rendszerváltozások, mint a magyarországiakat, és a változások terén is előbbre tartanak, noha számukra „az elnyomás nem ért véget, csak átalakult”. Magyarországon szerinte „az egyház is beleszürkült a sűrke rendszerváltásba”. A megújulást azonban mindaddig lehetségesnek látja, „amíg tart a kegyelmi idő”.

A továbbiakban a 99 éves kolozsvári teológiai professzor, **Tőkés István** üzenetét olvasták fel, aki a rá jellemző szókimondással állapította meg egyebek mellett, hogy az egyházkormányzásban sem történt meg az alapos és kívánatos módszer- és rendszerváltás. **Szászfalvi László** csurgói lelképásztor, országgyűlési képviselő, a Nemzeti Összetartozás Bizottságának alelnöke és szolgatársa, **Zalatnay István** egyetemi docens, az Erdélyi Gyülekezet lelkésze a magyarországi egyházi életbe nyújtott bepillantást, míg **Molnár János** szegedi egyháztörténész nemcsak a múlt feltárásának buktatóiról, nehézségeiről, hanem a jelenkor dilemmáiról és visszasságairól is érzékletes módon szólt.

Az általános, mondhatni egyetemes témák taglalása után a Királyhágó-melléki egyházi rendszerváltozásról szóló ülészakra került sor **Molnár Kálmán** volt zilahi esperes, **Balaton Zoltán** tanár, temesvári forradalmár, presbiter, **Sándor Lajos** volt egyházkerületi előadótanácsos, **Bereczki András** paptamási lelképásztor, szer-

► kesztő, **László Kálmán** zilahi gondnok, egyházkerületi presbiteri szövetségi elnök és **Kovács Zoltán** volt egyházkerületi főgondnok közreműködésével.

Délután **Hermán M. János** teológiai tanár bemutatta Misák Marianna Egyházpolitika a szocializmusban és Molnár János Szigorúan ellenőrzött evangélium című köteteit. Utóbbi egy immár négykötetes monumentális munka, mely a Securitate irattárának több éven át tartó kutatása nyomán született meg.

A Rendszerváltozás magyar testvéregyházainkban című panelben **Kiss-Rigó László** szeged-csanádi római katolikus püspök, **Hafenscher Károly** evangélikus zsinati lelkészi elnök, **Tóth Albert**, a Magyar Református Lelkészegyesület elnöke, valamint **Fazekas László** felvidéki református püspök tartottak előadást, majd következett a Tanúságtétel az egyházi megújulásról című záró ülészak. Ebben **Szabó Dániel**, a Magyar Református Presbiteri Szövetség volt elnöke, **Bojtor István** ny. lelkipásztor, volt intézetvezető, író, **Roszák Gábor** evangélikus lelkipásztor, volt országgyűlési képviselő, **Gergely István „Tisztí”** székelyföldi római katolikus címzetes esperes, **Békássy N. Albert** svédországi egyetemi tanár, a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat világi elnöke szólt a hallgatóságához.

A nap folyamán egy retrospektív fotótárlatot is megnyitottak az egyetemi székház aulájában, továbbá megemlékeztek az egyházkerület alapító püspökéről, **Sulyok Istvánról**, megkoszorúzva emléktábláját. Zenés momentumokkal **Thurzó Sándor József** brácsaművész, élményszámba menő szavalatokkal **Hunyadkürti György** kaposvári, valamint **Péterfy Lajos**, **Gáll Annamária** és **Meleg Vilmos** nagyváradi színművészek szolgáltak.

Este megtartották a **Janus** című magyar játékfilm ősbemutatóját. **Gyöngyössy Bence** műve egy erdélyi család drámai történetén keresztül mutatja be, hogy a kommunista politikai rendőrség ügynöke miként hatol be az otthon falai közé, hogyan manipulálja a magánélet bensőséges pillanatait, miként árulja el a család tagjainak legszemélyesebb érzelmeit, vágyait és titkait. A vetítés előtt Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökeként a modern háborúk során

elaknásított mezők esetével emlékeztetett: Romániában 25 év alatt sem sikerült megtisztítani a terepet a Securitate „aknáitól”, a film ezt az „aknamentesítést” szolgálhatja. Az alkotók közül **Kabay Barna** producer és **Petényi Katalin** dramaturg vettek még részt a bemutatón.

Május 31-én, vasárnap délelőtt hálaadó emlékünnepekre került sor a nagyváradi-olaszi református templomban. Az emlékező és emlékeztető ígéhirdetés szolgálatát **Erdélyi Géza** felvidéki ny. püspök hirdetett ígét. **Balog Zoltán** lelkipásztor, az Emberi Erőforrások Minisztériumát vezető miniszternek az üzenetét **Nemes Csaba** miniszteri főtanácsadó tolmácsolta. „Az igazi nagy kérdés, hogy mi az, ami ma is mérgezi, ma is kiszolgáltatottá teszi az egyházi közösséget a kívülről jövő hatásoknak, viharoknak, politikai kényszereknek vagy csábításnak” – mutatott rá a rendezvény fővédnöke, majd más égető kérdések felvetése után ezt a következtetést vontta le: „Akkor leszünk valóban időszzerűek, akkor leszünk valóban jelen a valóságos, mai emberek, a ránk bízottak életében a 21. században, ha nem a korszellemet, hanem a pünkösdi lelket követjük. A mindenáron való modernkedés és a múzeumi

hagyományörzés hamis választása helyett az »itt és most«-ban hűségesnek maradni hitünk elkezdőjéhez és bevégezőjéhez – egyedül ez méltó hozzánk.”

Ezt követően Tőkés László lelkipásztor köszöntötte a templomban megjelenteket, az előző napi konferencia résztvevőit és a váradi híveket, külön is kiemelve, hogy a Felvidéki Református és Keresztyén egyház a Királyhágó-mellékihez hasonlóan – népe szolgálatára – magyar egyetemet alapított. A továbbiakban Erdélyi Géza püspök, **Tolnay István** egyházkerületi világi főjegyző, tanügyi igazgató és **Szabó László** unitárius lelkész, előadótanácsos szóltak a gyülekezethez az emlékezés, a hálaadás és a jövőkeresés jegyében.

Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony szobránál ért véget a másfél napos rendezvény, ahol Hermán M. János méltatta a nagy elődöket, a tisztelet koszorúinak elhelyezése után pedig Isten áldásával távoztak az élő utódok.

JÚNIUSI ESEMÉNYNAPTÁR

Június 2. • Nagyvárad, Partiumi Keresztény Egyetem

Jótékonyági zenei est a zeneművészeti tanszék szervezésében, az egyetem volt hallgatója beteg gyermekének gyógyíttatása céljára

Június 3. • Marosvásárhely, Kultúrpalota

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Székely Nemzeti Tanács közös küldöttgyűlése

A két civil szervezet küldöttei a **partneri kapcsolatok** erősítése és az **autonómia közös képviseletének** megbeszélése céljából ültek össze Marosvásárhelyen, ahol a **közösségi önrendelkezés**, a **szimbólumhasználat** és az **erdélyi magyar közösség jogérvényesítését** érintő határozatokat vitattak meg és fogadtak el. **Tőkés László**, az EMNT elnöke nyitóbeszédében sürgette az összefogást az autonómia érdekében, üdvözölte a magyar nemzetpolitika új irányelveit, melyek az asszimiláció és a demográfiai válság megállítására fókuszálnak, méltatta a **Partiumi Autonómiatanács** megalakulását, végül kijelentette: valóságos áttörésekre van szükség a kisebbségpolitikában. **Izsák Balázs**, az SZNT elnöke beszámolt az elmúlt időszak főbb eseményeiről, és értékelte az autonómiaharc jelenlegi helyzetét.

Június 4. • Sepsiszentgyörgy, Erzsébet park

Trianon-évfordulói megemlékezés

Sepsiszentgyörgyön több mint egy évtizede szerveznek köztéri megemlékezést az egykori országzászló helyén a **trianoni békediktátum** évfordulóján. A szervező Magyar Polgári Párt valamennyi erdélyi magyar politikai szervezet helyi vezetőjének felszólalási lehetőségét biztosított, amivel egyedül az RMDSZ nem élt, néhány képviselője viszont jelen volt a rendezvényen. **Tőkés László** EP-képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke felkért vezérszónokként az „önkéntes Trianon” ellen emelte fel szavát az emléknapon, amit a magyar Országgyűlés 2010-ben a **nemzeti összetartozás napjává** nyilvánított.

Június 5. • Nagyvárad

EP-iroda, munkamegbeszélés

Június 6. • Nagyvárad

A Partiumi Keresztény Egyetem évzáró ünnepélye. Igé hirdetés a váradújvárosi református templomban

A PKE alap- és mesteri képzéseiben részt vett és azokat elvégzett, diplomavizsga előtt álló hallgatók a hagyományokhoz híven előbb szakonkénti búcsúztatókon vettek részt, majd az egyetemi székházként szolgáló református püspöki palotából közösen ballagtak át a nagyvárad-újvárosi református templomba, ahol ünnepi istentiszteletre és tanévzáró ünnepélyre került sor. A menet élén **Tőkés László**, az egyetem Alapítók Tanácsának elnöke, **János Szabolcs** rektor, **Pálfi József** szenátusi és **Tolnay István** igazgatótanácsi elnök ha-

ladt, mögöttük a kari vezetők, oktatók és hallgatók. Igét az elnök hirdetett, évzáró beszédet a rektor mondott. Az alkalomhoz illő köszöntőt **Kató Béla** erdélyi református püspöktől, az Erdélyi Magyar Tudományegyetemet és a Partiumi Keresztény Egyetemet fenntartó Sapientia Alapítvány kuratóriumának elnökétől, valamint **Békefi Annamária** kolozsvári konzultól, az egyházi háttérű egyetemeinket támogató magyar kormány képviselőjétől hallhatott a végzős hallgatók és az ünnepséget megtisztelő népes serege.

Csillagocská Családnap a nagyvárad-réti református templomban és óvodában

Június 8–11. • Strasbourg

Európai parlamenti munkahét

Június 12. • Nagyvárad

A Partiumi Keresztény Egyetem Alapítók Tanácsának ülése

A PKE Közgazdasági Karának bankettje
Tőkés László EP-képviselő az egyetemalapítók tanácsának elnökeként az „itt és most” erdélyi eszmé- ➤

nyének szellemében buzdított helytállásra és nemzeti közösségünk hűséges szolgálatára a közgazdasági szakon végzett ünneplő hallgatók népes taborát, szemben az „én és most” individualista és önös kordivatjával. **Pajzos Csaba** dékán a jelen, illetve az erdélyi magyar ifjúság előtt álló kihívásokra rámutatva kívánt sikeres életpályát az egyetemről kibocsátottaknak.

Június 13. • Temesvár

Fórum az 1990. júniusi bukaresti bányászjárás évfordulóján

A **Folytatólagosan elkövetett represszió – ugyanazon üldözöttek, ugyanazon üldözők** című temesvári fórumot napra pontosan az 1990. júniusi bukaresti zavargások kitörésének 25. évfordulóján szervezte meg **Tőkés László** európai parlamenti képviselő irodája és a Temesvár Társaság a neves civil szervezetnek a Teréz-bástyában található Vega Szalonjában. A **Temesvár – 1989. december, Marosvásárhely – 1990. március, Bukarest – 1990. június** alcímet viselő rendezvény előadói **Tőkés László** EP-képviselő (Európai Néppárt), az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, **Dan Voinea** ny. vezérőrnagy, a Legfelsőbb Bíróság és Semmitőszék melletti Ügyészség Katonai Részlegének volt helyettes főügyésze, a Ceaușescu-per egyik főszereplője, egyetemi tanár, **Florian Mihalcea**, újságíró, '89-es forradalmár, a Temesvár Társaság elnöke voltak, moderátorként **Toró T. Tibor** volt parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Néppárt alelnöke működött közre.

Június 15–17. • Brüsszel

Európai parlamenti munkahét

Június 17. • Brüsszel, Balassi Intézet magyar kulturális központja

Könyvbemutató és filmvetítés az Erdélybe hazatérő nemesi családokról

Június 18. • Budapest, Egészségügyi Minisztérium Látogatás **Zombor Gábor** államtitkárnál

Június 20. • Nagyvárad

A Partiumi Keresztény Egyetem volt mezőgazdasági szakos hallgatóinak ötéves évfolyam-találkozója

Június 22–25. • Brüsszel

Európai parlamenti munkahét

Június 22. • Eupen (Belgium)

Látogatás a belgiumi német önkormányzatnál

Tőkés László EP-képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke és **Szilágyi Zsolt**, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke Eupenben, a belgiumi német közösség parlamentjében tett látogatást, ahol eszmecsere folytattak a belgiumi német önkormányzat vezetőjével, **Karl-Heinz Lambertz** parlamenti elnökkel. A találkozás részét képezte annak az általános törekvésnek, hogy az erdélyi magyar autonómia ügyének nemzetközi szinten is partnereket és támogatókat szerezzenek.

Június 22. • Brüsszel

Találkozó Tajvan nagykövetével

Tőkés László EP-képviselő brüsszeli irodájában fogadta **Tung Kuo-yu** nagykövetet, **Tajvannak** az EU-ban és Belgiumban akkreditált képviselőjét. A találkozón megtárgyalták az EU–Tajvan kereskedelmi kapcsolatok politikai vetületét, különös tekintettel a **Tajpei és Peking** közötti feszült viszonyra. Bár széleskörű demokratikus átalakuláson ment keresztül, Tajvan a mai napig a nemzetközi elszigetelődés áldozata. Mint ismeretes, 1971-ben az önmagát **Kínai Köztársaság**-nak nevező Tajvant kizárták az **ENSZ**-ből, és helyébe a **Kínai Népköztársaságot** vették fel. Ezt követően a legtöbb ország megszakította diplomáciai kapcsolatait a szigetországgal, Kínának mint feltörekvő gazdasági világhatalomnak a nyomása alatt. A külügyi szakbizottság, valamint az emberi jogi albizottság tagjaként erdélyi képviselőnk biztosította a nagykövetet afelől, hogy a Tajvan-kérdés megoldásában – a kommunista Kínával szemben – számíthatnak következetes szolidaritására.

Június 25. • Nagyvárad

III. Szent László Napok

A Szent László Egyesület által harmadik alkalommal megszervezett „nagyváradai magyar napok” fő helyszíne ezúttal a közép-európai történelem egyik jelentős színtere, a várad vár volt. **Tőkés László** EP-képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke a PKE dísztermében tartott **hivatalos nyitóünnepségen** mondott beszédet.

Június 26. • Mándok, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

- ▶ Üzemi raktárcsarnok avatása
A Transit-Speed Kft. 2,2 milliárd forint összértékű, felerészben uniós támogatásból megvalósult logisztikai beruházásának átadásán **Seszták Miklós** nemzeti fejlesztési miniszter mondott avatóbeszédet, **Szabó Ferenc**, a cég ügyvezető igazgatója mutatta be a létesítményt, köszöntött **Tőkés László** EP-képviselő és **Tilki Attila** országgyűlési képviselő mondott.

Június 29. • Budapest, Országház
Látogatás **Semjén Zsolt** miniszterelnök-helyettesnél

Június 29–30. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

Június 29. • Brüsszel
Találkozó és közmeghallgatás az Európai Parlamentben az erdélyi származású **Tóásó Előd** volt bolíviai politikai fogollyal
Találkozó és fórum a Magyar Házban **Tóásó Előddel** és **Lukács Csaba** újságíróval

AZ EGYSÉGES FELLÉPÉS ÚTJÁN AZ EMNT ÉS AZ SZNT

Hosszú idő után ismét közös küldöttgyűlésen tanácskoztak az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** és a **Székely Nemzeti Tanács** képviselői. A marosvásárhelyi Kultúrpalotában június 3-án közel 300 küldött jelenlétében döntöttek az előre megfogalmazott határozatok elfogadásáról, melyek mind az autonómia, a szimbólumhasználat és az erdélyi magyar közösség jogérvényesítését érintik.

Tőkés László, az EMNT elnöke köszöntötte elsőként a megjelenteket, aki felhívta a küldöttek és meghívott vendégek figyelmét arra, hogy a Nemzeti Összetartozás Napjának előestéjén gondolnunk kell közös sorsunk erkölcsi parancsára, az összetartozás megélésére. Tőkés László szerint ennek a parancsnak

engedelmeskedett az EMNT és az SZNT, amikor stratégiai partneri viszonyt alakítottak ki. Az EMNT elnöke sürgette az összefogást az **autonómia** érdekében, majd leszögezte: „lemondunk a revízió járhatatlan útjáról, és területek helyett jogokat követelünk Románia szuverenitásának elfogadásáért cserébe”. Rámutatott arra, hogy bizonyos magyar politikai szereplők nem Erdélyben és Székelyföldben gondolkodnak, hanem egy központosított bukaresti hatalomban. Az EP-képviselő üdvözölte a **magyar nemzetpolitika** új irányelveit, melyek az asszimiláció és a demográfiai válság megállítására fókuszálnak. „Kezdetből fogva partnerei vagyunk a magyar kormánynak, s továbbra is számíthat ránk a nemzeti kormány közös céljaink megvalósítása érdekében. Nyilvánvaló példa erre az EMNT honosításban vállalt korszakos jelentőségű szerepe, valamint az SZNT autonómiáért folytatott küzdelme” – mondta Tőkés László. Üdvözölte a **Partiumi Autonómia-tanács** megalakulását, leszögezte: a Partium vidékén fontos előrelépés a PAT létrejötte, valamint a régió szimbólumainak közelmúltbeli elfogadása. Az RMDSZ politikájára kitérve elmondta: a Szövetség vezetői az elmúlt 25 évet sikertörténetként igyekeznek beállítani, holott korszakos bűnt követnek el, amikor sikereiket méltatva elterelik a figyelmet az erdélyi magyarság veszélyeztetettségéről. „Valóságos áttörésekre van szükség a kisebbségpolitikában. Jól látjuk, milyen nehezen halad a rendszerváltozás, s hogy jelentős eredményeket érhessünk el, szükség volt az EMNT és az SZNT stratégiai partnerségére. Szükség van a rendszerváltozás folytatására, s arra, hogy a politikai szereplők egyként fogjanak össze a nemzeti önrendelkezés céljaiért” – zárta nyitóbeszédét Tőkés László. ▶

➤ **Izsák Balázs**, az SZNT elnöke elmondta: a Nemzeti Összetartozás Napján mindannyian tudatában kell lennünk annak, hogy feladataink vannak, melyek a mára és a jövőre vonatkoznak. „A mai együttes ülésen olyan határozatokat kell elfogadnunk, melyek a jövő számára készülnek. Világossá kell tennünk, hogy amikor Székelyföld területi autonómiájáról beszélünk, akkor az székely székek autonómiájáról beszélünk. Székelyföld elképzelhetetlen e székek nélkül, és fontos mindannyiszor világossá kell tennünk: Székelyföld létezik és eleven társadalmi valóság, történelmi gyökerekkel és azzal a határozott igénnyel, hogy a régió közigazgatási hatáskörökkel rendelkezzen” – mondta Izsák Balázs.

Szabolcs Attila, a Magyar Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságának alelnöke **Orbán Viktor** miniszterelnök üzenetét tolmácsolta a jelenlevőknek, és történelmi tettnek nevezte az EMNT és az SZNT közös tanácskozását, a könnyített honosítási eljárásra kitérve pedig elmondta: a magyar állampolgárság kiterjesztése közjogi egységgé kovácsolta a világ magyarságát. „Az erdélyi, partiumi és székelyföldi autonómiatörekvések támogatása minden jóérzésű ember kötelessége. Anyaországi politikusokként értettük a történelmi leckét, és még egyszer nem hagyhatjuk cserben a határon túli testvéreinket” – jelentette ki.

Az **Európai Szabad Szövetség** (EFA) képviselőiben **Eva Bidania Iburgutxi** szólt a Küldöttgyűléshez. A pártszövetség baszkföldi politikusa elmondta: az Európai Unióban visszalépés tapasztalható az kisebbségek és a nyelvi jogok ügyében. „Románia egy centralista állam, Klaus Johannis államelnök pedig ahelyett, hogy megnyitotta volna a decentralizációról szóló vitát, teret engedett a kisebbségek jogsérelmeinek” – utalt az SZNT március 10-re tervezett, majd betiltott tüntetésére. „Soha nem szabad elbátortalanodnunk. Az au-

tonómiáért és decentralizációért folytatott harc napirnden kell maradjon. Az EFA mindig az ezen elvekkért küzdők pártján lesz” – jelentette ki a politikus.

Szilágyi Zsolt, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke elmondta: az Európai Unió szegénye, hogy nem törődik az őshonos kisebbségek veszélyeztetettségével, holott Európa stabilitása függ az autonómiatörekvések sikerétől. „Noha egyre inkább EU-szkeptikusak vagyunk, egy olyan Európát akarunk, ahol a kisebbségi értékek teret kapnak és megbecsülik őket. Meggyőződésem, hogy Erdélyben – és Romániában – az autonómia tisztességes képviselőre van szükség, nem még több korrupciós dossziéra” – utalt az RMDSZ és a többi parlamenti párt politikusaik korrupciós ügyeire. A Néppárt elnöke végezetül elmondta: „Ezt a közösséget, mely öröndetes módon ismét közösen ülésezik, nem a zsákmanyszerzés, hanem a jövőbe vetett hit tartja össze”.

AZ „ÖNKÉNTES TRIANON” ELLEN

Sepsiszentgyörgyön immár 11. alkalommal szerveztek köztéri megemlékezést június 4-én, a trianoni diktátum évfordulóján az Erzsébet parkban, az egykori országzászló helyén. A megemlékezést szervezők valamennyi magyar párt és politikai szervezet helyi vezetőinek felszólalási lehetőséget biztosítottak volna, egyedül az RMDSZ nem élt vele, bár képviselői jelen voltak a rendezvényen.

Délután fél hatkor, a trianoni diktátum aláírásának időpontjában felcsendültek a központi templomok **harangjai**, ezt követően a jelenlevők emlékező beszédek és szavakat, népdalokat hallgattak meg a zuhogó esőben. Elsőként a főszervező **Gazda Zoltán** idézte fel a történelmi igazságtalanságot és máig ható következményeit, majd **Farkas Balázs** csíkszeredai konzul szólt az összefogás, összetartozás jelentőségéről. A fiatalok üzenetét a **Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom**, az **Erdélyi Magyar Ifjak** és a **Magyar Erdélyért Egyesület** képviselői tolmácsolták. A Magyar Polgári Párt által kezdeményezett rendezvényen **Bálint József** városi elnök volt a párt szónoke, az Erdélyi Magyar Néppárt nevében **Czegő Zoltán** önkormányzati

képviselő mondta el a trianoni igazságtalanság kapcsán megfogalmazott gondolatait.

A meghívott vezérszónok **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, Temesvár egykori református lelképásztora volt, aki a gyásznaphoz illő zsoltáridézetekkel kezdte ünnepi beszédét, amelyben a hazáért, a szabadságért, nemzetünk egységéért és Erdélyországért vívott küzdelmeinkre emlékeztetett. Mint fogalmazott, különösen illenek Sepsiszentgyörgyre, Székelyföldre a Zsoltárok könyvének 60. és 80. fejezetei, hiszen az évszázadok során ezekben a küzdelmekben oroszlátrészt vállaltak a székelyek. A Trianon-gyásznapi nem csupán veszteségeinkre emlékeztet, hanem az ige szellemében arra is, hogy szembe kell szállnunk sorsunkkal, újjá kell építenünk, amit lerombolt a történelem – mondotta. Felidézte, hogy 1918 novemberében egy többszörösen vesztes helyzetben a cselekvő hazaszeretet jegyében alakította meg Budapesten Jancsó Benedek és Ugron Gábor a Székely Nemzeti Tanácsot, menteni próbálták a menthetőt, és példájuk napjainkban is üzenetet hordoz, „Ilyen értelemben helyénvaló, hogy ne csak

► **gyásznapról**, de a **nemzeti összetartozás** napjáról beszéljünk, a rosszat is javunkra kell felhasználnunk” – mondotta. „1921-ben Kós Károly és társai kiáltó szavakkal” próbálták felrázni letargiába esett nemzetünk tagjait, hogy ne hátráljanak, ha élni akarnak, dolgozzanak és cselekedjenek. Most is új kiáltó szavakra van szüksége a múlt században kivérezett, a kommunizmus által tönkretett, fogyatkozó, elvándorolt, erőtartalékában és utánpótlásában meggyengült erdélyi nemzeti közösségünknek – hangsúlyozta Tőkés László. **Új Kiáltó szó** kell Trianon sebeinek begyógyítására, következményeinek teljes felszámolására, talpra állásunk és felemelkedésünk érdekében – mondotta. Nem várhatjuk mástól a segítséget, megmaradásunk csak akkor lehetséges, ha mi magunk teszünk, dolgozunk érte – fogalmazta meg a sepsiszentgyörgyi Trianon-megemlékezés legfontosabb üzenetét.

A továbbiakban Tőkés László az **„önkéntes Trianon”** ellen emelt szót. „Olyan önkéntes Trianont hajtunk végre sokszor magatartásunkkal, tétlenségünkkel, közönyünkkel, viszálykodásunkkal, tehetetlenségünkkel, amely csak tetézi a kívülről ránk szakadt nagy bajt” – állapította meg. A Királyhágó-mellék előző püspöke szerint nem segíti Isten azt a népet, amelyik maga adja fel a küzdelmet. Für Lajos történészt, volt honvédelmi minisztert idézve jelentette ki, hogy „öncsonkítást végez a nemzet”, amikor házastársak milliói nem vállalnak gyermeket, vagy csak egyetlen gyermeket vállalnak. Hozzátette: „ez az öncsonkítás nagyobb kárt tesz”, mint mindenféle határmódosítás. „Azt énekeljük könnyes szemmel, hogy »itt élned, halnod kell«, és közben népünk tízezrei hagyják itt szülőföldjüket. Azt imádkozzuk, »ne hagyd elveszni Erdélyt istenünk«, és közben mi magunk hagyjuk elveszni Erdélyt” – sorolta az önfeladás példáit. „Meg kell tennünk a magunkét, mert egyébként kiüresedik a lelkünk, és kiüresednek az erdélyi **sorsmetaforák**, és kiüresedik maga Erdély is” – jelentette ki. Hozzátette: nincs helye a nagyotmondásnak, az öncélú magyarkodásnak és székelykedésnek.

„Megálljt kell parancsolnunk az elvándorlásnak, haza kell hívnunk és haza kell segítenünk elvándorolt erdélyi testvéreinket, csatasorba kell állítanunk az itthon lévőket, véget kell vetnünk a demográfiai humánkatasztrófával fenyegető népességfogyásnak, fel kell vennünk a harcot az asszimilációval, a mesterséges beolvasztó politikával. A meghaladás, a gyógyítás olyan stratégiát kell kidolgoznunk, és életbe léptetnünk, amely nemzeti összetartozás tudatával és testvéri szeretettel, valamint a nemzeti önrendelkezés, az autonómia erkölcsi és politikai igényével és akaratával oda vezet, hogy saját kezünkbe vesszük és saját kezünkben tartjuk sorsunkat” – jelentette ki Tőkés László. Ennek rendjén röviden szólt az előző napi marosvásárhelyi közös **EMNT-SZNT-küldöttgyűlésről** és annak határozatairól, az autonómiaküzdelem új fejezeteiről, a Székelyföldtől a Partiumig. Végül az egy nappal korábban elhunyt székelymagyar költő, **Magyari Lajos** Csoma Sándor naplója című poémájából idézett szívhez és elméhez szóló plasztikus sorokat.

A sepsiszentgyörgyi Trianon-megemlékezés lelkes imával és himnuszainkkal zárult.

TEMESVÁRI FÓRUM AZ 1990. JÚNIUSI BÁNYÁSZJÁRÁS ÉVFORDULÓJÁN

A Folytatólagosan elkövetett represszió – ugyanazon üldözöttek, ugyanazon üldözők című temesvári fórumot napra pontosan az 1990. júniusi bukaresti zavargások kitörésének 25. évfordulóján szervezte meg Tőkés László európai parlamenti képviselő irodája és a Temesvár Társaság szombaton. A rendezvény nem véletlenül kapta a *Temesvár – 1989. december, Marosvásárhely – 1990. március, Bukarest – 1990. június* alcímet, hiszen ma már történelmi tény: a temesvári népfölkelés elvezetett ugyan a Ceausescu-diktatúra bukásához, de a romániai totalitárius rendszer és nomenklatúra átmentése már a forradalom napjaiban megkezdődött, 1990-ben véres eseményekbe torkollott, hogy békés úton mindmáig tartson.

A **bányászjárás** (románul mineriadă) azoknak a romániai eseményeknek az összefoglaló neve, amelyek

során a posztkommunista központi román államhatalom szervezeten Bukarestbe szállította és felfegyverezte a Zsil-völgyi bányászokat, hogy a „nép egyszerű fiai” megvédjék a „választott” rezsimeket a valódi rendszerváltást követelő „értelmiségi bandáktól”. Az 1990-es években hatszor is volt bányászjárás, mind-egyik a fővárosba irányult. Az első négy megmozdulásról (1990-91) bizonyítható, hogy a Ion Iliescu-féle vezetés hívta be a bányászokat a rendszer ellenfeleinek megfélemlítésére, még az utolsó két alkalommal az indítóokok elsősorban gazdaságiak voltak, ekkor nem is jutottak el a vajúrok Bukarestig. A bányászjárások során a politikai komisszárók által irányított és mozgott, felhergelt munkások rengeteg embert megverték, számos épületet feldúltak, megtámadták a kibontakozó demokrácia egyes intézményeit. A hivatalos adatok ►

► szerint a hat bányászjárásnak összesen 9 halottja és kb. 1250 sebesültje volt, miközben 605 letartóztatást regisztráltak. Az eseménysorozat ártott Románia nemzetközi megítélésének, késleltette az európai integrációhoz vezető utat.

A Temesvár Társaság Teréz-bástyabeli galériájában megtartott tegnapi fórum az egyik '89-es felkelő javaslatára néma főhajtással kezdődött az áldozatok emlékére. A moderátor **Toró T. Tibor**, volt temesi parlamenti képviselő, jelenleg az Erdélyi Magyar Néppárt alelnöke, röviden utalt a történelmi kontextusra: **1990. június 13-án** a hatalom előbb rendőröket, majd gyári munkásokat vezényelt a fővárosi Egyetem téren napok óta békésen tüntető, valódi rendszerváltást követelő demokraták ellen.

Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke elmondta: az 1989-es temesvári spontán anti-kommunista népfelkelés kezdeti energiáját felhasználó, Iliescu irányította „államcsinyt” elsőként az 1990. márciusi **Temesvári Kiáltvány** leplezte le és utasította el, de a **kommunista restauráció** megtörtént. Alig fél évvel a „diktatúra bukása” után „pártunk és kormányunk”, valamint a volt Securitate szinte zökkenőmentesen térhetett vissza a hatalomba. Demokratikus álcát és eurokonform alakot öltve, negyedszázad után is kellő taktikai érzékkel és profizmussal őrzi pozícióit – mondotta erdélyi EP-képviselőnk. Kiemelte: komor figyelemztetőként állnak előttünk közelmúltunk olyan tragikus eseményei, mint az ún. terroristák 1989. decemberi vérengzései, az amúgy békés, „multikulturális” Marosvásárhely 1990-béli „fekete márciusa”, vagy a Temesvár szellemében lezajlott Egyetem téri tüntetések 1990 júniusában való leveretése. Kelet-Közép-Európa számos országában még mindig nem büntették meg az embertelen kommunista rendszert fenntartó és kiszolgáló elnyomókat, továbbá nem rehabilitálták és nem kárpóolták az áldozatokat, de a nemzetközi jog sem képes szembenézni a kommunista múlttal és annak örökségével. Például azzal, hogy az antikommunista rendszerváltók még mindig üldözöttek, míg a kommunista politikai rendőrség átmentett ügynökei továbbra is üldözöttek.

Ő maga a temesvári népfelkelés kitörésének 20. évfordulóján javasolta egy **politikai nyilatkozatban** egy európai büntetőbíróság felállítását, amely elvégezhetné végre a kommunista rezsim idején elkövetett

1989 DECEMBERBEN TEMESVÁR
1990 MÁRCIUSBAN MAROSVÁSÁRHELY
1990 JÚNIUSBAN BUKAREST

**FOLYTATÓLAGOSAN
ELKÖVETETT
REPRESSZIÓ –
UGYANAZON
ÜLDÖZÖTTÉK,
UGYANAZON
ÜLDÖZŐK**

Vitafórum

Rendkívüli meghívottak:
TÖKÉS LÁSZLÓ, európai parlamenti képviselő, Európai Néppárt, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke
DAN VOINEA, ny. vezérőrnagy, a Legfelsőbb Bíróság és Semmitözék mellett: Ügyészség Katonai Résztlegének volt helyettes főügyője
FLORIAN MIHALCEA, újságíró, a Temesvár Társaság elnöke

Moderátor:
TORÓ T. TIBOR, volt parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Néppárt alelnöke

Temesvár, 2015. június 13.,
11 óra, a Temesvár Társaság
Vega Szalonja, Teréz-bástya

emberiség elleni bűntettek törvényes kivizsgálását és a nemzetközi jogszabályoknak megfelelő ítélezést. Idén májusban az Európai Parlament 2009. áprilisi határozatának megfelelően létrejött nemzetközi szervezet, az **Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformja** is magáévá tette brüsszeli konferenciáján a kezdeményezést. Európa és a tagállamai is csak úgy és akkor térhetnének a hiteles demokrácia és jogállamiság útjára, hogyha mind a **nemzeti**, mind a **nemzetközi igazságszolgáltatás** szintjén képesek és képesek volnának törvény elé állítani az emberiség elleni elkövetők – szögezte le Tőkés László, emlékeztetve: ennek elérésére irányul az az indítvány is, mely 2009 decemberében – a **nürnbergi per** mintájára – a kommunizmus „**temesvári perét**” kezdeményezte.

Florian Mihalcea újságíró, a Temesvár Társaság elnöke, egykori temesvári forradalmár hozzászólásában kiemelte: az 1989-es események nem merítették ki ténylegesen a forradalom fogalmát, nem is felelnek meg a szótárszerű definíciónak: nem alakították át a társadalmi és politikai intézményrendszert, nem hoztak komoly kulturális, gazdasági áttörést. Ugyanazok a hatalmi struktúrák, ugyanazon személyek lendültek mozgásba 1990 márciusában Marosvásárhelyen és júniusban a fővárosban, amelyek/akik „ellopták” a temesvári forradalmat. Konkrét példákat felhozva demonstrálta, hogy negyedszázad múltán is az egykori kommunisták és szekusok, illetve felkent utódaik irányítják vagy legalábbis befolyásolják a romániai politikai és közéletet. Mihalcea szerint **feltárt bűncselekmények százaink dossziéi** nem kerültek bírósági fázisba, a kommunista

► bűnösöket egy egész állami-hatalmi szövetség protezsálja mind a mai napig.

Szavait megerősítette **Dan Voinea** nyugalmazott vezérőrnagy, volt katonai főügyész, aki a Ceaușescu-per egyik főszereplőjéből az Iliescu-rezsim ügyeinek feltárójává vált, majd emiatt ki is szorították a honi igazságszolgáltatásból, ma már csak tanítani engedik. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a kommunizmusnak összességében egymillió áldozata volt csak Romániában, de még az 1989 előtti bűnösöket sem sikerült teljes mértékben feltárni, nemhogy megtorolni és jóvátenni. Egy „láthatatlan hadsereg” védi a kommunista megtorlások főkolomposait éppúgy, mint a posztkommunista korszak törvényszegőit: rendőrökből, katonákból, ügyészekből titkos ügynökökből, politikusokból, állami hivatalnokokból, egyetemi tanárokból, nagyvállalkozókból és más fennforgókból áll ez a hadsereg, akik az elmúlt esztendő minden hatalmi fennállásának kedvezményezettjei és egyben protezsáltjai voltak. Voinea az igazságszolgáltatást egyszerre **bírálta**, amiért nem látja el alapfeladatát, azaz a mindenkor bűnözők felelősségre vonását és megbüntetését, és **mentegette**, mert ki van szolgáltatva a korrump politikai osztálynak, amelynek nem áll érdekében megfelelő törvényi, anyagi

és szellemi hátteret biztosítani a bűnüldözéshez, hiszen ennek ő maga inná meg a levét. A volt ügyész megerősített: az 1989-90-es évek véres eseményeinek áldozatait sikerült azonosítani, az elkövetőket többé-kevésbé sikerült megbüntetni, ám még számos elkészült ügyirat nem került tárgyalásra, ezek java része olyan ügyészek fiókjaiban porosodik, akiket „felelősségre készített a rendszer”. Politikai közakaratra és ráhatásra lenne szükség, „**perek kellenének**”, nemzetközi nyomás sem ártana, e tekintetben melegen üdvözölte Tőkés László európai kezdeményezését, valamint az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformja törekvését, hazai szinten pedig a Temesvár Társaság következetes kiállítását.

A fórum előadói és résztvevői között nem vita, hanem inkább **konszenzus** alakult ki a tekintetben, hogy Romániában a jogállamiság még csupán egy torzó, Európában kettős mércével mérik nemcsak a múltat, de a jelent is, ugyanakkor súlyos hiányosságok vannak az oktatás és nevelés terén, ami a történelmi és a társadalmi igazságosság feltárását és közvetítését illeti a fiatal generációk felé. Konklúzióként az körvonalazódott, amit Tőkés László így fogalmazott meg: „**sza-badságharcunkkal** együtt és azzal párhuzamosan tovább kell folytatnunk **igazságharcunkat**”.

LÁTOGATÁS A BELGIUMI NÉMET KÖZÖSSÉGNÉL

Eupenben, a belgiumi német közösség parlamentjében tett látogatást **Tőkés László** EP-képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke és **Szilágyi Zsolt**, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke június 22-én. A belgiumi német önkormányzat vezetőjével, **Karl-Heinz Lambertz** parlamenti elnökkel való találkozás részét képezi annak az általános törekvésnek, hogy nemzetközi szinten is partnereket és támogatókat keressünk az erdélyi magyar autonómia számára.

Tőkés László példaértékűnek nevezte a **belgiumi németek** autonómiáját, amely jól példázza, hogy az I. világháborút lezáró békeszerződések által kisebbségi helyzetbe taszított európai közösségeknek is lehet esé-

lyük a megmaradásra, amennyiben az állam, amelyben élnek, nem az elnyomás, hanem a konstruktív párbeszéd és a kölcsönös megbecsülés útját választja hozzájuk fűződő viszonyában. Az erdélyi szászok és svábok elűzése, illetve **Ceaușescu** általi kiürítése szöges elentétben áll a belgiumi jó példával. A valamikor többnemzetiségű **Erdély** erőltetett etnikai homogenizálása nemcsak a megmaradt magyar közösség, hanem egész Románia, sőt Európa számára is nagy veszteséget jelent. Csak remélni lehet, hogy az erdélyi magyarság elsősorú többsége, illetve az EMNT és az EMNP által is támogatott **Klaus Johann** román államfő az eddigieknél és az elődeinél nagyobb érzékenységet fog tanúsítani a kisebbségi ügyek, ezen belül pedig a magyarság sorsa iránt. Azért jöttünk, hogy közvetlen közelről ismerkedjünk meg a belgiumi német önkormányzattal, mely mintát jelent számunkra – mondotta erdélyi képviselőnk.

Karl-Heinz Lambertz, aki 1999 és 2014 között a belgiumi német közösség miniszterelnöke volt, azóta pedig a huszonöt fős parlament elnöke, örömmel és szolidaritással fogadta erdélyi vendégeit. Részletes beszámolót tartott a több lépcsőben lezajlott **belgiumi államreformról**, mely – egyebek mellett – az évek, évtizedek során, lépésről-lépésre a német közösség autonómiájához vezetett. Fontos volt, hogy kéréseiket, követeléseiket mindig valamely általános, országos vagy európai összefüggésbe tudták behelyezni. A többségiek által táplált bizalmatlanságot csakis a közös érdekek felmutatásával lehet elérni, úgy, hogy a többség ne lássa veszélyforrásnak a kisebbség létét és önrendelkezését – vonta le a következtetést az elnök, azt is hoz-

zátéve, hogy a kisebbségi kérdés sikeres rendezéséhez intézményi szintű megoldásokra van szükség, az egyéni jogok rendszere nem elégséges.

Tudnivaló, hogy az alig 854 négyzetkilométeres területet benépesítő, közel nyolcvanezres lélekszámú közösség első autonómiatörvénye 1983-ban született meg; a 2014–2015-ös, hatodik államreform rendjén, miként az előbbieken is, a **Német Közösség** (Deutsche Gemeinschaft – DG) újabb önkormányzati kompetenciákat vívott ki magának. A kisebbség léte nem teher, hanem előny az országnak, ezt kell tudatosítani a többséjekkel; mi azért küzdünk, hogy a flamand és a vallon közösséghez hasonlóan, bennünket is megillessen mind a közösségekre, mind pedig az általuk lakott területekre, régiókra vonatkozó öngazgatás joga – jelentette ki Lambertz elnök. Vendégei azon kérdésére, hogy a német közösség önállósodási törekvései terén mi várható, az elnök előrevetítette, hogy az államreformok sorozata még a hatodikkal sem fog lezárulni, és a folyamat a közösségi jogok további kiszélesedését fogja eredményezni. Ez viszont azt jelenti, hogy a másik két nemzeti közösséggel együtt nekünk is meg

kell fogalmaznunk további elvárásainkat – mondta a belgiumi német politikus.

Szilágyi Zsolt nagyra értékelte a belgiumi német közösség kitartó, következetes harcát az autonómiáért, és azt is, hogy a közösség határtja közül öt megegyezésre jutott a közösen vállalt, mindenki által képviselt autonómiaelvek tekintetében. Míg **Belgiumban** létezik egy demokratikus vitakultúra, és a föderalizmus, valamint a történelmi régiók autonómiarendszere vitán felül álló demokratikus társadalmi berendezkedésnek számít, addig **Romániában** az autonómia pusztá kiejtése is tabu, és az állami hatóságok „alkotmányellenesség” és „nemzetbiztonsági kockázat” címén csírájában akarják elfojtani magyar közösségünk erre irányuló törekvéseit – mutatott rá az EMNP elnöke.

A látogatás végeztével Karl-Heinz Lambertz bemutatta a belgiumi német közösség nemrég átadott, a hagyományt és a modernitást bámulatos egységbe ötvöző parlamentjének épületét, és készséggel fogadta el Tőkés László **Brüsszelbe** és **Erdélybe** szóló meghívását egy idei konferenciára, valamint a jövő évi tusnádfürdői nyári egyetemre.

MIÉRT KÉSIK A FELELŐSSÉGRE VONÁS?

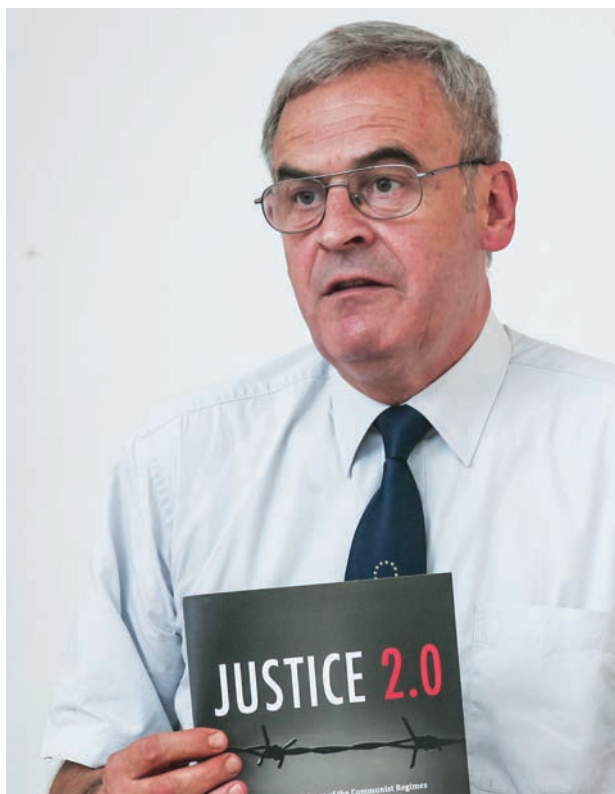
Az utóbbi fél évben egymást követték a negyedszázados évfordulók. A **Ceaușescu-diktatúra** bukásának örömét azonban valamennyiszer beárnyékolta a kommunista visszarendeződés fájdalmas kísérőeseményei.

A kommunista rezsim 1989. december 22-i bukását követően az ún. **terroristák** követték el tömeges gyilkosságokat az országban. Az 1990. márciusi, marosvásárhelyi „könyves tüntetést” a magyarságra rászabadított Görgény-völgyi parasztok **pogromkísérlete** torolta meg. A bukaresti, Egyetem téri kommunizmusellenes megmozdulásokat az 1990. júniusi karhatalmi erőszak és a brutális **bányászájárás** fojtotta vérbe.

Az Európai Parlament június 24-i plenáris ülésén elmondott felszólalásában **Tőkés László** erdélyi képviselő a felsorolt emberiségellenes bűncselekmények elkövetőinek a felelősségre vonását sürgette. Beszédében rámutatott, hogy a posztkommunista állami hatóságok **Ion Iliescu** egykori államelnök és **Virgil Măgureanu** volt titkosszolgálati főnök törvény elé állítását immár negyedszázada éppen úgy megakadályozzák, mint ahogy a szocialista többségű román parlament bűnpártoló cinkossággal a korrupciós ügyekben vád alá helyezett **Victor Ponta** miniszterelnöknek is mentességet biztosít.

Tudnivaló, hogy tavaly ősszel az **Emberi Jogok Európai Bírósága** az 1990. júniusi bányászájárás kivizsgálására s a tettesek, közöttük a felelős kormánytagok számonkérésére kötelezte a román államot, ennek nyomán pedig a Legfelsőbb Ügyészség a büntetőjogi kivizsgálást újakezdte, a Legfelsőbb Bíróság pedig a bányászájárás 2009-ben, vádemelés nélkül lezárt dossziéját újrainyitotta.

A **Temesvár Társasággal** közösen rendezett, június 13-i konferencia zárókövetkeztetésekének megfelelően Tőkés László ez alkalommal is követelte, hogy Victor Pontához hasonlóan Ion Iliescu és Virgil Măgureanu is a törvény előtt feleljenek egykor elkövetett, el nem évülő bűncselekményeikért.

FELSZÓLALÁS

A ROMÁNIAI KORRUPCIÓ ÉS EMBERISÉGELLENES BŰNCSELEKMÉNYEK SZÁMONKÉRÉSE TÁRGYÁBAN

Nemzetközi téren is nagy megdöbbenést keltett, hogy Románia parlamentje bűnpártoló módon akadályozta meg a bünvádi eljárás beindítását **Victor Ponta** miniszterelnök súlyos korrupciós ügyeiben.

Az igazságszolgáltatás függetlenségét semmibe vevő román állami hatóságok, immár negyedszázad óta, hasonló cinkossággal teszik lehetetlenné az **1989 decemberi** tömeges gyilkosságok, az **1990 márciusi**, marosvásárhelyi (Tg. Mureș) vérengzések, valamint az **1990 júniusi**, bukaresti bányászjárás emberiségellenes büntetési elkövetőinek a törvény elé állítását és számonkérését.

Követeljük, hogy a strasbourgi Emberi Jogi Európai Bíróság határozata értelmében vonják felelősségre az egykori tetteiket, és Victor Pontához hasonlóan **Ion Iliescu** egykori államelnök, valamint **Virgil Măgureanu** volt titkosszolgálati igazgató is feleljenek tetteikért a törvény előtt.

Brüsszel, 2015. június 24.

Tőkés László
EP-képviselő

A VÁRADI VÁR SZIMBOLIKUS VISSZAFOGLALÁSA

Az előrendezvények után a városalapító magyar király szobrának megkoszorúzása volt a **június 25-28.** között zajló **III. Szent László Napok** első ünnepélyes momentuma Nagyváradon.

A szervező **Szent László Egyesület** már június 20-án tartott egy várostakarító, virágültető akciót, másnap gyalogtúrát rendeztek a bihari földvárból a felújítás alatt lévő váradi várba, hétfőn történelmi tárgyú könyvek bemutatóját ejtették meg, kedden kerékpártúrát szerveztek a határon át „Szent Lászlótól Szent Lászlóig”, azaz az egykor a lovagkirály nevét viselő nagyváradi főtérrel a Biharkeresztes központjában álló királysoborrig. Szerdán már két kulturális programra is

sor került – egy művészeti performanszra és egy asztrológia-történelmi előadásra – a Szent László Napok új helyszínén, a híres **váradi várban**, amely Bihar megye legjelentősebb későközépkori és koraújkorai műemléke, a magyar történelem egyik emblemikus színtere.

Június 25-én délután a római katolikus székesegyház előtt álló – az új román hatalom által 1923-ban a város főteréről eltávolított – **Szent László-szobor megkoszorúzásával** vette kezdetét a hivatalos program. Ezt követően a református püspöki palota aulájában nyitották meg **Gazdáné Olosz Ella** (1937–1993) székely textilművész, néprajzkutató emlékkiállítását. Az alkotó munkáit és a kiállítást **Kányádi Iréne** művészettörténész méltatta, majd **Gazda István** temesvári lelkipásztor idézte fel édesanyja alakját és árult el pár műhelytitkot.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület székházának dísztermében tartották meg az ünnepi nyitórendezvényt. **Zatykó Gyula** főszerzőnek a jelképes várfoglalásról szóló frappáns jelentéséből kiderült: a programsorozat egyik konkrét célja az, hogy megismertessék Nagyvárad magyar múltját, őslakóinak értékteremtő és -hagyományozó sikereit az immár többségben lévő más nemzetiségű helybéliekkel és az ideseregülő vendégekkel. Az értékfelmutatást nem csupán nosztalgizálva, hanem szórakoztatva és optimizmust sugározva tervezik elvégezni.

„Itt vagyunk, mert itt van a helyünk” – fogalmazott köszöntőbeszédében **Mile Lajos**, Magyarország kolozsvári főkonzulja, aki Szent László állam- és nemzet-szervező törekvéseit máig érvényes mintaként ecsetelte és méltatta.

Greza István, a határon átnyúló beruházások elle- ➤

► nőzéséért felelős miniszteri biztos Magyarország kormányának nevében üdvözölte a megjelenteket és köszönte meg a szervezők munkáját. Röviden szövegezte a polgári kormány nemzetegyesítő politikájáról, minden ezt segítő és kiteljesítő partiumi és erdélyi magyar közösségi törekvést támogatandónak minősítve, ideértve az önrendelkezési, közösségépítési, identitás- és hagyományörző szándékokat.

Tőkés László európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke a Szent László Napok új helyszínének szimbolikáját domborította ki ünnepi nyitóbeszédében. „A vár visszafoglalása jelképes értékű, s nekünk – nagyváradi és erdélyi magyaroknak – szükségünk van a jelképes helyszínekre” – mondotta, majd hozzátette: a városalapító magyar király szelleme annak ellenére is jelen van Nagyváradon, hogy bizonyos erők megpróbálják a külvárosba száműzni, arra a méltánytalanságra utalva ezáltal, hogy nevét mindössze egy félreeső síkator örökíti meg. „Nagyváradon ma nem állíthatunk szobrot városalapító királyunknak a főtéren. Ne áltassuk magunkat: tovább zajlik a többségi nemzet térhódítása, és most épp a jelképek szintjén folyik a küzdelem. El kell érniünk, hogy visszazerezzük

azt, ami megillet minket, s ehhez a Szent László Napok várbeli jelenléte is kiváló alkalom” – mondta Tőkés László. Történelmi ívű beszédében Várad **dicső múltjáról** éppúgy szövegezte, mint **kevésbé dicső jelenéről**, beleértve a város magyar közösségének világban való szétszóródását és számbeli fogyását. Meg kell keresni a visszatérés és újratepedés útjait, módjait is, hiszen a világban, Európában zajló eseményeket figyelve kijelenthetjük, Erdély – és vele együtt Nagyvárad is – **fel fog értékelődni**, mert itt minden feltétel adott ahhoz, hogy elérhető hely legyen, jelentette ki az EP-képviselő, hozzátéve: országépítő és -gyarapító, nemzet- és közösségerősítő politikára van szükség, miként azt Szent László életműve is példázza. A jó politika szálláskészítője lehet a hazatérőknek, itthon boldogulni akaróknak.

Az alkalmi beszédek után a szervezők felhívták a közönség figyelmét, hogy a Szent László Napok teljes ideje alatt csatlakozhatnak az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Székely Nemzeti Tanács által meghirdetett, a **kárpátaljai magyarság** megsegítésére indított adománygyűjtő akcióhoz. A nyitóünnepség a **Fonó** és a **Musica Profana** zenei együttesek közös koncertjével folytatódott és zárult.

HAT ÉV BOLÍVIA BÖRTÖNEIBEN – TÓÁSÓ ELŐD BRÜSSZELBEN

Amint az ismeretes, Tóásó Elődöt az Evo Morales elnök által vezetett Bolívia közel hat évig tartotta fogva a megalapozatlan gyanúsítással, hogy társaival együtt az államfő ellen merényletet terveztek. Minekutána a bolíviai ügyészség ejtette a terrorizmus vádját, erdélyi honfitársunk végül is öt év és tíz hónap után, vádalku keretében, 2015 májusában szabadult törvénytelen fogságából, és kalandos úton sikerült hazajutnia Magyarországra.

Mintegy két hónappal szabadulása után, 2015. június 29-én **Tőkés László** európai képviselő meghívására **Tóásó Előd** a brüsszeli Európai Parlamentben rendezett közmeghallgatáson számolt be bolíviai fogságáról és viszontagságairól. A rendezvény meghívottai között szerepelt még **Lukács Csaba** újságíró, valamint **Caroline Dwyer**, a bolíviai „terroristatörténet” egyik halálos áldozatának gyászoló édesanyja.

A megbeszélés moderátoraként **Szilágyi Zsolt** kabinvezető elégtétellel üdvözölte Tóásó Elődöt és fogolytársa, a horvát **Mario Tadic** szabadulását. Felidézte, hogy Tőkés László erdélyi képviselő és irodája kezdetől fogva milyen erőfeszítéseket tett a vádemelés nélkül fogvatartott szovátai fiatal ember megmentése érdekében. Kiemelt módon méltatta **Gál Kinga** európai képviselő szerepét, akinek kezdeményezésére az Európai Parlament önálló határozatban foglalt állást a bolíviai hatóságok által meggyilkolt áldozatok ügyének pártatlan kivizsgálása, valamint a jogellenesen fogvatartottak ügyének törvényes rendezése érdekében.

Beszédében Gál Kinga visszatérekelt arra, hogy **Gay Mitchell** írországi és **Davor Stier** horvát néppárti képviselőkkel miként sikerült összefogni és elérni azt,

hogy az említett EP-határozat végtére megszülessen, és hogy az EU intézményei odafigyeljenek az emberi jogok és a tisztességes bírói eljárásról való jog durva bolíviai megsértésére.

Tóásó Előd nagy érdeklődés övezte visszaemlékezése hat éves bolíviai kálváriája mélységein és kritikus állomásain vezette végig a hallgatóságot. Egyebek mellett elmondta: ama bizonyos 2009. márciusi rajtaütés alkalmával **Michael Dwyert** és a szintén erdélyi **Magyarosi Árpádot** a bolíviai kommandósok valójában egyszerűen kivégezték, majd a hotelben található helyszíni nyomokat szégyentelenséggel meghamisították. A tulajdonképpeni cél az volt, hogy egy **Evo Morales** elnök elleni nemzetközi összeesküvés leleplezését mutassák be és ►

► „inszenálják” a nyilvánosság előtt. Ennek felhasználásával utóbb az elnök két választást nyert meg.

Tóásó Előd arról is beszámolt, hogy az eltelt években több száz beadványt írt különféle nemzetközi szervezeteknek, amelyek ügyének kezelését még a bolíviai ombudsman kivizsgálása és interpretációja nyomán is jogsértőnek minősítették. A nagyra duzzasztott „összeszeesküvés perben” összesen 37 vádlottat, helyi ellenzékieket, üzletembereket és másokat vonultattak fel. Többüknek sikerült az országból kimenekülniük, de 22 embert sokáig börtönben vagy házi őrizetben tartottak. Az Amerika-Közi Emberi Jogi Bíróság több mint öt év elteltével sem tárgyalta az ügyet. Az ENSZ illetékes testülete viszont legfőképpen nővére, **Dénes Edit** hathatós tájékoztatásának köszönhetően megállapította, hogy mind az ő, mind pedig a Mario Tadic fogva tartása törvénytelen és önkényes. Tóásó fényképekkel és bizonyítékokkal támasztotta alá, hogy a letartóztatásuk után megkínózták és hamis tanúvallomásra akarták kényszeríteni őket. Meggyőződése, hogy a börtönben külső segítség és az isteni gondviselés nélkül nem élhette volna túl a megpróbáltatásokat. Ott ugyanis európai ember számára felfoghatatlan állapotok uralkodtak, az állam semmilyen ellátást nem biztosított a raboknak, sem ételt, sem egyebeket, mindenről maguknak kellett gondoskodniuk. Mindenért meg kellett fizetni, ugyanakkor az intézményesen fenntartott romlás és korrupció annyira eluralkodott, hogy a rabok bizonyos részlegeken még drogkereskedéssel is foglalkoztak. Egyértelmű, hogy mind a kezdeti terrorakció, mind pedig megkínztatásuk és fogva tartásuk során a bolíviai hatóságok lábbal tiporták az emberi jogokat.

A hivatalos beállítás szerint 2009. március 14-én éjjel a Santa Cruz-i szállodában elhunytak a karhatalommal folytatott tűzharcban estek el. Ezzel szemben – Tóásó állítása és bizonyítékai szerint – Magyarosit és Dwyert a kommandósok végezték ki. Az akkor 24 éves írországi fiatalember édesanyja könnyeivel küszködve mondta el, hogy bár fia most már soha többé nem

térhet haza, ő azt szeretné elérni, hogy az elkövetők bíróság előtt feleljenek tetteikért. Caroline Dwyer az akciót túlélő két áldozathoz hasonlóan nemzetközi független kivizsgálást követel fia ügyében.

Lukács Csaba újságíró, aki a Baptista Szeretetszolgálat önkénteseként minden évben meglátogatta Tóásót, arra hívta fel a figyelmet, hogy az Európai Unió már csak a **Bolíviának** nyújtott jelentős pénzügyi támogatás fejében is joggal várhatja el az országtól a demokrácia szabályainak, az emberi jogoknak és az igazságszolgáltatás függetlenségének a betartását. Ha egy magyar gazdától az EU szigorúan számon kéri a szakmai feltételek betartását, miért nem teszi ebben az esetben ugyanezt például Bolíviával? – tette fel a költői kérdést.

Zárszavában Tőkés László erdélyi képviselő honfitársi szolidaritását fejezte ki Tóásó Előd iránt. A **Szabó Dezső** által megfogalmazott elv szerint: minden magyar felelős minden magyarért. Az ügyben oroszlanrészről vállaló Gál Kinga, valamint a magyar néppárti és a magyarországi külügyi képviselőt mindvégig ebben a szellemben járt el Tóásó Előd ügyében – mondotta –, sőt ugyanez érvényes európai viszonylatban, amikor is a Bolíviában fogva tartott európai polgárok védelmében megkereséssel fordultak **José Manuel Barroso** európai bizottsági elnökhöz és az Európai Külügyi Szolgálat-hoz, továbbá az EP határozati úton lépett fel érdekükben. Szívből jövő együttérzést fejezve ki Dwyer aszszonynak, képviselőnk arról biztosította a jelenlévőket, hogy mind az emberi jogi, mind a külügyi bizottság keretében folytatják harcukat a bolíviai emberiségellenes bűncselekmények feltárása és az igazságszolgáltatás, valamint az áldozatok rehabilitálása érdekében.

Este a brüsszeli **Magyar Házban** újabb találkozóra került sor Tóásó Előddel. A meghitt hangulatban lezajlott fórumon az érdeklődők kötetlen formában ismerkedhettek meg az ominózus bolíviai történet újabb részleteivel, melyről Lukács Csabáék filmet terveznek készíteni.

FOLYTATÓLAGOSAN ELKÖVETETT REPRESSZIÓ – UGYANAZON ÜLDÖZÖTTÉK, UGYANAZON ÜLDÖZŐK

BESZÉD A KOMMUNISTA DIKTATÚRA ÁLTAL ELKÖVETETT BŰNTETTEK ÜGYÉBEN MEGKÖVETELT IGAZSÁGTÉTELÉRŐL SZÓLÓ VITAFÓRUMON, TEMESVÁR, 2015. JÚNIUS 13.

MEGALKUVÁS NÉLKÜL

A bukaresti **Egyetem téri diákmegmozdulások** 25. évfordulója rendkívüli időszerűséget kölcsönöz mai temesvári rendezvényünknek. Néhány hónapja ugyanitt idéztük fel, hogy negyedszázaddal azelőtt a **Temesvári Kiáltvány** – egyebek mellett – példás formában kimondta, hogy: az egykori kommunista nomenklatúra és a hírhedt román titkosszolgálat tagjai három törvényhozási ciklus idejére ne vállalhassanak parlamenti szerepet. Ugyanez vonatkozott az államelnöki tisztiségre.

Amitől tartottunk – az be is következett. A megszorítás visszautasításában leginkább érdekelt **Ion Iliescu** ellenforradalmár megkerülhetetlen akadályként állta útját a **Temesvár Társaság** antikommunista forradalmi

követelményei érvényesülésének, az 1990. május 20-i „Vakok Vasárnapján” megtartott első „demokratikus” választásokon pedig a Ceausescu-rezim idején szocializálódott, sokszorosan manipulált és félvezetett tömegek elsöprő többséggel segítették győzelemre a **Román Kommunista Párt** helyébe lépő **Nemzeti Megmentési Frontot**. A spontán antikommunista népfelkelés kezdeti energiáját felhasználó Iliescu irányította államcsíny rövid úton ekképpen vezetett a romániai **kommunista restaurációhoz**. Alig fél évvel a „bukása” után „pártunk és kormányunk”, valamint a volt Szekuritáté szinte zökkenőmentesen térhetett vissza a hatalomba. Demokratikus álcát és eurokonform alakot öltve, negyedszázad után is kellő taktikai érzékkel és – kommunista – professzionalizmussal őrzi pozícióit, ►

▶ aminek „csak” maga a nemzet és az ország népe látja kárát...

Temesvár azonban: nem alkuszik. A Temesvári Kiáltvány egy jottányit sem veszített igazából és érvényéből. A visszahúzó kommunizmus terhes öröksége elleni küzdelmünket tovább folytatjuk, mint ahogyan a demokratikus rendszerváltozás terén sem lehetünk megalkuvók.

A temesvári református templomban elhangzott egykori bibliai ígék hasonlóképpen őrzik időszerűségüket és érvényüket. **Pál apostol** szavával szólva: „Annakokáért a szabadságban, melyre minket Krisztus megszabadított, álljatok meg, és ne kötelezzétek meg ismét magatokat szolgásgnak igájával” (Gal. 5,1). Intését a mai társadalmi és politikai valóságra lefordítva: nem szabad megengednünk, hogy a nagy áldozatok árán, a hőseink vérével kivívott szabadság a kommunista visszarendeződés áldozatává váljon. Amint **Václav Havel** mondotta volt: második rendszerváltozásra van szükség; az áldemokratikus posztkommunista rezsim is bukásra van ítélve.

Mai konferenciánk vetületében ez azt jelenti, hogy **szabadságharcunkkal** együtt és azzal párhuzamosan tovább kell folytatnunk **igazságharcunkat**. A történelmi és a társadalmi igazságosság – egyebek mellett – megköveteli, hogy szembenézzünk a kommunista múlttal, a náciizmus megítéléséhez hasonlóan ítéletet mondjunk a totalitárius kommunista diktatúra által elkövetett, emberiség elleni bűncselekmények valamint tetteseik fölött, és igazságot szolgáltatassunk az áldozatoknak és utódaiknak.

A szovjet gulág, a kommunista munkatáborok, az üldözöttek, a deportáltak és a bebörtönzöttek százezreinek a sorsa igazság- és jóvátételt követel. A **Tismăneanu-jelentés** vagy **Marius Oprea** „leletei” mellett nem mehetünk el úgy, mint hogyha mi sem történt volna. **Újvárossy Ernő** mártíromsága, **Traian Orban** igazsága és **Teodor Mărieș** áldozatvállalása mementó gyanánt figyelmeztetnek kötelességünkre és feladatainkra.

Mindezzel együtt komor figyelmeztetőként állnak előttünk közelmúltunk olyan tragikus eseményei, mint az ún. **terroristák** 1989. decemberi vérengzései, az amúgy békés, „multikulturális” Marosvásárhely 1990-béli „**fekete márciusa**”, vagy a Temesvár szellemében lezajlott Egyetem téri tüntetések 1990 júniusában való leveretése. A pályáról idő előtt leparancsolt **Dan Voinea** főügyésznek még igencsak sok tennivalója akad a „terroristákkal” és a „**bányászokkal**”...

1989-ben – Istennek hála – megértük volt a **Ceaușescu** diktátor-házaspár bukását. **Klaus Johannis** elnökké választását követően közel állunk ahhoz, hogy az „ifjúkommunista” **Victor Ponta** is nyomukba lépjen. **Ion Iliescu** és tetteistársai demokratikus és törvényes számonkérése azonban még mindig várat magára.

Az **állami korrupció** szinte természetes velejárója és sajátja a posztkommunizmusnak. Éppen ideje volna már, hogy az elhatalmasodott korrupció bukásával a **társadalmi igazságosság** kerüljön hatalomra, és hogy politikai osztályunk ne a tisztességtelen haszonszerzésben és meggazdagodásban, hanem a társadalmi és

Tókes László a Horvát Állami Televíziónak nyilatkozik Temesváron

gazdasági igazságtétel előmozdításában jeleskedjék.

Idén májusban az **Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformja** Brüsszelben rendezett konferenciát a Nemzetközi igazságtétel a kommunizmus büntetési ügyében címmel. Az **Európai Parlament** 2009. áprilisi határozatának köszönhetően létrejött nemzetközi szervezet tanácskozásán egy olyan **európai büntetőbírórság** létrehozását szorgalmazták, mely a kommunista diktatúrák által az emberiség ellen elkövetett bűncselekmények és háborús bűnök számonkérését, illetve a még életben lévő tetteseik felelősségre vonását volna hivatott intézni. A Platform – egyebek mellett – azt is számba vette, hogy **Alexandru Vișinescu** és **Ion Ficior** volt börtönparancsnokok törvény elé állításával, bár nagyon megkésve és igen lassú ütemben, de Romániában mégiscsak beindulni látszik egyfajta igazságtétel. A sorban a következő talán éppen **Ion Iliescu** volt államelnök lehetne – tehetjük hozzá.

Mindent egybevetve, nagy kérdés, hogy huszonöt évvel a kommunista parancsuralom bukása után **mekora az esély** az egykor elkövetett bűncselekmények számonkérésére. Diktatórikus módon meddig tartható még fenn, hogy az idő múltával, egy európai uniós országban, szinte változatlanul még mindig ugyanazok maradjanak az **üldözöttek** hátrányos szerepkörében, akik egykor ugyanazon régi-új **üldözők** részéről szenvedtek hátrátételt?!

Az európai igazságszolgáltatás követelményeinek megfelelően, ennek a tarthatatlan állapotnak a volt kommunista országokban is egyszer s mindenkorra véget kellene vetni. Maga Európa és a tagállamai is csak úgy és akkor térhetnének a hiteles demokrácia és jogállamiság útjára, hogyha mind a **nemzeti**, mind a **nemzetközi igazságszolgáltatás** szintjén képesek volnának törvény elé állítani az emberiség elleni bűnök, a tömeggyilkosságok és a háborús bűntettek elkövetőit. Ennek elérésére irányul az az indítvány is, mely 2009 decemberében – a **nürnbergi per** mintájára – a kommunizmus „**temesvári perét**” kezdeményezte.

Tókes László

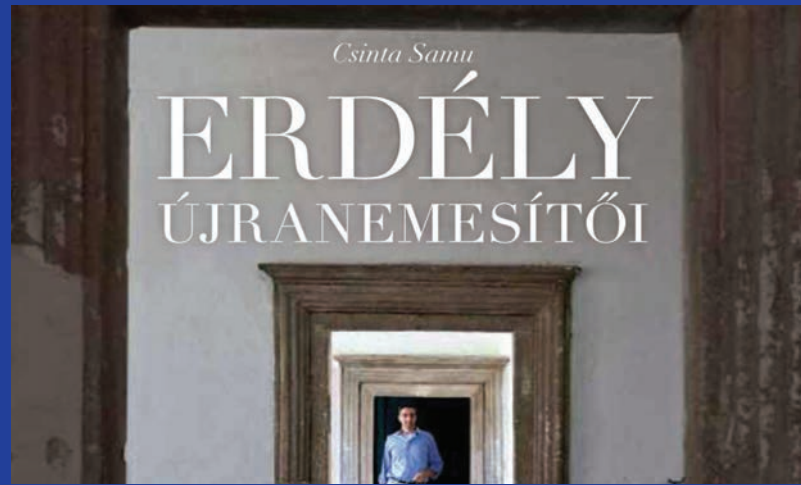
KÖNYVBEMUTATÓ ÉS FILMVETÍTÉS AZ ERDÉLYBE HAZATÉRŐ NEMESI CSALÁDOKRÓL

Tőkés László EP-képviselő támogatásával 2015. június 17-én a Balassi Intézet brüsszeli kirendeltségén tartottak könyvbemutatót és filmvetítést Csinta Samu és Simonffy Katalin erdélyi újságírók, valamint a geryeszegi (Maros megye) Teleki-kastély jelenlegi tulajdonosa, gróf Teleki Kálmán részvételével. A beszélgetést **Vitézy Zsófia**, a brüsszeli magyar kulturális intézet igazgatója moderálta.

Bevezetőjében **Szilágyi Zsolt**, Tőkés László kabinetvezetője arra is felhívta a figyelmet, hogy Romániában sajnos mind a mai napig nincs rendezve az álamosított ingatlanok visszaszolgáltatásának ügye. Az egykori tulajdonaikért jogszerűen küzdő erdélyi nemesi családok leszármazottjai csak a természetes kerékvágásban szeretnék látni helyzetüket, nem különlegesség, hanem a mindennapi élet természetessége kellene legyen Erdélyben, Romániában is a tulajdonjog teljes körű visszaállítása.

Csinta Samu, az Erdélyi Napló polgári hetilap főszerkesztője néhány szóban bemutatta Erdély újranevesítő című könyvét. Ezt azon hat erdélyi nemesi család tagjairól írta (Apor, Bethlen, Haller, Kálnoky, Mikes és Teleki), akik – más családok képviselői mellett – már visszaszerezték az elmúlt évtizedek során elvesztett birtokaik egy részét, és Erdélyben kívánnak boldogulni. A kötetből megtudhatjuk, hogy ezen nemesi családok milyen nehézségekkel kerültek szembe Erdélyben, és hogyan sikerült beilleszkedniük a mai, gyökeresen megváltozott környezetbe, társadalomba.

A könyvbemutatót a Visszatérőben a Teleki kastély című dokumentumfilm vetítése követte. A IV. Médiaatáborban **Simonffy Katalin** médiaoktató, televíziós újságíró vezetése alatt készült film a geryeszegi nemesi fészek múlt századi történelmét, virágkorát, tulajdonosváltását és hanyatlását mutatta be a helybeliek

szemével, szubjektív nézőpontból. Rendezőként büszkén mondta el, hogy az irányításával dolgozó fiatal egyetemisták örültek annak, hogy a múlt feltárásában, a kastélyok szellemiségének és fizikai valóságának bemutatásában szerepet kaphattak.

A filmben is megszólaló, jelenleg Belgiumban élő **Teleki Kálmán gróf** elmondta, a rengeteg nehézség mellett a legnagyobb feladat megtalálni – a kastélyhoz tartozó, vissza nem kapott birtok nélkül – azt a módot, ahogyan az újjáépítés fenntartható és finanszírozható. A geryeszegi kastély egykori belső berendezését szét-hordták, a teljes visszaállítás lehetetlen. Sok támogatást és szeretetet kapott az otthoniaktól, magyaroktól, románoktól egyaránt. A legnagyobb kihívás, hogy a kifosztott, tönkretett, lelakott kastély újjáépítéséhez szükséges forrásokat olyan módon lehessen biztosítani, amely a geryeszegi és a környéken lakó embereknek is hasznos.

GYÚJTSUNK LÁRMAFÁKAT!

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Székely Nemzeti Tanács stratégiai partnerségben végzik munkájukat az autonómia kivívása érdekében. Ennek szellemében az EMNT vezetősége és tagsága messzemenőig támogatja az SZNT azon kezdeményezését, mellyel – a Székelyek Nagy Meneteléséhez hasonlóan – újabb nagyszabású megmozdulásként igyekszik felhívni a romániai és nemzetközi közvélemény figyelmét az erdélyi magyarság, illetve a székelység súlyos jogsérrelmeire.

Az SZNT **október 25-re meghirdetett akciója**, melyben lármafákkal tervezik kivilágítani Székelyföld történelmi határait, kiváló alkalom lehet arra, hogy felhívjuk a figyelmet a román államhatalom erőszakos régióátstrukturizációs terveire. Minél többen, minél több településen csatlakozunk a kezdeményezéshez, annál

nagyobb eséllyel szabhatunk gátat az őshonos magyar közösségek akaratát és érdekeit semmibe vevő átszervezéseknek.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács vezetősége támogatásáról biztosítja a Székely Nemzeti Tanácsot, és igyekszünk minden segítséget megadni az őszi esemény megszervezéséhez. Ugyanakkor arra kérjük tagjainkat és szimpatizánsainkat, hogy csatlakozzanak a kiváló kezdeményezéshez, és közösen álljunk ki alapvető jogaink védelmében. Gyűjtsunk mindnyájan lármafákat Erdély hegyein!

Nagyvárad, 2015. május 5.

Tőkés László
elnök